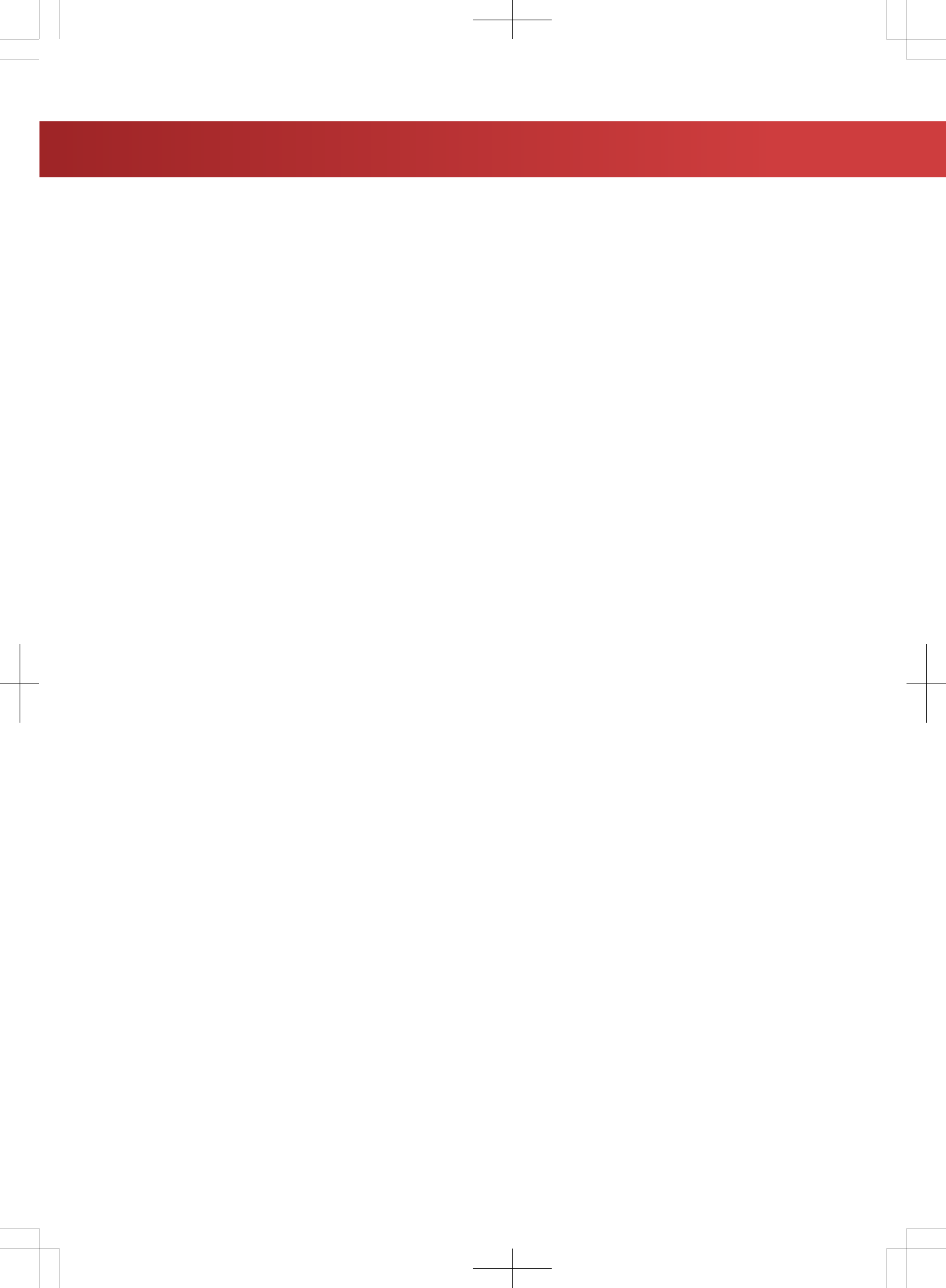

Programmabegroting 2023-2026

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Algemene financiële beschouwing	5
3	Leeswijzer	9
4	Beleidsbegroting	11
4.1	Programmaplan	11
4.1.1	Programma 1 Natuur en landschap	11
4.1.2	Programma 2 Verkeer en infrastructuur	15
4.1.3	Programma 3 Wonen en Economie	18
4.1.4	Programma 4 Sociale Infrastructuur	21
4.1.5	Programma 5 Bestuur	27
4.1.6	Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)	31
4.1.7	Algemene dekkingsmiddelen	34
4.2	Paragrafen	37
4.2.1	Paragraaf Lokale heffingen	37
4.2.2	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	45
4.2.3	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	55
4.2.4	Paragraaf Financiering	63
4.2.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	66
4.2.6	Paragraaf Verbonden partijen	68
4.2.7	Paragraaf Grondbeleid	75
5	Financiële begroting	77
5.1	Overzicht van lasten en baten	77
5.1.1	Overzicht van lasten en baten	77
5.1.2	Grondslagen voor de begroting	79
5.1.3	Structureel en reëel evenwicht	80
5.1.4	Incidentele lasten en baten	81
5.1.5	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	83
5.2	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	84
5.2.1	Geprognosticeerde begin- en eindbalans	84
5.2.2	Investerings	85
5.2.3	Reserves	89
5.2.4	Voorzieningen	93
5.2.5	EMU-saldo	97
5.3	Taakveldenoverzicht	98
6	Bijlagen	101
6.1	Samenstelling bestuur	101
6.2	Beleidsindicatoren	103

1 Voorwoord

Aan de slag voor Oegstgeest

De komende jaren gaan we hard aan het werk in Oegstgeest. Het dorp gaat letterlijk en figuurlijk op de schop. Letterlijk omdat we scholen en woningen gaan bouwen, veel noodzakelijk achterstallig onderhoud gaan uitvoeren en de gemeente gaan verduurzamen. Figuurlijk omdat we dat samen met Oegstgeestenaren en onze andere partners willen doen. We moeten ervoor zorgen dat Oegstgeest uitdagingen als de wooncrisis, de energietransitie en de klimaatverandering het hoofd kan bieden. Dat kunnen we niet alleen en dat willen we niet alleen.

Die ambitie en overtuiging spreekt deze Programmabegroting 2023-2026 uit. Per programmaonderdeel is uitgewerkt wat we de komende jaren gaan doen, wat we daarmee willen bereiken en wat dat gaat kosten. De gemeente Oegstgeest staat door deze opgaven financieel onder druk, daarom doen we via de OZB een beroep op onze inwoners om de komende jaren de noodzakelijke investeringen te kunnen doen in een veilige en duurzame woonomgeving.

Bouwen

Dat het in Oegstgeest goed wonen is, is niet alleen in het dorp bekend, maar ook ver daarbuiten. De komende vier jaar willen we deze kwaliteit op twee manieren borgen. Namelijk door ervoor te zorgen dat Oegstgeest, als fijne woongemeente, voor iederéén beschikbaar is en door het noodzakelijk onderhoud daadwerkelijk aan te pakken. Dus ook voor ouderen, jongeren, vluchtelingen en minder draagkrachtigen. Ook voor hen moeten er voldoende goede woningen zijn en voldoende aanknopingspunten om deel te nemen aan onze samenleving.

De gemeente gaat nadrukkelijker de regie nemen in de woningbouwopgave. Door aan de voorkant duidelijkheid te scheppen waar wat gebouwd kan worden en wat gewenst is bij de inrichting van de groene omgeving waarin dit gebeurt. Prioriteit krijgen groepen die door wooncrisis het meest in de verdrinking zijn gekomen. Dat betekent dat we sociale woningen en middeldure woningen gaan bouwen. Ook stimuleren we woningbouwprojecten die zich speciaal op senioren of zorg richten. Het streven is om met eigenaren en ontwikkelaars te kijken of er meer mogelijk is op het gebied van sociaal, groen en zorg dan nu minimaal vereist is. Dat betekent dat we sociale woningen en middeldure woningen gaan bouwen zoals de Rhijnkade in Nieuw Rhijngeest.

Verbeteren

Daarnaast gaan we de kwaliteit van het dorp verbeteren. Dat betekent concreet dat we gaan investeren in onderhoud. Alle negen projecten van de A-lijst uit het Meerjaren Onderhoudsprogramma (MJOP) worden de komende jaren uitgevoerd en financiële meevallers worden aangewend om projecten uit de B- of C-lijst uit te voeren. We vinden het van groot belang dat dit noodzakelijke en wettelijk verplichte onderhoud de komende jaren echt wordt aangepakt. Zo gaan we met de Geversstraat, Rijnzichtweg en de wijk Oudenhof aan de slag.

Samenwerken

Dat aanpakken doen we samen met inwoners en partners. Participatie staat hoog in ons vaandel. Dat geldt voor de inspraak, maar ook voor onze toegankelijkheid en benaderbaarheid, hoe we bijvoorbeeld de telefoon aannemen op het gemeentehuis en vergunningen afgeven. De inwoners van Oegstgeest horen centraal te staan. Die slag gaan we de komende jaren maken.

Verduurzamen

We hebben onze partners en onze inwoners hard nodig. Samen moeten we ervoor zorgen dat Oegstgeest is opgewassen tegen de klimaatverandering. We gaan actief helpen met de verduurzaming van woningen en we gaan ook zelf aan de slag met het gemeentelijk bezit.

Daarnaast voeren we de komende vier jaar plannen uit op het gebied van klimaatadaptatie. Dat is nodig om toekomstige risico's door hitte, droogte en wateroverlast in onze gemeente af te wenden. Tot slot zetten we de nodige stappen op weg naar een circulaire samenleving. We gaan aan de slag met de kringloopfunctie in het dorp, de milieustraat en het nemen van maatregelen om de hoeveelheid restafval terug te dringen. Dit is noodzakelijk om te voorkomen dat de kosten voor onze gemeente en inwoners verder oplopen.

Zorgen

We verliezen daarbij de positie van de minder draagkrachtige inwoners niet uit het oog. Het minimabeleid blijft op peil en we blijven scherp op de effecten van energiearmoede. We houden in het post-coronatijdperk extra aandacht voor de oudere én jongere inwoners, onder wie relatief veel eenzaamheid voorkomt. Ook is er extra aandacht voor problemen onder jongeren die voortkomen uit prestatiedruk, investeren we in het voorkomen van taalachterstanden en het verbeteren van (digitale) geletterdheid.

Oegstgeest zorgt ook goed voor haar nieuwe inwoners. We zien daarin de rijke geschiedenis en prachtige historische locaties als verbindende factor. We willen nieuwe inwoners stimuleren om deel te nemen aan ons rijke verenigingsleven. Dit geldt natuurlijk ook voor de vluchtelingen die we in ons dorp opvangen. Taal en vrijwilligerswerk zijn daarbij belangrijke aandachtspunten om te kunnen participeren.

Betalen

Al deze investeringen kosten geld. De schuldenpositie van de gemeente neemt hierdoor toe. De schuldquote stijgt met deze begroting, mede door de lagere bijdrage uit het gemeentefonds, tot boven de 130 procent in 2026. Aangezien de het exploitatieresultaat positief blijft en het weerstandsvermogen boven de 2, achten we de tijdelijke stijging van de schuldquote aanvaardbaar.

In het coalitieakkoord zijn we overeengekomen de OZB te verhogen met 15 procent. Deze 15 procent komt bovenop de inflatiecorrectie en de verhoging die samenhangt met de afschaffing van de precarioheffing. Ook de toeristenbelasting gaat omhoog met 23 procent (€ 0,80 per nacht). Toeristen gaan voortaan € 4,30 per overnachting betalen in plaats van € 3,50. De afvalstoffenheffing daarentegen wordt 5,81 procent goedkoper. En op de overige lokale lasten wordt alleen inflatiecorrectie toegepast.

De totale lokale lastendruk in ogenschouw genomen betekent dit voor een meerpersoonshuishouden in een huis met een WOZ-waarde van € 296.000 dat de lokale lasten met € 81 per jaar toenemen. En voor een meerpersoonshuishouden in een huis van € 596.000 gaat het over € 183 per jaar. Dit is een combinatie van de gestegen OZB en een daling van de afvalstoffenheffing.

Uiteraard zijn er voor de lagere inkomens kwijtscheldingsmogelijkheden. Ook houden we er rekening mee dat er in de loop van het jaar compensatie voor de rap oplopende energierekeningen komt vanuit de overheid. We houden deze voor veel inwoners zorgelijke situatie, nauwlettend in de gaten. Oegstgeestenaren mogen niet in de kou komen te staan.

Het moge duidelijk zijn dat dit een meerjarenbegroting is waarbij de kost voor de baat uit gaat. We moeten aan de slag. We mogen het noodzakelijk onderhoud aan wegen, groen, gebouwen en riolering niet langer uitstellen. We hebben de afgelopen jaren kennis gemaakt met de grote uitdagingen die op ons afkomen. Om die het hoofd te kunnen bieden moet er veel gebeuren. Dat gaan we de komende jaren doen. Samen met onze partners en met onze inwoners.

Het college van burgemeester en wethouders van Oegstgeest,

de secretaris,
J. Versluis

de burgemeester,
E.R. Jaensch

2 Algemene financiële beschouwing

Algemeen

In de voorliggende begroting zijn de uitgangspunten, voornemens en ambities voor de komende jaren uit het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" 2022 - 2026, waarin keuzes zijn gemaakt en prioriteiten zijn gesteld, verwerkt. Dit is gedaan tegen de achtergrond en in het besef van de zeer moeilijke financiële situatie waarin de gemeente verkeert als gevolg van een stijgende rente, opgebouwd achterstallig onderhoud, diepte-investeringen in bijvoorbeeld schoolgebouwen en achterblijvende inkomsten vanuit het Rijk. Ook zijn de financiële autonome ontwikkelingen in beeld gebracht en is de meicirculaire 2022 met daarin de uitgangspunten voor de algemene uitkering gemeentefonds van het Rijk voor Oegstgeest meerjarig verwerkt.

Een van de belangrijke autonome ontwikkelingen is de oplopende inflatie. De stijgende bijdragen aan onze gemeenschappelijke regelingen worden hierdoor voor een groot deel verklaard. Ook de verwachte kosten in de Jeugdzorg, Wmo, leerlingenvervoer stijgen hierdoor aanzienlijk. Daarnaast wordt ook de gemeente getroffen door de negatieve ontwikkelingen op de energiemarkt. Oegstgeest gaat de aankomende periode gebruiken om maatregelen te nemen en de stijgende kosten hierin te beperken.

De algemene uitkering gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2022. Voor 2022 tot en met 2025 wordt de bestaande normeringssystematiek toegepast door het Rijk. Als gevolg hiervan is er voor alle jaren tot en met 2025 sprake van een flinke jaar-op-jaar opwaartse bijstelling van het accres en daarmee een hogere algemene uitkering. Vanaf 2026 volgt een nieuwe normeringssystematiek die voor Oegstgeest (en vele andere gemeenten) negatief uitvalt. De effecten van de herverdeling van het gemeentefonds zijn hierin ook opgenomen. Voor Oegstgeest betekent dit vanaf 2023 € 7,5 korting per inwoner jaarlijks oplopend met € 15 per inwoner tot uiteindelijk € 37,5 per inwoner in 2025 en in 2026.

Onroerende zaakbelastingen en overige lasten

In aanvulling op de reeds besloten OZB-verhoging als compensatie voor het eerder afschaffen van de precariobelasting en bovenop de gebruikelijke inflatiecorrectie is, om de structurele financiële gevolgen te dekken, de OZB met ingang van 2023 met 15% verhoogd.

De tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing in 2023 zijn gebaseerd op de totale geraamde lasten voor 2023. We streven hierin naar 100% kostendekkendheid. Het tarief voor de afvalstoffenheffing daalt met 5,81% en de tarieven voor de rioolheffing stijgen met het inflatiepercentage van 2,4% in 2023.

Ontwikkeling begrotingssaldo en schuldpositie

Tegen deze achtergrond is het gelukt een meerjarig sluitende begroting voor de jaren 2023-2026 te presenteren. We verwachten het eerstkomende jaar af te sluiten met een positief saldo van € 595.000 aflopend naar afgerond € 50.000 in 2026. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de onzekerheden groot zijn als gevolg van de economische ontwikkelingen mede op het gebied van inflatie en de energiemarkt. De verwachte saldi zetten we primair in voor MJOP-projecten en worden daarom gestort in de daarvoor gevormde bestemmingsreserve t.b.v. MJOP-projecten.

De schuldpositie en daarmee ook de netto schuldquote zal de komende jaren oplopen. Zoals opgenomen in het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" 2022 - 2026 is het onmogelijk de schuldquote onder de 130% te houden. De schuldquote stijgt naar verwachting in 2026 boven de 130% waarna deze in 2028 weer afneemt. De komende jaren zal daarom de schuldpositie van Oegstgeest nauwlettend in de gaten worden gehouden.

Overzicht mutaties begrotingsaldo

Saldo mutatie begroting (bedragen x € 1.000)¹

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	
Saldo primitieve begroting 2022	-219	-288	-500	-607	V
<i>Reeds besloten door de raad:</i>					
Decemberwijziging 2021	-132	-138	-222	-222	V
Genomen raadsbesluiten - kredieten	23	23	23	76	N
Voorjaarsnota 2022	459	218	200	717	N
Geactualiseerd saldo	132	-184	-499	-36	
<i>Coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest 2022 - 2026":</i>					
Ontwikkeling financieringslasten (incl renteontwikkelingen)	115	331	652	1.033	N
MJOP resterende A projecten	99	347	695	918	N
Budget aantrekkelijk werkgeverschap	125	125	100	100	N
Verlaging storting reserve frictiekosten	-125	-125	-100	-100	V
Voortzetten preventieakkoord jeugd per 2023	50	50	50	50	N
Praktijkondersteuner Huisarts (0,5 fte)	68	68	68	68	N
Sociaal makelaar (structureel)	53	53	53	53	N
Continuering projectbudget eenzaamheid per 2023	25	25	25	25	N
Taakverzwaring cultuur (0,5 fte)	40	40	40	40	N
Taakverzwaring duurzaamheid: klimaatadaptatie, energiebesparing	250	250	250	250	N
Storting reserve t.b.v. MJOP-projecten	500	1.500	1.100	-	N
OZB-verhoging (15% vanaf 2023)	-1.461	-1.431	-1.413	-1.523	V
Toeristenbelasting (23% vanaf 2023)	-82	-82	-82	-82	V
Taakstelling organisatie	-342	-342	-342	-342	V
Totaal coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest 2022 - 2026"	-685	809	1.095	490	V/N
<i>Autonome ontwikkelingen:</i>					
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	569	607	605	607	N
Stijging en maatregelen energiekosten	1.326	1.000	700	400	N
Regionale Jeugdhulp 2023 - 2026	837	418	418	418	N
Tariefverhoging Begeleiding en Hulp bij het Huishouden	134	217	217	217	N
Brandverzekering gemeentelijke panden	75	75	75	75	N
Indexeren subsidies	63	63	63	63	N
Thuiswerkplek	65	65	65	65	N
Frans Halslaan 289	50	50	50	50	N
Verwerking CAO en inflatie (2,4%) lasten en baten	213	238	227	227	N
Stijging kosten leerlingenvervoer	40	40	40	40	N
Onderzoek taakstellingen	263	288	288	288	N
Effect kapitaallasten najaarsnota 2022	-6	86	-452	-239	V
Ontwikkeling financieringslasten aan te trekken leningen	-110	-130	36	247	V/N
Actualisatie vervangingsinvesteringen	-	34	42	61	N

Saldo mutatie begroting (bedragen x € 1.000)¹

Dekking FTE uit projecten, kredieten en inhuur	-304	-305	-305	-305	V
Herijking kapitaallasten begroting 2022	-20	-35	-62	220	V/N
Reserve en voorziening	-	-	-	-60	V
Onderzoek lokale heffingen	385	180	29	-128	N/V
Overige ontwikkelingen < 50.000	98	85	86	85	N
Totaal autonome ontwikkelingen:	3.678	2.976	2.124	2.332	N
Actualisatie van het rijk:					
Decembercirculaire 2021	-168	-165	-167	-167	V
Meicirculaire 2022	-3.551	-4.538	-4.900	-2.668	V
Totaal actualisatie van het rijk	-3.719	-4.703	-5.067	-2.835	
Begrotingssaldo 2023- 2026²	-595	-1.102	-2.346	-49	V

1) + is een nadeel / - is een voordeel

2) Begrotingssaldo wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten.

Kengetallen in het kort:

In de paragraaf Weerstandsvermogen staat een uitgebreide toelichting op de diverse kengetallen. Hier presenteren we alvast de twee belangrijkste.

Ontwikkeling algemene reserve

De begrotingssaldi (voor mutaties in de reserves) verrekenen we in deze coalitieperiode niet met de algemene reserve, maar met de bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten. Het begrote verloop van de algemene reserve is daarom neutraal.

Algemene reserve (* € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Stand per 1-1	8.791	8.791	8.791	8.791
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal	8.791	8.791	8.791	8.791

Ontwikkeling reserve Wmo/3D

Reserve Wmo/3D (* € 1000)	2023	2024	2025	2026
Stand per 1-1	2.090	1.963	1.886	1.809
Toevoegingen	56	56	56	56
Onttrekkingen	183	133	133	133
Totaal	1.963	1.886	1.809	1.732

Weerstandsvermogen

Bij gelijkblijvende risico's, is de ratio van het weerstandsvermogen de aankomende jaren 2,5. Dit is een daling t.o.v. de jaarrekening 2021 (2,92). De uitkomst van deze ratio valt nog steeds onder de categorie uitstekend.

Schuldpositie

De prognose voor de ontwikkeling van de netto schuldpositie is als volgt:

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2022	2023	2024	2025	2026
Netto Schuldpositie	56,8	63,5	75,4	87,1	99,1

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente. We hanteren in deze begroting voor de schuldpositie de definitie van netto schuld volgens het BBV (t.b.v. de netto schuldquote). De netto schuldquote stijgt in 2023 van 88% naar 156% in 2026.

Kengetal	2022	2023	2024	2025	2026
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	89,2%	88,2%	115,0%	131,2%	156,3%

3 Leeswijzer

In de programmabegroting staat wat het gemeentebestuur de komende jaren wil gaan doen en wat dat kost. Het is ons huishoudboekje waarin de gemeentelijke uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) bij elkaar gebracht worden. In deze leeswijzer staat hoe de begroting is opgebouwd en hoe deze het best te lezen is.

Hoe zit de begroting in elkaar?

De begroting bestaat uit twee delen: de beleidsbegroting met daarin de plannen voor de komende jaren, en de financiële begroting die een samenvatting is van het deel 'Wat mag het kosten'.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het *programmmaplan* en de *paragrafen*.

Programmmaplan

In het programmmaplan staan zeven programma's waarin we al onze doelen en aandachtspunten op een bepaald beleidsterrein benoemen. Het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" 2022 -2026 heeft de inhoud hiervan voor een groot deel bepaald.

Per programma geven we aan:

- I. De omschrijving van het programma.
- II. Wat we willen bereiken: programmadoelen per beleidsthema.
- III. Op welke wijze bereiken we dit: Per beleidsthema zijn de speerpunten voor 2023 opgenomen.
- IV. Wat het mag kosten: financiën (weergegeven per beleidsthema en in totaal per programma). De grootste budgettaire verschillen tussen de begroting van 2022 en 2023 worden hier ook toegelicht.

In een aparte bijlage staan de *beleidsindicatoren*. Er zijn steeds twee regels opgenomen. In de bovenste regel staat de indicator met de gegevens zoals die in de begroting van vorig jaar stonden. In de onderste regel staan de gegevens van dit jaar.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op specifieke onderwerpen die niet programmagebonden zijn. Alle paragrafen zijn verplicht voorgeschreven. In de paragrafen staat de 'Hoe-vraag' centraal:

- Hoe gaan we om met belastingen? ([paragraaf 1](#))
- Hoe worden risico's beheerst en welk effect heeft dat op het weerstandsvermogen? ([paragraaf 2](#))
- Hoe onderhouden we onze bezittingen en de openbare ruimte? ([paragraaf 3](#))
- Hoe lopen de geldstromen en onze vermogenspositie? ([paragraaf 4](#))
- Hoe hebben we de bedrijfsvoering geregeld? ([paragraaf 5](#))
- Met wie vormen we verbonden partijen en hoe zijn de afspraken geregeld? ([paragraaf 6](#))
- Hoe is ons grondbeleid geregeld? ([paragraaf 7](#))

Financiële begroting

In de financiële begroting staan diverse (verplichte) financiële overzichten, waaronder de realisatie van baten en lasten van vorig jaar en de raming van het huidige jaar en de komende jaren.

Ook staat in de begroting welke lasten en baten incidenteel zijn, zodat te zien is of de begroting ook duurzaam sluitend is. Vervolgens volgt een uiteenzetting van de financiële positie en een prognose voor het verloop van de balans. Op de actiefzijde van de balans staan bezittingen, die zijn opgedeeld in de vaste activa en vlottende activa waaronder de grondexploitatie. Dat laatste is de voorraad onderhandenwerk bij de meerjarige bouwprojecten. Op de passiefzijde van de balans staat ons vermogen in de vorm van reserves, de voorzieningen, de langlopende geldleningen en de overige schulden. Na het meerjaren investeringsplan volgt dan een overzicht met alle reserves en voorzieningen van de gemeente en het verwachte verloop daarvan.

4 Beleidsbegroting

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. We hebben tot doel het groene karakter en prettige leefomgeving te beschermen, te beheren en te versterken. In de gemeente gaan de komende jaren op veel plekken en terreinen gewerkt worden om Oegstgeest op orde te krijgen voor de toekomst. We hebben het dan over projecten die voortkomen uit grote maatschappelijke opgaven als de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit die een groot effect kunnen hebben op de leefomgeving. Deze opgaven zijn niet los van elkaar te zien, omdat ze vaak samenvallen in de schaarse ruimte in Oegstgeest. Dit vraagt om integrale visievorming, planvorming en uitvoering van de ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden. Want dit kan de gemeente Oegstgeest niet alleen. We werken daarvoor veel samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland, Holland Rijnland en andere partners. Ook hebben we daarvoor de hulp nodig van onze inwoners. Hun kennis, visie en inzet is onontbeerlijk om van Oegstgeest een duurzame toekomstbestendige gemeente maken waarin de kwaliteit van de leefomgeving voorop staat. We gaan daarover veelvuldig met inwoners in gesprek en betrekken hen bij onze besluitvorming en uitvoering.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Groen en Water

Binnen dit beleidsthema zetten we in op zorgvuldig onderhoud en beheer van groen en het water conform onze beeldkwaliteitseisen. Onze focus ligt op versterken van de biodiversiteit, realiseren van wateropvangcapaciteit, het behoud van bestaand groen en vergroenen van de openbare ruimte (schoolpleinen, straten en pleinen). Gebieden waar de klimaatstresstest risico's aangeeft op hittestress, wateroverlast en droogte krijgen hierbij voorrang. Ook willen we inspelen op buurtinitiatieven die duurzaamheid en biodiversiteit bevorderen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven gericht op groen en biodiversiteit
2. Bij renovaties van groenvakken en nieuwe aanleg houden we vast aan (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte maar ook afwisselend dicht en open beplant zijn.
3. Watercapaciteit breiden we uit door harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
4. We informeren inwoners actief over de gevolgen van klimaatverandering en over maatregelen die zij zelf kunnen nemen zoals vergroening van tuinen en/of daken en waterberging op eigen terrein.

Beleidsthema Groen en water (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Groen	2.037	0	2.037	2.281
Water	331	0	331	329
Totaal	2.368	0	2.368	2.609

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Effectief en zorgvuldig gebruik van onze schaarse ruimte, uitgaande van het kwalitatief hoogwaardige groene dorpse karakter en de te beschermen waarden. Dat is onze doelstelling en die gaan we de komende jaren verstevigen. De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving. Hierin leggen we onze ambities voor de kwaliteit van de leefomgeving en identiteit van Oegstgeest voor nu en in de toekomst vast. Door middel van participatie zoeken we naar optimale combinatiemogelijkheden, want de komende jaren moet er veel veranderen aan de inrichting van de leefomgeving om de grote maatschappelijke opgaven het hoofd te bieden. Onze inwoners weten als geen ander wat de (on)mogelijkheden zijn in hun directe omgeving. Die kennis willen we benutten.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Vaststellen van omgevingsvisie en opstellen van omgevingsplan waarin huidige bestemmingsplannen en uitgangspunten omgevingsvisie vertaald worden.
2. We behouden en versterken groen zoals is vastgelegd in het beleidsplan groen en blauw 2022-2031
3. Er wordt actief ingezet op het beschermen en versterken van de cultuurhistorische waarden, onder andere door het uitwerken van de cultuurhistorische waarde kaart voor Oegstgeest en uit te gaan van bescherming door gebruik.
4. Daar waar we een grondpositie hebben en/of een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, stellen we voorwaarden aan een ontwikkeling, zowel voor het behoud/versterken van de kernwaarden van Oegstgeest, maar ook door, vast te houden aan de percentages in de Woonvisie, voor het realiseren van woningen voor doelgroepen. De komende jaren gaan we vooral inzetten op sociale woningen en middeldure woningen. Meer hierover staat in de paragraaf Wonen
5. We sluiten aan bij het Convenant Klimaatadaptief bouwen van de provincie Zuid-Holland; de Leidraad Klimaatadaptief bouwen gebruiken we standaard bij aanbestedingen of bij de beoordeling van bouwvergunningen.

Beleidsthema Ruimtelijke structuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Ruimtelijk beleid	406	-14	392	1.086
Milieubeleid	591	0	591	513
Totaal	997	-14	983	1.600

Beleidsthema Reiniging

Binnen Oegstgeest zorgen we voor een schone openbare ruimte. Door afvalscheiding en verminderen van (rest)afval leveren we een bijdrage aan de circulaire economie. Om aan het klimaatakkoord van Parijs te voldoen moet de hoeveelheid restafval per inwoner in 2023 tot 100 kg en in 2030 tot maximaal 30 kg per jaar beperkt worden. De doelstellingen van het nascheiden van afval lijken voor Oegstgeest niet gehaald te worden. De kosten voor afvalverwerking voor inwoners stijgen snel zolang de hoeveelheid restafval niet teruggebracht wordt. Dit voelen inwoners direct in de eigen portemonnee. Het terugdringen van het restafval is daarom voor de gemeente een grote prioriteit. We gaan de komende periode het afvalbeleid aanpassen zodat we wel aan de klimaatdoelstelling kunnen voldoen en de kosten voor onze inwoners kunnen drukken. We kijken nadrukkelijk naar samenwerking met de regio.

Op welke wijze bereiken we dit?

De gemeente heeft zich verbonden aan de landelijke doelstelling van het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG). Het doel is minder dan 100 kg huishoudelijk restafval per bewoner per jaar en 75% afvalscheiding in 2023. Maar hoe doen we dat? Hoe informeren, inspireren en motiveren we inwoners zodat zij minder afval genereren, zelf medeverantwoordelijk zijn voor hun directe leefomgeving en zoveel mogelijk afval op de juiste manier scheiden?

Dat doen we door:

1. We gaan actief in gesprek met de inwoners over gedragsverandering en bewustwording hoe om te gaan met afval.
2. We gaan onze inwoners actief informeren over afval, afvalinzameling en afvalvermindering.
3. We gaan het scheiden van de diverse afvalstromen die aangeboden worden op het afvalbrengrstation optimaliseren.
4. We gaan door met het verbeteren van het inzamelen van GFT.

Beleidsthema Reiniging (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Reiniging	3.063	-3.899	-836	-1.173
Totaal	3.063	-3.899	-836	-1.173

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West Holland

De Omgevingsdienst West-Holland levert een bijdrage aan de beschreven doelen door advisering bij ruimtelijke projecten en ontwikkelingen op het gebied van milieu, bodem en flora en fauna. Daarbij denken ze mee aan hoe de schaarse ruimte effectief en zorgvuldig benut kan worden.

Gemeente Leiden

Inzamelen diverse huishoudelijke afvalstromen.

IV Wat gaat het kosten?

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Groen en water	Lasten	2.739	2.609	2.368	2.411	2.414	2.442
	Baten	-61	0	0	0	0	0
Saldo		2.679	2.609	2.368	2.411	2.414	2.442
Beleidsthema Ruimtelijke structuur	Lasten	1.795	1.613	997	999	999	998
	Baten	-65	-14	-14	-14	-14	-14
Saldo		1.729	1.600	983	985	985	984
Beleidsthema Reiniging	Lasten	2.943	2.959	3.063	3.057	3.053	3.019
	Baten	-3.620	-4.133	-3.899	-3.899	-3.899	-3.899
Saldo		-678	-1.173	-836	-842	-846	-880
Programma	Lasten	7.477	7.182	6.428	6.467	6.466	6.459
	Baten	-3.747	-4.147	-3.913	-3.913	-3.913	-3.913
Saldo van baten en lasten		3.730	3.035	2.516	2.554	2.553	2.546
Reserves	Toevoeging	441	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.086	-464	-66	-66	-66	-66
Mutaties reserves		-645	-464	-66	-66	-66	-66
Resultaat		3.085	2.571	2.449	2.488	2.487	2.480

Toelichting financiële afwijkingen

Beleidsthema Groen en Water

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2023 met € 241.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voor € 100.000 veroorzaakt door incidentele budgetten in 2022 zoals evaluatie Klinkenbergerplas, onderhoudskosten werkpakketten en onderhoudskosten groen welke niet meer voorkomen in 2023. Daarnaast is de interne verrekening van salarissen naar dit beleidsthema met € 143.000 afgenomen als gevolg van verschuiving van capaciteitsinzet naar de MJOP-projecten.

Ruimtelijke structuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2023 met € 616.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt verklaard door de verlaging van het implementatiebudget Omgevingswet voor onder andere inhuur, uitbestede werkzaamheden en advieskosten in 2023.

Reiniging

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 104.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voor € 206.000 verklaard door hogere kapitaallasten door investeringen ten behoeve van VANG. Daarnaast is de interne verrekening van salarissen naar dit beleidsthema met € 60.000 afgenomen als gevolg van verschuiving van capaciteitsinzet naar de MJOP-projecten. Tot slot is de storting in de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing met € 34.000 verlaagd naar € 0 in 2023. De raming van de baten op dit beleidsthema daalt in 2023 met € 234.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt veroorzaakt omdat de kostendekkendheid van de lokale heffingen voor 2023 in beeld is gebracht. Op basis van dit geactualiseerde beeld wordt het tarief voor de afvalstoffenheffing met 5,81% verlaagd in 2023.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	-66	-66	-66	-66
Saldo		-66	-66	-66	-66	-66	-66
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	398	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-936	-398	0	0	0	0
Saldo		-538	-398	0	0	0	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	43	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-84	0	0	0	0	0
Saldo		-41	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 1		-645	-464	-66	-66	-66	-66

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleids thema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	T.A.M. de Groot	Ruimte / Beheer en onderhoud
Riolering	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de thema's verkeer en mobiliteit en om riolering.

Om ervoor te zorgen dat Oegstgeest een aantrekkelijk dorp blijft om in te wonen, te werken en te recreëren streven we naar een verkeersveilig en goed bereikbaar dorp. De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid moeten worden verbeterd als voorwaarde voor een goede leefomgeving. Deze drie thema's zijn nauw met elkaar verbonden. Voorbereiding op klimaatverandering is noodzakelijk om Oegstgeest aantrekkelijk te houden. Tegelijkertijd zijn hogere kwaliteitseisen en achterstallig onderhoud een uitdaging voor een klimaatbestendige afvalwaterketen. Een duurzame en milieuverantwoordelijke wijze van het beheer van de openbare ruimte en water zijn in onze leefomgeving van groot belang. Hier zien we samenhang met maatregelen die we benoemen in programma 1.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleids thema Mobiliteit

We zetten ons in op het verbeteren van de bereikbaarheid door het aantal niet-noodzakelijke autobewegingen te beperken en alternatieven voor de auto aantrekkelijker te maken. Verkeersveiligheid pakken we aan door de maximumsnelheid te verlagen en knelpunten op te lossen. De leefbaarheid van het dorp verbeteren we door de (geluids-)overlast te verminderen.

Het doel is om de openbare ruimte in Oegstgeest op een zo duurzaam en efficiënt mogelijk manier te beheren, zonder dat de veiligheid of beschikbaarheid hiervan in het geding komt. Dat vraagt om proactief handelen in plaats van reactief handelen. Denk hierbij aan het vaker uitvoeren van inspecties van de openbare ruimte waar de theoretische levensduur in zicht komt en het tijdig uitvoeren van regulier onderhoud om kapitaalvernietiging op lange termijn te voorkomen.

Verder gaan we de planning van onderhoudswerkzaamheden over de lange termijn opstellen. Deze onderbouwing wordt een onderdeel van de beheerplannen en het MJOP.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We passen het mobiliteitsplan aan in nauw overleg met inwoners zodat de doelen en ambities voor verbetering van verkeersveiligheid en leefbaarheid vastgelegd worden. Hierbij wordt verder uitgewerkt hoe de doelen bereikt moeten worden.
2. Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties zetten we meer in op actieve mobiliteit (voetganger en fietser). Het mobiliteitsplan vormt hier de basis.
3. We onderzoeken de mogelijkheid om op de gemeentelijke wegen de snelheid te verlagen naar 30 km per uur.
4. We gaan in gesprek met Provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten om de 80 km/h op de A44 bespreekbaar te maken.
5. We voeren de wettelijke inspecties uit. Hiermee maken we onze planning voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden.

Beleids thema Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Verkeer	350	-15	336	346
Wegen, straten en pleinen	3.680	-40	3.640	3.395
Totaal	4.031	-55	3.976	3.741

Beleids thema Riolering

We zorgen voor een klimaatbestendige (afval)waterketen in overleg met onze samenwerkingspartners en zorgen voor voldoende waterberging bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en groenvoorzieningen. De uitkomsten van de klimaatstresstest dienen hiervoor als leidraad.

We zorgen ervoor dat voor alle inwoners en bedrijven het huishoudelijk- bedrijfsafvalwater op een verantwoorde wijze wordt afgevoerd naar de zuivering. Een goed en efficiënt rioleringsstelsel is daarin van groot belang. Gelijktijdig dient dit stelsel er ook toe bij te dragen dat zorgvuldig wordt omgesprongen met regenwater. Dit is nodig omdat we vanwege de toenemende verdroging meer water in de grond willen laten lopen in plaats van direct afvoeren naar het oppervlaktewater. Anderzijds moet het riool ook juist meer extreme hoeveelheden water kunnen afvoeren omdat we vaker heftige wolkbreuken krijgen. Door slimme inrichting van de openbare ruimte willen we bereiken dat water op straat kortdurend vastgehouden kan worden. Een combinatie van infiltratie en over lagere gebieden afvoeren naar het oppervlaktewater voorkomt wateroverlast in woningen, bedrijfspanden en bij belangrijke verkeersontsluitingen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We werken aan een nieuwe Integraal Waterketenplan in samenwerking met de Leidse regio. Dit is vanaf 2024 operationeel.
2. We richten herinrichtingsgebieden (bv. Oudenhof) minder traditioneel in. Het rioolstelsel is ontworpen op extreme buien, en we scheiden vuil water van hemel water. Gelijktijdig wordt regenwater meer geïnfilteerd door toepassing van waterdoorlatende bestrating in parkeervakken.
3. We implementeren de hemel- en grondwaterverordening in nieuwbouwplannen en gaan bij een bestaande bouw actief met onze inwoners in gesprek, zodat zij ook maatregelen kunnen nemen.

Beleidsthema Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Riolering	1.879	-2.592	-713	-675
Totaal	1.879	-2.592	-713	-675

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

De ODWH neemt deel namens de gemeente Oegstgeest aan de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol. BRS is het samenwerkingsverband van 56 gemeenten en 4 provincies in de Schipholregio. Het doel van de BRS is om de belangen van de regio te behartigen als het gaat om de ontwikkeling van de luchtvaart en luchthaven in relatie tot de omgeving. Daarnaast zet de dienst zich in om de kennis van de lokale luchtkwaliteit te vergroten naast de kennis van geluid door luchtverkeer. Dit door bijvoorbeeld (luchtkwaliteits)beleid te ontwikkelen dat toe ziet op de gevolgen en/of het effect van andere bronnen die effect hebben op onze luchtkwaliteit.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	5.079	3.796	4.031	4.170	4.315	4.507
	Baten	-124	-55	-55	-55	-55	-55
Saldo		4.955	3.741	3.976	4.115	4.260	4.452
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.638	1.830	1.879	1.841	1.830	1.854
	Baten	-2.351	-2.505	-2.592	-2.592	-2.592	-2.592
Saldo		-713	-675	-713	-752	-762	-739
Programma	Lasten	6.717	5.626	5.910	6.010	6.145	6.361
	Baten	-2.475	-2.560	-2.647	-2.647	-2.647	-2.647
Saldo van baten en lasten		4.242	3.066	3.263	3.363	3.498	3.714
Reserves	Toevoeging	2.700	250	1.345	2.852	3.446	49
	Onttrekking	-540	-540	-576	-576	-576	-36
Mutaties reserves		2.160	-290	769	2.276	2.870	13
Resultaat		6.402	2.776	4.032	5.639	6.368	3.727

Toelichting financiële afwijkingen

Mobiliteit

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 235.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voor € 105.000 verklaard door hogere kapitaallasten wegen en straten als gevolg van het vastgestelde MJOP hiervoor en een stijging in de energielasten van € 387.000 voor de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties. (In hoofdstuk 2 algemene financiële beschouwingen wordt de totale post energielasten weergegeven). Daarnaast nemen de onderhoudskosten voor kunstwerken en bruggen met € 171.000 af in 2023 als gevolg van het vastgestelde MJOP en beheerplan. Tot slot nemen de lasten met € 50.000 af door een incidenteel budget advieskosten verbeteren leefomgeving in 2022 wat vanaf 2023 niet meer beschikbaar is.

Riolering

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 50.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de energielasten van € 99.000 in 2023 (zie hoofdstuk 2: energie) en een daling van advieskosten van € 56.000 voor het in 2022 incidentele opgenomen budget voor het opstellen van het Integraal Waterketenplan.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	0	250	250	250	0	0
	Onttrekking	0	0	-36	-36	-36	-36
Saldo		0	250	214	214	-36	-36
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	2.700	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	-540	-540	-540	0
Saldo		2.160	-540	-540	-540	-540	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	0	1.095	2.602	3.446	49
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	1.095	2.602	3.446	49
Verrekening reserves programma 2		2.160	-290	769	2.276	2.870	13

Een toelichting op de financiële mutaties op de reserves staat in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.3 Programma 3 Wonen en Economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	E. Bus	Ruimte
Economie	E. Bus	Beheer en onderhoud / Ruimte

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de beleidsthema's wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Nieuwe ontwikkelingen vragen om ruimte om woningen te bouwen en economische en maatschappelijke activiteiten te ontplooiën. Als gemeente willen we hier actief invloed op uitoefenen om onze inwoners, bedrijven en organisaties zo goed en evenwichtig mogelijk te bedienen. Zo bieden we de inwoners, bedrijven en organisaties van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Wonen

Oegstgeest is een fijne woongemeente. Dit willen we behouden en tegelijkertijd bereikbaar maken voor specifieke doelgroepen: starters die zoeken naar middeldure huur en goedkope koop, ouderen die anders willen wonen en hun eengezinswoning achterlaten, minima die in Oegstgeest zeer beperkte opties hebben. Speciale aandacht hebben we voor mensen die zodanig beperkt zijn dat ze behoefte hebben aan een zorgwoning en ouderen die behoefte hebben aan collectieve woonvormen. We werken samen met woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, maatschappelijke initiatieven en onze inwoners om deze doelen daadwerkelijk te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

- We zijn regionaal in overleg over de woonagenda om onze lokale woondoelen te bereiken en verwerken dit in een nieuwe woonvisie. Mogelijk is voor de onderbouwing van deze aanpassing een lokaal woningmarktonderzoek, dan wel een lokale vertaling van het regionale woningmarktonderzoek HR vereist.
- Relevante verordeningen worden aangescherpt om onze lokale doelen te ondersteunen.
  - De huisvestingsverordening van Oegstgeest wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale huisvestingsverordening. Verkend wordt of opkoopbescherming aan de huisvestingsverordening dient te worden toegevoegd.
  - De doelgroepenverordening wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale woonagenda én de aangepaste woonvisie van Oegstgeest. Verkend wordt of voor de instandhouding van koop tot de NHG grens voor de doelgroep (10 jaar) specifiek instrumentarium verplicht moet worden gesteld (zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding, koopgarant, ect.).
- We gaan in gesprek met ontwikkelaars over de bouw van extra betaalbare woningen. Het college heeft een regierol, en wordt daarbij ondersteund door het ambtelijk apparaat. We bieden actief aan de reserve sociale woningbouw, dan wel de reserve middeldure woningbouw in te zetten. Het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen in bezit komen van een woningcorporatie. Ook bespreken we of de locatie zich leent voor collectieve woonvormen. Met de initiatiefnemer wordt besproken dat de mate waarin bijgedragen wordt aan deze extra woondoelen, van invloed is op het politieke draagvlak voor het betreffende woningbouwproject.
- Voor de in de woonvisie genoemde aantallen woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg), zoeken we woningbouwlocaties in de directe nabijheid van de zorglocaties van Marente. In het coalitieakkoord worden Hofbrouckerpark, la France, KPN Centrale genoemd als geschikte locaties voor zorgwoningen. We gaan hierover met de grondeigenaar/initiatiefnemer in gesprek.
- We zetten met prioriteit ambtelijke capaciteit in op de locaties voor mogelijke woningbouw die op korte termijn ontwikkeld kunnen worden, in samenspraak met onze inwoners. In het coalitieakkoord zijn genoemd: La France, Almondehoeve, de voormalige Kamsteeg locatie en de KPN Centrale. Bovendien geven we prioriteit aan de locatie 'Buitenlust' van MeerWonen, waar 100% sociale huurwoningen (30 x) is voorzien. Verder is in het coalitieakkoord als mogelijke woningbouwlocatie 'VSO Leo Kannerschool' (Hazeboslaan) genoemd. Deze komt op iets langere termijn beschikbaar. De grondpositie van de gemeente biedt kansen voor extra betaalbare woningbouw en voor collectieve woonvormen. We gaan aan de slag met de planvorming.

Beleidsthema Wonen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Wonen	192	0	192	147
Volkshuisvesting	15	-2	13	11
Bouw en woningtoezicht	1.132	-1.937	-806	-457
Vastgoedregistratie	0	0	0	0
Apv	307	-35	272	92
Grondexploitaties	7.131	-7.079	53	269
Projecten overig	128	0	128	517
Monumentenzorg	45	-8	36	8
Totaal	8.949	-9.062	-113	657

Beleidsthema Economie

We versterken de economie door samen met ondernemers en de regio een goed economisch klimaat te creëren en winkelgebieden aantrekkelijk te maken. We benaderen dit thema met een integrale blik door bijvoorbeeld ook duurzaamheidsaspecten te betrekken en een duidelijke en sterkere link tussen gemeente, ondernemers en inwoners te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We zoeken actief contact met winkeliers en ondernemers en zijn structureel in gesprek.
2. We werken het voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de Lange Voort nader uit tot een definitief ontwerp en een bestek voor de uitvoering in 2023. Hierbij worden winkeliers en inwoners betrokken. De inzet is een beter verblijfsklimaat, het weren van fietsers, verplaatsing van fietsvoorzieningen en een meer klimaat- en hittebestendige inrichting.
3. We zetten ons in om voor de Kempenaerstraat het verblijfsklimaat te verbeteren en de leegstand tegen te gaan.
4. Samen met onze partners pakken we een actieve rol in het versterken van het Bio Science park. Hierbij richten we ons op de bijdrage die dit kan leveren aan de doelstellingen van Oegstgeest.
5. We richten ons vooral op Economie071-projecten die aansluiten op onze ambities.
6. Vastgoed, welke wel in beheer is van de gemeente maar geen ambtelijk doel heeft, wordt sober en doelmatig conform de wettelijke eisen onderhouden.

Beleidsthema Economie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Economische ontwikkeling	363	-47	316	375
Markt	70	-10	60	12
Grondbeleid en transacties	63	-26	37	-15
Beheer gemeentelijk vastgoed	287	-64	223	163
Totaal	783	-146	636	535

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

VOF Oegstgeest aan de Rijn
Stichting Leiden Bio Science Park

We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren. Samen met de andere partners in de triple helix moderniseren we het Bio Science Park tot een innovatiedistrict.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Wonen	Lasten	3.358	5.096	8.949	1.901	1.897	1.896
	Baten	-1.635	-4.508	-9.062	-1.984	-1.984	-1.984
Saldo		1.723	588	-113	-83	-87	-88
Beleidsthema Economie	Lasten	1.030	681	783	681	667	655
	Baten	-207	-146	-146	-146	-146	-146
Saldo		823	535	636	534	521	509
Programma	Lasten	4.388	5.777	9.731	2.582	2.564	2.551
	Baten	-1.841	-4.654	-9.208	-2.131	-2.131	-2.131
Saldo van baten en lasten		2.546	1.123	524	451	433	421
Reserves	Toevoeging	0	35	0	0	0	0
	Onttrekking	-3.621	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		-3.621	35	0	0	0	0
Resultaat		-1.074	1.227	524	451	433	421

Toelichting financiële afwijkingen

Wonen

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 3.853.000 ten opzichte van 2022. Dit verschil is met name toe te schrijven aan een hogere raming bij de grondexploitaties van per saldo € 4.001.000. Een groot deel hiervan heeft betrekking op de aankoop van gronden. Verder is er in 2023 sprake van een hogere doorbelasting via de kostenverdeelstaat (KVS) op de Bouw en woningtoezicht van € 221.000 en APV van € 181.000. Voor overige projecten zijn voor de doorbelasting via de KVS € 216.000 lagere lasten opgenomen en € 173.000 lagere kosten voor advies en onderzoek i.v.m het wegvallen van incidentele budgetten m.b.t. motie verkabelen. Ook voor het faciliterend grondbeleid is de raming in 2023 € 237.000 lager.

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 4.554.000 ten opzichte van 2022. Ook hier is de raming voor de grondexploitaties per saldo € 4.092.000 hoger in 2023 door bijdragen van derden. Daarnaast is er sprake van een hogere raming van de opbrengsten van de bouwleges van € 575.000. Tot slot zijn de baten bij het faciliterend grondbeleid € 111.000 lager.

Economie

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 102.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere doorbelasting via de KVS op beheer van gemeentelijk vastgoed van € 73.000 en Grondbeleid en transacties van € 52.000. Ook de Algemene kosten markt stijgen door met name een hogere raming van de energiekosten van € 48.000 (zie hoofdstuk 2: energie). Voor Economische ontwikkeling is per saldo € 59.000 minder geraamd. Naar aanleiding van de taakveld analyse algemene kosten economische ontwikkeling is afgesproken om € 83.000 af te ramen in het kader van taakvermindering economie. Deze structurele verlaging is opgenomen in het coalitieprogramma.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Egalisatiereserve WABO	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.271	0	0	0	0	0
Saldo		-1.271	0	0	0	0	0
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-2.350	0	0	0	0	0
Saldo		-2.350	0	0	0	0	0
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	0	35	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	35	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 3		-3.621	35	0	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.4 Programma 4 Sociale Infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Bijstand en schulden	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Participatie	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Gezondheidszorg	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Maatschappelijke Ondersteuning	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Jeugdhulp	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers, zowel preventief als repressief, door het inzetten van beleid en bestuurlijke maatregelen, het geven van voorlichting en handelingsperspectief en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid. Daarnaast gaat het programma over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. Maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo-voorzieningen, en zorg voor de jeugd zijn ook onderdeel van dit programma. De zorg voor de jeugd reikt van preventieve programma's, vroegsignalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

De komende raadsperiode willen we samen met inwoners, het onderwijs, sportverenigingen en andere partners in het dorp de 21 doelen van het beleidsplan voor het sociaal domein, 'Samen Oegstgeest', realiseren.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

We willen dat Oegstgeest een veilige woon-, werk- en leefomgeving is voor haar inwoners. We informeren inwoners en ondernemers over (verschillende vormen van) criminaliteit en hoe die te voorkomen. Hierbij houden we altijd rekening met nieuwe vormen van criminaliteit, trends en kwetsbare doelgroepen. We stimuleren de zelf-/samenredzaamheid van onze inwoners. Ook zetten we beleid en bestuurlijke maatregelen waar mogelijk in om criminaliteit, onveiligheid en (woon)overlast aan te pakken en te voorkomen om als gemeenschap weerbaar(der) te zijn. Tot slot bereiden we ons adequaat voor op taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We informeren onze inwoners onder andere door het organiseren van een veiligheidsmarkt, het opstellen van een veiligheidskrant, berichtgeving via sociale media en de Oegstgeester Courant en het organiseren van informatiebijeenkomsten over specifieke, actuele onderwerpen, zoals digitale veiligheid.
2. We stimuleren inwoners (actief) deel te nemen aan buurtpreventie-initiatieven.
3. We werken aan de aanpak tegen ondermijning, onder andere door bewustwording te creëren.
4. We maken met partners afspraken over de te nemen acties in (woon)overlast-/zorgcasuïstiek.
5. We werken nauw samen met betrokken (veiligheids)partners, zoals politie, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), het Zorg- en Veiligheidshuis, woningbouwcorporaties en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum).
6. We nemen deel aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Bij grotere crises wordt er binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) nauw samengewerkt.
7. We versterken onze inzet op de zorg- en veiligheidsketen onder meer door goede samenwerking met partners in de geestelijke gezondheidszorg.

Beleidsthema Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Integrale veiligheid	86	0	86	161
Openbare orde en veiligheid	134	0	134	229
Brandweer	1.422	0	1.422	1.377
Totaal	1.643	0	1.643	1.768

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid (Bijstand en schulden)

Ons doel is om inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm daadwerkelijk gebruik te laten maken van het minimabeleid. Dat is nog niet altijd het geval en dat willen we verbeteren. Daarnaast krijgen inwoners met problematische schulden schuldhulpverlening.

Inwoners met een bijstandsuitkering worden toegeleid naar werk of een opleiding en ze worden aan een baan geholpen via vrijwilligerswerk. Ten slotte vinden jeugdige werklozen werk of een vervolgopleiding.

Op welke wijze bereiken we dit?

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid (Bijstand en schulden)

1. We onderzoeken op welke wijze we het gebruik van de minimaregelingen kunnen vergroten. Met de uitkomsten hiervan ontwikkelen we een communicatiestrategie om het gebruik van de minimaregelingen te vergroten. Hierin zoeken we de samenwerking met maatschappelijke partners in ons dorp.
2. We zetten in op vroeg signalering van schulden. Dit doen we o.a. door bij inwoners met betaalachterstanden op bezoek te gaan op basis van signalen van vaste lastenpartners. Daarnaast werken we samen met Schuldhulpmaatje en een budgetcoach. De aanpak van Schuldhulpmaatje richt zich erop om mensen met financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken door onder andere laagdrempelige inloopsprekuren en preventieve campagnes.
3. Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsulenten bij het vinden van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Als er meer ondersteuning nodig is gaat dat via maatwerktrajecten bij DZB (voor werk of scholing) of Buzz (voor vrijwilligerswerk).

Bijstand en schulden (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Inkomen	6.313	-5.055	1.258	1.486
Werk	1.271	0	1.271	1.361
Totaal	7.584	-5.055	2.530	2.846

Beleidsthema Samen Meedoen (Participatie)

Oegstgeest moet een inclusieve gemeente zijn: jong, oud, of afkomstig uit een ander land, iedereen doet mee. Het stimuleren van (digitale) geletterdheid is hierbij van belang.

We willen bereiken dat inwoners zich inzetten als vrijwilligers, omdat de bijdrage van hen onmisbaar is. Ook pakken we eenzaamheid samen aan en zorgen we ervoor dat statushouders en vluchtelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne inburgeren. Ten slotte is cultuur een verbindende factor, zeker in een dorp als Oegstgeest met een rijke geschiedenis en prachtige historische locaties. Daarom willen we inwoners laten meedoen met kunst en cultuur.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We evalueren de huidige inclusieagenda die in 2021 is vastgesteld voor de periode 2022-2023 en laten daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke partijen en inwoners participeren.
2. We laten een extern bureau onderzoeken hoe het initiatiefvoorstel regenboogagenda uitgevoerd kan worden. We starten met het verminderen van onnodige genderregistratie of het genderneutraal maken van registraties, het erkennen van meerdere genders en met genderneutrale formuleringen in onze registraties en communicatie.
3. Het project Samen tegen Eenzaamheid is na vier jaar afgelopen. De resultaten zoals bijvoorbeeld Oegstgeest Ontmoet en Lief & Leedstraten, worden geborgd door deze onder te brengen bij onze welzijnsorganisatie Radius. Radius werkt daarbij samen met het CJG en de partners vanuit het Preventieakkoord Jeugd om de eenzaamheid onder jongeren terug te dringen.
4. Taalachterstanden worden tegen gegaan bij jonge kinderen (Voorleesexpress, voorschoolse educatie, leesbevordering op school en ondersteuning van anderstalige kinderen in het basisonderwijs) en bij volwassenen vanuit het (Digi)Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid. De bibliotheek is hierbij een belangrijke partner.
5. We zorgen dat bij de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet, taal en participatie ((vrijwilligers)werk) hand in hand gaan.
6. Maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen uit Oekraïne die in Oegstgeest verblijven, wordt door Vluchtelingenwerk gedaan. De gemeente zorgt voor onderwijs en voor ontmoeting in het Dorpscentrum.
7. Samen met de deelnemers van het Platform kunst en cultuur werken we aan een lokale culturele agenda. En we ondersteunen scholen om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur in de breedste zin van het woord: kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek.

Participatie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Welzijn	1.310	-16	1.294	1.303
Kunst en Cultuur	913	0	913	1.003
(niet) Statushouders	342	0	342	441
Mantelzorg	138	0	138	138
Totaal	2.703	-16	2.687	2.885

Beleidsthema Een brede kijk op gezondheid (Gezondheidszorg)

We vinden het belangrijk de sociale samenhang en de gezondheid van de inwoners van Oegstgeest door sport en bewegen meer te ondersteunen. Daarnaast streven we ernaar dat inwoners minder alcohol en drugs gebruiken en een gezond gewicht hebben.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken samen met partners en inwoners in het dorp een breed gezondheidsplan voor Oegstgeest. Bewegen, gezonde voeding, terugdringen gebruik genotsmiddelen en tegengaan eenzaamheid maken onderdeel uit van dit plan.
2. Samen met de sportverenigingen werken we verder aan het uitvoeren van een geactualiseerd Sportakkoord waarbij een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking en aandacht voor de toegankelijkheid voor de LHBTIQ plus gemeenschap, speerpunten zijn.

Gezondheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Volksgezondheid	1.756	0	1.756	1.674
Sport	1.875	-506	1.368	1.131
Totaal	3.630	-506	3.124	2.805

Beleidsthema Ondersteuning in de eigen omgeving (Maatschappelijke ondersteuning)

We vinden het belangrijk dat inwoners langer verantwoord en veilig thuis kunnen wonen. Daarnaast dringen we huiselijk geweld terug en ondersteunen we kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving. Ten slotte bieden we ondersteuning aan mantelzorgers.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken gebruik van de sterke sociale basis (de vele (vrijwilligers)initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen) in Oegstgeest en breiden deze uit, onder andere door de inzet van de sociaal makelaar.
2. We voeren de decentralisatie maatschappelijke opvang (dak- en thuislozenopvang) en beschermd wonen, van de centrumgemeente Leiden naar alle zelfstandige gemeenten in de regio, uit. We werken aan een goede lokale toegang tot deze (maatwerk)voorzieningen en aan de huisvestingsopgave gericht op voldoende voorzieningen en uitstroomwoningen voor de doelgroep.

Maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Voorzieningen Wmo	5.489	-146	5.343	5.319
Totaal	5.489	-146	5.343	5.319

Beleidsthema Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

We willen een sterke basis voor de jeugd. We vinden het belangrijk samen met de scholen aan goed onderwijs te werken waarbij jeugdigen een startkwalificatie behalen. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Ook bieden we passende jeugdhulp en voorkomen en verminderen we opgroei- en opvoedproblemen onder andere door aandacht te besteden aan prestatiedruk. Voor jeugdhulp ligt de focus op preventie, vroegsignalering, passende voorzieningen, het terugdringen van wachtlijsten en versterking van de samenwerking in de regio.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Met de partners van het preventieakkoord Jeugd zetten we in op versterking van het brede netwerk rondom jeugd. Dit jaar met name op de samenwerking onderwijs/jongerenwerk.
2. Met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) dragen we bij aan de lobby gericht op goede inhoudelijke afspraken met het rijk over de jeugdhulp en over voldoende middelen.
3. We presenteren een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). We starten met de bouw van de VSO Leo Kanner en bereiden de renovatie/nieuwbouw van de Gevers Deutz Terwee school voor.

Jeugdhulp (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Jeugd	1.443	0	1.443	1.243
Jeugdzorg	5.879	0	5.879	5.654
Kinderopvang en peuterspeelzalen	367	-302	65	-24
Onderwijs algemeen	1.049	-272	777	762
Onderwijshuisvesting	2.426	-32	2.394	2.197
Veiligheidspreventie	181	0	181	173
Totaal	11.345	-606	10.739	10.005

Subsidieplafonds

Subsidie is een van de middelen die we inzetten om beleid te realiseren. Een deel van het budget uit het programma Sociale infrastructuur is bedoeld voor het verstrekken van subsidies. De subsidieregeling Sociaal domein 2021 vormt naast de algemene subsidieverordening de inhoudelijke basis voor subsidieverstrekking binnen het begrotingsprogramma Sociale infrastructuur. Deze begroting bepaalt de financiële basis. De gemeenteraad stelt met de vaststelling van de begroting ook de subsidieplafonds vast. In totaal is in deze begroting voor het jaar 2023 € 2.452.000 beschikbaar voor subsidies in het sociaal domein. Hiervan is een deel beschikbaar voor eenmalige subsidies.

De subsidieplafonds 2023 voor de eenmalige subsidies zijn:

- Plafond maatschappelijke welzijnsinitiatieven: € 5.000.
- Plafond sportstimulering kwetsbare groepen: € 2.000.
- Plafond deskundigheidsbevordering vrijwilligers: € 2.500.

Zodra in december 2022 alle jaarlijkse subsidies voor 2023 zijn toegekend, plaatsen we het overzicht hiervan op onze website. Een overzicht van de eenmalige subsidies die we verstrekken in de loop van 2023, publiceren we na afloop van het subsidiejaar eveneens op deze website.

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

GR Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)	Hecht voert de wettelijke taken uit voor de publieke- en jeugdgezondheidszorg en bevordert en monitort de algemene volksgezondheid inclusief het bestrijden van infectieziekten. Ook het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH) maakt deel uit van Hecht. Hier worden taken op het gebied van Veilig Thuis, het Jeugd Preventieteam en het Crisisinterventieteam uitgevoerd.
Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	De Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland zorgt voor de inkoop en het contractmanagement voor de jeugdhulpcontracten binnen Holland Rijnland. Zij dragen zorg voor financiële, administratieve en uitvoerende taken die nodig zijn voor het inzetten van gespecialiseerde jeugdhulp. Ook werken zij nauw met de gemeenten samen om zo goed mogelijk te sturen op de gewenste transformatie binnen de jeugdhulp.
GR VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand en is de VRHM ondersteunend aan de regionale crisisorganisaties, waaronder Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL).
GR KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)	Provalu is het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via Provalu. Provalu fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebannen in de Bollenstreek. Hieraan nemen we niet deel.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Veiligheid	Lasten	1.727	1.768	1.643	1.631	1.576	1.576
	Baten	-184	0	0	0	0	0
Saldo		1.543	1.768	1.643	1.631	1.576	1.576
Bijstand en schulden	Lasten	8.482	7.902	7.584	7.585	7.585	7.585
	Baten	-5.543	-5.055	-5.055	-5.055	-5.055	-5.055
Saldo		2.940	2.846	2.530	2.530	2.530	2.530
Participatie	Lasten	2.327	2.899	2.703	2.639	2.587	2.532
	Baten	-61	-15	-16	-16	-16	-16
Saldo		2.266	2.885	2.687	2.623	2.571	2.516
Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	4.847	5.464	5.489	5.574	5.574	5.574
	Baten	-162	-146	-146	-146	-146	-146
Saldo		4.685	5.319	5.343	5.428	5.428	5.428
Gezondheid	Lasten	3.776	3.397	3.630	3.574	3.478	3.405
	Baten	-972	-592	-506	-506	-506	-506
Saldo		2.804	2.805	3.124	3.068	2.972	2.899
Jeugdhulp	Lasten	9.597	11.202	11.345	10.875	11.022	11.553
	Baten	-529	-1.197	-606	-412	-412	-412
Saldo		9.068	10.005	10.739	10.463	10.610	11.141
Programma	Lasten	30.756	32.632	32.395	31.878	31.822	32.225
	Baten	-7.451	-7.005	-6.328	-6.135	-6.135	-6.135
Saldo van baten en lasten		23.305	25.627	26.067	25.743	25.687	26.090
Reserves	Toevoeging	184	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-790	-183	-183	-133	-133	-133
Mutaties reserves		-607	-127	-127	-77	-77	-77
Resultaat		22.699	25.500	25.940	25.667	25.610	26.013

Toelichting financiële afwijkingen

Veiligheid

De raming van de lasten neemt in 2023 met € 125.000 af. Enerzijds nemen de lasten met € 183.000 af; het gaat hier om een technisch-administratieve wijziging (verschuiving personeelslasten) binnen het programma, maar naar een ander team. Anderzijds nemen de bijdragen aan de veiligheidsregio (€ 45.000) en ICT-kosten voor handhaving (€ 13.000) toe i.v.m. autonome ontwikkelingen, conform eerdere besluitvorming.

Bijstand en schulden

In 2022 is een incidenteel bedrag van € 220.000 opgenomen voor levensonderhoud bbz. Deze extra middelen waren nodig om de tijdelijke toename van bbz cliënten na afloop van de coronasteunmaatregelen te kunnen bekostigen. Het bedrag is in 2023 niet meer nodig. Daarnaast is t/m 2022 een bedrag van € 77.000 opgenomen voor intensivering van de samenwerking met IDOE. Deze intensivering loopt af in 2023. Tenslotte daalt in 2023 de bijdrage aan de GR KDB met € 28.000.

Participatie

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2023 met € 196.000 af. In 2022 zijn voor de invoering van de nieuwe inburgeringswet eenmalig € 80.000 implementatiekosten opgenomen. Voor het realiseren van duurzaamheidsmaatregelen Het Dok is in 2022 een eenmalig budget van € 103.000 opgenomen. Daarnaast is in 2022 voor een bedrag van € 165.000 coronasteun voor de cultuursector geraamd. Al deze budgetten komen in 2023 niet meer terug in de ramingen voor 2023. Tenslotte daalt de raming voor de doorberekening van salariskosten voor voornamelijk het product welzijn in 2023 met € 70.000.

Het in het coalitieakkoord opgenomen structurele budget van € 25.000 voor continuering van het bestrijden van eenzaamheid is opgenomen in de begroting.

Voor diverse kosten, maar voornamelijk energie is de raming voor 2023 verhoogd met € 225.000.

Maatschappelijke ondersteuning

De raming van de lasten nemen per saldo met slechts € 25.000 toe. De in het coalitieakkoord opgenomen structurele bedragen voor de Sociaal Makelaar (€ 53.000) en voor taakverzwaring op het gebied van cultuur (€ 40.000) zijn opgenomen in dit saldo. Deze bedragen leiden tot een hogere doorbelasting van overhead/salarislasten. Voor het overige dalen de ramingen voor het Sociaal team in 2023 met € 50.000, voor Wmo beleid algemeen met € 27.000 en voor begeleiding per saldo met € 69.000 (in dit saldo is een bedrag van € 13.000 opgenomen als gevolg van verhoging van de tarieven voor begeleiding). Tenslotte is voor hulp bij de huishouding rekening gehouden met een tariefverhoging waardoor de raming voor 2023 met € 120.000 is verhoogd.

Gezondheid

Binnen dit beleidsthema is de raming voor de lasten in 2023 per saldo € 233.000 hoger. De raming voor de baten is € 86.000 lager.

De raming voor de energiekosten is in 2023 met ca € 204.000 verhoogd. De doorbelasting van salarislasten op dit beleidsthema is per saldo in 2023 ca. € 96.000 verhoogd. Lagere geraamde kosten in 2023 zijn aan de orde op het onderdeel subsidies programma Sport overigen. In 2022 is hiervoor eenmalig een bedrag van € 46.000 geraamd voor het analoog toepassen van de TVS regeling. Hetzelfde is van toepassing op het gebied van volksgezondheid. Hiervoor is in 2022 eenmalig een bedrag van € 45.000 geraamd voor gezonde leefstijlinterventie. Op het onderdeel Sport is in 2023 tenslotte een besparing van € 20.000 opgenomen.

In de baten zijn in 2022 eenmalige opbrengsten geraamd voor het Sportakkoord (€ 40.000) en de TVS regeling (€ 65.000). Op het onderdeel Volksgezondheid is in 2022 een eenmalige bijdrage geraamd van € 45.000 voor leefstijlinterventie. Beide in 2022 geraamde bijdragen komen niet meer terug in 2023. Tenslotte is in 2023 een bedrag van € 64.000 aan hogere huur van sportaccommodaties geraamd.

Jeugdhulp

Binnen het beleidsthema Jeugdhulp stijgen de lasten met € 132.000 en dalen de baten met € 591.000.

De raming voor de JGT's stijgt met structureel € 102.500. Hiervan heeft € 67.500 betrekking op een in het coalitieakkoord opgenomen extra halve formatieplaats praktijkondersteuner huisarts (POH Jeugd) en € 35.000 op indexering van de bijdrage aan de stichting Jeugdteams Leidse regio. De raming voor regionale Jeugdhulp is per saldo verhoogd met € 206.000. Het overgrote deel (€ 162.000) is een gevolg van de indexering van de regionale ramingen. Daarnaast is de in het verleden afgesproken verdeelsleutel voor de verdeling van de regionale budgetten voor Oegstgeest op basis van de realisatie van 2021 in ongunstige zin aangepast. Conform het coalitieakkoord is de raming voor het Centrum voor Jeugd en Gezin structureel met € 50.000 verhoogd ten behoeve van het voortzetten van de bijdrage voor het Jeugd preventieakkoord.

De ramingen voor diverse kosten zoals energie, huur- en lease, verzekeringen, beveiliging, onderhoud en OZB voor kinderopvang- en schoolgebouwen is in 2023 in totaal ca € 170.000 hoger. De kosten voor Leerlingenvervoer nemen met € 40.000 toe. Tevens is in 2023 in totaal een bedrag van € 120.000 advieskosten opgenomen voor het IHP. Hiervan is al eerder voor 2023 een bedrag van € 90.000 geraamd en is voor 2023, gebaseerd op het coalitieprogramma, aanvullend een bedrag van € 30.000 opgenomen. Extra budget is ook geraamd voor de kapitaallasten van bijzonder- en speciaal- onderwijsgebouwen (totaal € 117.000) en voor de doorbelasting van overhead op dit beleidsthema (in totaal € 88.000).

Tegenover de verhoogde ramingen staan ook neerwaartse aanpassing van de ramingen in 2023. De subsidies voor onderwijsbeleid dalen in 2023 met circa € 297.000. Deze zijn in 2022 eenmalig verhoogd. Tevens is er in 2022 voor onderwijs een bedrag van € 60.000 eenmalig geraamd voor onderzoek en monitoring. Hetzelfde geldt voor de in 2022 eenmalig geraamde uitgave van € 295.000 voor de aanleg van ventilatiesysteem en voor een bedrag van € 150.000 voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. Al deze eenmalig in 2022 geraamde bedragen komen niet meer terug in de raming voor 2023.

Tenslotte is er in 2023 sprake van lagere subsidieontvangsten van de rijksoverheid. Dit betreft circa € 277.000 lagere NPO middelen en € 295.000 lager SUVIS bijdrage (bijdrage in de kosten van ventilatie scholen). Beide bijdragen zijn in 2022 eenmalig geraamd. Tenslotte is er sprake van een circa € 19.000 lagere huur opbrengst van kinderopvangaccommodaties.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	184	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-790	-183	-183	-133	-133	-133
Saldo		-607	-127	-127	-77	-77	-77
Verrekening reserves programma 4		-607	-127	-127	-77	-77	-77

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in paragraaf 5.2.3 Reserves.

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Bestuur	E.R. Jaensch, T.I.M. van Tongeren, T.A.M de Groot	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Publieke dienstverlening	E.R. Jaensch	Publiekszaken en klantcontact

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college), zodat zij goed kunnen functioneren en van betekenis kunnen zijn voor de inwoners van Oegstgeest. Ambtelijke samenwerking met andere overheden en organisaties, dienstverlening, burgerparticipatie en duurzaamheid zijn ook in dit programma ondergebracht.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Bestuur

We staan voor een goede samenwerking met inwoners en het optimaal benutten van de samenwerking in de regio. Op deze manier willen we de kwetsbaarheid verminderen, de kosten voor partijen minimaliseren en de kwaliteit van de dienstverlening verzekeren.

Niet alleen de ambtelijke organisatie heeft hierin een rol, we zorgen er ook voor dat het college het gesprek in het dorp hoog op de agenda heeft staan bij het maken van keuzes en beter zichtbaar is in het dorp. Daarbij streven we naar kaders waarbinnen participatie al vanaf een vroeg stadium van de planvorming een duidelijke plaats krijgt. Op deze manier werken we aan het vertrouwen in ons bestuur.

We zorgen ervoor dat we een actieve, constructieve en betrouwbare partner zijn in deze samenwerking. Dit verwachten we ook van onze samenwerkingspartners. Daarom willen we minder controle aan de achterkant, en meer sturing aan de voorkant.

We gaan intensiever aan de slag met duurzaamheid en de energietransitie: in 2023 besparen we minimaal 11% energie in de gebouwde omgeving, zoeken we naar mogelijkheden om bij te dragen aan de regionale doelstelling van 1,05 TWh aanvullende opwek van hernieuwbare energie en werken we toe naar het aardgasvrij maken van woonwijken. Onze focus ligt in belangrijke mate op de warmtetransitie, waarbij we samen met de regio zoeken naar warmtebronnen en met inwoners in gesprek gaan over alternatieven voor aardgas. Hierbij hebben ook aandacht voor lokale bronnen en bewonersinitiatieven.

Op welke wijze bereiken we dit?

Participatie

1. We blijven investeren in het participatieplatform "DoeMee Oegstgeest" en het burgerpanel: o.a. door middel van de evaluatie van twee participatietrajecten.
2. Voor alle beleidstrajecten en projecten die opgestart worden denken we aan de voorkant na over het participatieaspect en nemen dit in de planvorming mee. Deze participatietoets vindt plaats aan de hand van onze Leidraad voor Participatie.
3. We breiden de mogelijkheid om te participeren uit met een digitaal burgerloket. Het digitaal burgerloket is een plek waar burgers hun eigen initiatieven kunnen indienen. Dit geeft burgers de mogelijkheid om op verschillende niveaus te participeren.
4. We werken aan een methodiek om complexe maatschappelijke opgaven samen met partners op te pakken en ons als organisatie rond de opgave te organiseren. In 2023 doen we hier eerste ervaringen mee op.
5. In 2023 richten we een collegesprekkuur in, waar inwoners in gesprek kunnen met de collegeleden.

Regio

1. We zijn doordrongen van de nut en noodzaak van regionale samenwerking en waar logisch en waardevol breiden we dit uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. We maken ons zichtbaar in de regio en we communiceren duidelijk over onze standpunten. Onze samenwerkingspartners weten wat ze aan ons hebben.
2. We investeren in onze zienswijzen voor begrotingen van de verbonden partijen en nemen de kadernota's van de verbonden partijen op in de raadsplanning, waardoor er minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant plaatsvindt.
3. We blijven ons regionaal hard maken voor en investeren in het bevorderen van transparantie van de samenwerkingsverbanden door in te zetten op digitale toegankelijkheid van vergaderingen en documenten van de verbonden partijen.

Duurzaamheid

1. We leveren warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest op, waarbij inzet van energiecoaches en ondersteuning van huishoudens met energiearmoede een onderdeel zijn.
2. We werken met de Leidse regio en Katwijk verder aan het faciliteren en organiseren van een open regionaal warmtesysteem.
3. We stellen in 2023 een Lokale Energiestrategie op, waarin we aangeven hoe en binnen welke kaders we de afspraken uit de RES 1.0 gaan uitvoeren.
4. We bekijken de gehele ambtelijke inzet op de thema's klimaatadaptatie en energiebesparing en bekijken waar de extra intensiveringsmiddelen uit het coalitieakkoord het meest effectief ingezet kunnen worden om tot herkenbaar, voelbaar resultaat voor inwoners te komen.

Beleidsthema Bestuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Bestuursorganen	820	0	820	1.003
Toekomstvisie	17	0	17	0
Intergemeentelijke samenwerking	759	0	759	913
Duurzaamheid	901	0	901	794
Totaal	2.497	0	2.497	2.711

Beleidsthema Griffie en Raad

We staan voor een open bestuurscultuur tussen en binnen raad en college. Daarnaast vinden we het op het gebied van regionale samenwerking van belang dat de kaderstelling en controle op de samenwerkingsverbanden wordt versterkt. Hierin zien we voor de raad en griffie ook een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

We inventariseren bij de raadsleden welke opleidingen zij willen volgen en in welke zaken zij een deskundigheidsbevordering noodzakelijk achten. We overleggen met de raad hoe zij willen samenwerken met raadsleden uit andere gemeenten.

Beleidsthema Griffie en Raad (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Griffie	905	0	905	899
Totaal	905	0	905	899

Beleidsthema Publieke dienstverlening

We willen een inwonersgerichte gemeente zijn, met een goede bereikbaarheid en een laagdrempelige dienstverlening voor iedereen. Een open en inhoudelijk heldere communicatie zien we hierbij als voorwaarde.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Goede communicatie staat ten dienste aan de informatievoorziening en de dialoog tussen inwoners en gemeente. We leveren hiervoor een concreet plan op waarin speerpunten uit het coalitieakkoord zoals participatie, zichtbaarheid en betrokkenheid van mensen met een taalachterstand een plek krijgen. We gaan aan de slag met de uitvoering.
2. We werken volgens het principe 'in één keer goed'. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners en organisaties via alle kanalen dezelfde juiste informatie over onze dienstverlening vinden. We monitoren regelmatig onze bereikbaarheid via de telefoon, de website en de welkombalie en sturen waar nodig bij. We bereiden ons qua capaciteit voor op de verwachte piek in de aanvragen van reisdocumenten in 2023/2024 zodat onze dienstverlening op peil blijft.
3. We maken het inwoners gemakkelijk door onze dienstverlening waar het kan digitaal aan te bieden. Onze digitale dienstverlening (website en formulieren) is inhoudelijk up to-date, 24/7 bereikbaar en voldoet aan de privacyrichtlijnen. We zijn voorbereid op technologische ontwikkelingen en nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisatie zaken met de overheid digitaal af moeten kunnen handelen. In 2023 inventariseren we eventuele knelpunten op dit gebied.
4. We bereiden ons voor op nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisaties via een portal gemakkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Denk hierbij aan het toevoegen van Engelstalige informatie. We werken hiervoor samen met de VNG en zullen dit in 2023 verder uitwerken.
5. We zorgen voor een voor iedereen toegankelijke dienstverlening volgens het VN Verdrag Handicap. We zorgen ervoor dat de website blijft voldoen aan de Webrichtlijnen en dat onze digitale formulieren toegankelijk zijn conform de gestelde eisen. Daarnaast maken we de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform deze eisen.

Beleidsthema Publiekszaken (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Dienstverlening	173	0	173	194
Publiekscontacten/Burgerzaken	868	-186	682	696
Totaal	1.041	-186	855	890

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programoelstellingen

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	Bij het behalen van de doelen vanuit het duurzaamheidsprogramma voor het thema energietransitie werken we samen met de ODWH. De werkzaamheden van de ODWH bestaan onder meer uit het houden van toezicht en handhaving bij bedrijven vanuit de Wet milieubeheer, coördinatie van het regionale energieloket voor inwoners, bevorderen van milieu-bewustwording en medewerking geven aan de uitvoeringslijnen van de RES Holland Rijnland.
Holland Rijnland	Holland Rijnland levert een bijdrage aan onze beleidsvorming door regionale strategieën en afspraken op te stellen, die we vervolgens integreren en tot uitvoering brengen via onze eigen beleidsdocumenten. Holland Rijnland levert op deze manier een bijdrage aan onder andere de thema's duurzaamheid, mobiliteit en wonen in de gemeente Oegstgeest.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleids thema Bestuur	Lasten	1.866	2.883	2.497	2.467	2.190	2.148
	Baten	-84	-172	0	0	0	0
Saldo		1.783	2.711	2.497	2.467	2.190	2.148
Beleids thema Griffie en Raad	Lasten	773	899	905	905	905	905
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		773	899	905	905	905	905
Beleids thema Publiekszaken	Lasten	1.091	1.071	1.041	1.010	1.007	1.007
	Baten	-380	-182	-186	-186	-186	-186
Saldo		712	890	855	824	821	821
Programma	Lasten	3.731	4.853	4.444	4.382	4.103	4.060
	Baten	-463	-354	-186	-186	-186	-186
Saldo van baten en lasten		3.267	4.499	4.258	4.196	3.917	3.874
Reserves	Toevoeging	150	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-545	-685	-265	-265	0	0
Mutaties reserves		-395	-685	-265	-265	0	0
Resultaat		2.872	3.814	3.993	3.931	3.917	3.874

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2023 met € 386.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voor € 110.000 verklaard omdat onze bijdrage aan de GR Holland Rijnland voor het regionaal investeringsfonds lager wordt. Daarnaast is in de begroting 2022 een eenmalige bijdrage opgenomen voor de inzet van de middelen voor de samenwerking warmte Leidse regio waardoor de lasten met € 135.000 dalen in 2023.

Tot slot zijn twee zaken uit het coalitieakkoord opgenomen in dit beleidsthema. Ten eerste de in het coalitieakkoord opgenomen structurele bezuiniging op bestuurlijke budgetten waardoor de lasten met € 130.000 dalen. Ten tweede de in het coalitieakkoord opgenomen structurele bedragen voor taakverzekering duurzaamheid: klimaatadaptatie en energiebesparing van € 250.000. Omdat er in de begroting 2022 een eenmalige bijdrage was begroot voor energiearmoede en het klimaatpakket van ongeveer een gelijk bedrag, geeft de in het coalitieakkoord opgenomen taakverzekering duurzaamheid een beperkt financieel verschil met de begroting 2022.

De raming van de baten valt in 2023 € 172.000 lager uit door het wegvallen van de rijksbijdragen voor energiearmoede en klimaatadaptatie.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-401	-265	-265	0	0
Saldo		-401	-401	-265	-265	0	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	150	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-144	-285	0	0	0	0
Saldo		6	-285	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 5		-395	-685	-265	-265	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3, Reserves](#).

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Overhead	T.A.M. de Groot	Directie/BSB
Vennootschapsbelasting	T.A.M. de Groot	Bestuur, strategie, bedrijfsondersteuning

I Programmaomschrijving

Goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om samen met de organisatie en de samenleving resultaten in het dorp te bereiken. Juist in tijden met grote opgaven en financiële krapte is het nodig om te blijven investeren in de kwaliteit van bedrijfsvoering. Beleid en bedrijfsvoering raken steeds meer met elkaar verweven. Denk hierbij aan steeds meer wettelijke eisen die gesteld worden aan ICT-systemen waarin bijvoorbeeld vergunningsaanvragen van inwoners en bedrijven afgehandeld worden. Of aan strengere verantwoordingsregels voor accountants.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Het ondersteunen van de organisatie ten behoeve van de beleidsuitvoering en -ontwikkeling.

Beleidsthema overhead

We moeten scherp kunnen sturen op de (financiële) processen zoals de uitnutting van kredieten. Dit is van groot belang om grip te houden op cashflow en om bij kunnen sturen op prioritering en uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

Op welke wijze bereiken we dit?

We bewaken de voortgang van de projecten en uitnutting van de kredieten met managementrapportages. Door het werken met een verplichtingenadministratie ontstaat er een beter financieel beeld voor management en college. De effecten worden gerapporteerd aan de Raad in de Voorjaarsnota en Najaarsnota.

Beleidsthema Organisatorische ondersteuning

Per 1 januari 2023 gaan de bedrijfsvoeringstaken over van Servicepunt71 naar de Centrumregeling Leiden. In de jaren 2023 en 2024 werken we met onze partners aan verbetering van kwaliteit, kwetsbaarheid en continuïteit en beheersing van de kosten. Voorbeelden van deze vraagstukken zijn het vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Oegstgeest als werkgever, verbetering van (digitale) dienstverlening en implementatie van regelgeving zoals de Wet open overheid.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Centrumgemeente Leiden stelt in 2023 een strategische bedrijfsvoeringsagenda op in overleg met de partnergemeenten. In die agenda kunnen we veel van de bedrijfsvoerings-vraagstukken onderbrengen die we noodzakelijk vinden om onze dienstverlening op peil te houden en te versterken.

Beleidsthema gemeentelijke huisvesting

Verduurzaming van de gemeentelijke huisvesting is een speerpunt omdat we als gemeente ook onze eigen verantwoordelijkheid willen nemen. Tegelijkertijd speelt ook de energiecrisis een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We beheren en onderhouden de gemeentelijke huisvesting planmatig.
2. We volgen de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en we doen onderzoek in hoeverre bij groot onderhoud, op natuurlijke momenten haalbare en rendabele energiebesparende opties doorgevoerd kunnen worden. Er wordt hiermee beoogd om de gemeentelijke vastgoedportefeuille de komende jaren verder te verduurzamen.
3. Alle gebouwen moeten voldoen aan energielabel C. Uitzondering is het gemeentehuis deze mag doordat het monumentaal is op het huidige energielabel blijven. We nemen wel maatregelen om het energieverbruik te verminderen.
4. We richten het gemeentehuis in met flexibele werkplekken en de vergaderruimtes met mogelijkheden om hybride (fysiek en digitaal) te vergaderen.

Beleidsthema Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Directie en control	1.768	0	1.768	1.694
Organisatorische ondersteuning	7.238	-10	7.228	6.976
Gemeentelijke huisvesting	1.094	-8	1.086	926
Totaal	10.099	-18	10.081	9.596

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Bij de ondernemersactiviteiten die we uitvoeren leven we de wet Vpb na.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We laten de aangifte Vpb door een adviseur van de Centrumregeling Leiden opstellen en in gezamenlijkheid vaststellen. Onze Vpb- activiteiten zijn beperkt, maar ook over baten uit een grondexploitatie kan er een Vpb-verplichting ontstaan.

Beleidsthema Vpb (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Vennootschapsbelasting	1	0	1	1
Totaal	1	0	1	1

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Centrumregeling Leiden

Centrumregeling Leiden zorgt voor onze interne bedrijfsvoering. Deze organisatie zorgt daarmee voor continuïteit en een verminderde kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook verhoogt het de kwaliteit van bedrijfsvoeringsprocessen en de professionaliteit van de medewerkers.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Overhead	Lasten	9.094	9.614	10.099	10.045	9.941	9.879
	Baten	-154	-18	-18	-18	-18	-18
Saldo		8.940	9.596	10.081	10.027	9.923	9.861
Beleidsthema Vpb	Lasten	-21	1	1	1	1	1
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		-21	1	1	1	1	1
Programma	Lasten	9.073	9.615	10.100	10.046	9.942	9.880
	Baten	-154	-18	-18	-18	-18	-18
Saldo van baten en lasten		8.919	9.597	10.082	10.028	9.924	9.862
Reserves	Toevoeging	225	125	0	0	0	0
	Onttrekking	-363	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		-138	125	0	0	0	0
Resultaat		8.781	9.722	10.082	10.028	9.924	9.862

Toelichting financiële afwijkingen

Overhead

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2023 met € 485.000 ten opzichte van 2022. Dit wordt voor € 212.000 verklaard door een hogere bijdrage voor Centrumregeling bedrijfsvoering door de onderhandelde risico-opslag voor de nieuwe centrumregeling en cao-effecten. Daarnaast voor € 65.000 in verband met het beschikbaar stellen van een thuiswerkvoorziening in het kader van het nieuwe werk vanaf 2023. Tot slot worden er drie taakstellingen op gemeenschappelijke regelingen van € 75.000, concerncontrol van € 40.000 en VRIS van € 88.000 afgeraamd.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	100	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		100	0	0	0	0	0
Reserve Friciekosten	Toevoeging	125	125	0	0	0	0
	Onttrekking	-363	0	0	0	0	0
Saldo		-238	125	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		-138	125	0	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	T.A.M. de Groot	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering

I Programmaomschrijving

De inkomsten van de gemeente bestaan voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet gebonden zijn aan een besteding. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend. De financieringsbehoefte wordt nauwlettend en realistisch ingeschat. Om de grote uitgaven van het MJOP te kunnen financieren wordt de OZB in 2023 met 15% verhoogd en de toeristenbelasting met 23%. Door de aangekondigde nieuwe financieringsmethodiek van de Algemene uitkering in 2026 verwachten we flinke terugloop in onze inkomsten.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst bereiken we met verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen. Uit lokale belastingen en heffingen krijgen we voldoende middelen binnen voor een structureel sluitende begroting. De algemene uitkering is actueel en realistisch. Dividend draagt bij aan een sluitende begroting. Het financieringsresultaat is zo gunstig mogelijk.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
2. We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
3. We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
4. We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
5. We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2022
Lokale heffingen	151	-11.348	-11.197	-9.291
Algemene uitkering	0	-35.333	-35.333	-32.485
Dividend	0	-495	-495	-495
Saldo financieringsfunctie	-36	-45	-81	24
Overige dekkingsmiddelen	-2	-18	-20	-20
Totaal	113	-47.239	-47.126	-42.667

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander nv	Alliander zorgt voor distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.
Dunea nv	De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR zorgt voor de uitvoering van de Woz en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

IV Wat gaat het kosten?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Beleidsthema Dekkingsmiddelen	Lasten	602	218	113	307	577	855
	Baten	-41.978	-42.484	-47.239	-48.656	-49.673	-46.986
Saldo		-41.376	-42.267	-47.126	-48.349	-49.096	-46.131
Programma	Lasten	602	218	113	307	577	855
	Baten	-41.978	-42.484	-47.239	-48.656	-49.673	-46.986
Saldo van baten en lasten		-41.376	-42.267	-47.126	-48.349	-49.096	-46.131
Reserves	Toevoeging	2.404	1.404	405	405	605	5
	Onttrekking	-8.808	-4.347	-298	-259	-248	-249
Mutaties reserves		-6.405	-2.943	107	146	357	-244
Resultaat		-47.780	-45.610	-47.019	-48.204	-48.739	-46.375

Toelichting financiële afwijkingen

Dekkingsmiddelen

De lasten nemen de komende jaren toe door de extra rentekosten op geldleningen. Dit wordt veroorzaakt door een verwachte stijging van het rentepercentage (tot 3,5% in 2026) en de nieuw aan te trekken geldleningen om de vele investeringen uit het MJOP en het Integraal huisvestingsplan onderwijs te financieren.

De baten nemen in 2023 toe vanwege de hogere OZB-baten woningen met € 1,9 mln.. Dit is het gevolg van de eerder door de raad besloten, maar in 2021 eenmalig uitgestelde, compensatie afschaffing precario op kabels en leidingen, de reguliere toerekening van inflatie van 2,4% en de 15% tariefsverhoging ten behoeve van de financiering van MJOP-projecten. De OZB niet-woningen neemt af (€ 126.000) door daling van de WOZ-waarde niet-woningen in 2022 en dit werkt door in de opbrengst van 2023. Verder was er een vertraging in het realiseren van nieuwbouw niet-woningen. Er is een incidenteel hogere Algemene Uitkering van € 3,7 mln. minus € 0,9 mln. reeds geraamde verlaging 2023 in de begroting 2022 maakt € 2,8 mln. Ook zijn er kleine voordelen t.o.v. 2022 op de toeristenbelasting (€ 82.000) en op de financieringsfunctie als gevolg van de toerekening van rentelasten (€ 105.000).

Reserves

Voor de Algemene reserve zijn er vanaf 2023 geen mutaties voorzien, omdat overschotten worden gestort in de bestemmingreserve MJOP projecten.

De mutaties in de reserve Financiering beheerplannen zijn in overeenstemming gebracht met het vastgestelde MJOP.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	837	1.199	0	0	0	0
	Onttrekking	-7.271	-4.092	0	0	0	0
Saldo		-6.434	-2.893	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	1.567	205	405	405	605	5
	Onttrekking	-1.537	-255	-298	-259	-248	-249
Saldo		30	-50	107	146	357	-244
Verrekening reserves AD		-6.405	-2.943	107	146	357	-244

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In de voorliggende paragraaf wordt ingegaan op welke lokale heffingen de gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens wordt er per lokale heffing op hoofdlijnen ingegaan op de opbouw en berekening van het tarief alsmede de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk welke vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerende zaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen ten behoeve van de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;
- De Financiële verordening bepaalt op welke wijze de kosten van de overhead in de tarieven worden doorberekend. Dit geschiedt op basis van het aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten salarissen en Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen.

3. Hoofdpijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2023 is deze 2,4%.

Vanaf 2022 mogen gemeenten geen precario meer heffen bij kabel- en netwerkbedrijven. Eerder is al afgesproken dat het verlies aan precario gecompenseerd wordt door een OZB-verhoging. Voor onze inwoners is dit budgetneutraal omdat de kabel- en netwerkbedrijven hun precariokosten ook niet meer doorbelasten aan hun klanten via de vastrechtkosten. In 2023 is het tarief OZB Woningen daarom verhoogd met 13,5%.

Zoals overeengekomen in het coalitieakkoord wordt, in aanvulling op de reeds besloten OZB-verhoging als compensatie voor het afschaffen van de precariobelasting en bovenop de gebruikelijke inflatiecorrectie van 2,4%, de OZB met 15% verhoogd.

De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2023 wordt geraamd op € 10,7 mln.

Jaren ¹	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
OZB percentage woningen	0,1132%	0,1022%	0,1361%
OZB percentage niet-woningen	0,5415%	0,5365%	0,6299%
OZB opbrengst geraamd	€ 7.244	€ 8.933	€ 10.737

1) Bedragen x € 1.000

3.2 Rioolheffing

Het Integraal Waterketenplan (IWKP) bevat een prognose voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. Hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de rioolheffing kostendekkend zijn.

Vanaf de begroting 2022 is besloten om een samenloop van oplopende tarieven voor de inwoners tegen te gaan. Als maatregel hiervoor wordt aankomende twee jaar nog € 250.000 gestort in de egalisatiereserve riolering om stijgingen van het tarief te reduceren.

De kostendekkendheid van de rioolheffing was in 2022 88,4%. Op het tarief rioolheffing 2023 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 2,4% en zijn de kosten in 2023 licht gedaald ten opzichte van 2022. Hiermee komt de kostendekkendheid in 2023 uit op 98,6%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren wordt de overige 1,4%, zijnde € 36.000 onttrokken uit de daarvoor gevormde egalisatiereserve riolering.

Berekening Kostendekkendheid Rioolheffing¹	2021	2022	2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 1.971	€ 2.222	€ 2.113
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ -1	€ -1	€ -1
Netto kosten taakveld	€ 1.970	€ 2.221	€ 2.112
Toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 260	€ 306	€ 142
BTW	€ 253	€ 316	€ 373
Totale kosten	€ 2.483	€ 2.843	€ 2.626
Opbrengst heffingen	€ 2.466	€ 2.513	€ 2.590
Dekking	99,3%	88,4%	98,6%
Onttrekking uit reserve egalisatie riolering			€ 36
Gecorrigeerde opbrengst heffing			€ 2.626
Gecorrigeerde Dekking			100%

1) Bedragen x € 1.000

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als bij de rioolheffing. Ook hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. De tarieven worden zoveel mogelijk stabiel gehouden, met een opslag voor de inflatie. De kosten zijn echter geactualiseerd met de verwachtingen voor 2023 en verder en hieruit blijkt dat de kosten licht (minder dan 5%) zijn gedaald. Deze daling en de kostendekkendheid in 2022 (100,9%) maakt dat de tarieven voor 2023 met 5,81% zullen moeten dalen om niet meer dan 100% kostendekkend te zijn.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing¹	2021	2022	2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 2.825	€ 3.077	€ 3.063
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ -300	€ -98	€ -98
Netto kosten taakveld	€ 2.525	€ 2.979	€ 2.965
Toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 423	€ 504	€ 307
BTW	€ 468	€ 517	€ 528
Totale kosten	€ 3.415	€ 4.001	€ 3.801
Opbrengst heffingen	€ 3.402	€ 4.035	€ 3.801
Dekking	99,6%	100,9%	100,0%

1) Bedragen x € 1.000

3.4 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. In het coalitieakkoord is overeengekomen het tarief met 23% te verhogen. Voor 2023 stijgt het tarief van € 3,50 per overnachting naar € 4,30.

De hondenbelasting dekt in principe de extra taken van de gemeente die honden met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het opruimen van de uitwerpselen. De hondenbelasting kent echter geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De tarieven worden in 2023 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,4%.

De opbrengst precariobelasting komt bijna geheel te vervallen omdat vanaf 1 januari 2022 geen precariobelasting geheven mag worden op openbare werken van algemeen nut.

De leges zijn te verdelen in drie titels:

Titel 1 en 3

Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 2,4% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Titel 2

Dienstverlening voor de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen). De kostendekkendheid van deze leges was in 2022 87,2%. Voor 2023 en verder is op basis van de (woning)bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges opnieuw een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt structureel ingeschat op afgerond € 1,9 mln. De tarieven worden in 2023 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,4%.

Kostendekkendheid Leges Publiekszaken/Apv (titel 1 en 3)¹	2021	2022	2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 592	€ 628	€ 920
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ -	€ -	€ -
Netto kosten taakveld	€ 592	€ 628	€ 920
Toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 477	€ 477	€ 416
BTW	€ 22	€ 27	€ 30
Totale kosten	€ 1.091	€ 1.132	€ 1.366
Opbrengst heffingen	€ 232	€ 232	€ 235
Dekking	21,3%	20,5%	17,2%

1) Bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2)¹	2021	2022	2023
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 768	€ 848	€ 1.082
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ -3	€ -	€ -
Netto kosten taakveld	€ 765	€ 848	€ 1.082
Toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 607	€ 694	€ 837
BTW	€ 23	€ 21	€ 38
Totale kosten	€ 1.396	€ 1.563	€ 1.956
Opbrengst heffingen	€ 1.171	€ 1.364	€ 1.937
Dekking	83,9%	87,2%	99,0%

1) Bedragen x € 1.000

3.5 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ) ingesteld. Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Onderstaande opbrengsten zijn inclusief de areaalwijzigingen.

Belastingsoort ¹	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Verschil begroting	in %
OZB woningen	€ 5.483	€ 5.634	€ 7.582	€ 1.948	34,6%
OZB niet woningen	€ 2.413	€ 3.299	€ 3.156	€ -143	-4,3%
Rioolheffing	€ 2.359	€ 2.514	€ 2.590	€ 77	3,1%
Afvalstoffenheffing	€ 3.473	€ 4.035	€ 3.801	€ -234	-5,8%
Toeristenbelasting	€ 130	€ 382	€ 464	€ 82	21%
Hondenbelasting	€ 132	€ 135	€ 138	€ 3	2,4%
Opbrengst precariobelasting	€ 2.058	€ 9	€ 9	€ 0	2,4%
Leges	€ 1.315	€ 1.596	€ 1.937	€ 341	21,4%
Totaal	€ 17.363	€ 17.603	€ 19.677	€ 2.074	11,8%

1) Bedragen x € 1.000

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan de minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. In de begroting is voor de rioolheffing aan kwijtschelding € 68.000 en voor de afvalstoffenheffing € 92.000 geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden.

Prognose	lasten 2022	lasten 2022	lasten 2022	lasten 2023	lasten 2023	lasten 2023
	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
WOZ waarde						
€ 296.000,00						
OZB	€ 302	€ 302	€ 302	€ 403	€ 403	€ 403
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 184	€ 228	€ 229
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 777	€ 866	€ 961	€ 865	€ 952	€ 1.042
€ 396.000,00						
OZB	€ 405	€ 405	€ 405	€ 539	€ 539	€ 539
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 185	€ 228	€ 228
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 880	€ 968	€ 1.063	€ 1.002	€ 1.088	€ 1.177
€ 496.000,00						
OZB	€ 507	€ 507	€ 507	€ 675	€ 675	€ 675
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 185	€ 228	€ 228
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 983	€ 1.070	€ 1.165	€ 1.138	€ 1.224	€ 1.313
€ 596.000,00						
OZB	€ 609	€ 609	€ 609	€ 811	€ 811	€ 811
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 185	€ 228	€ 228
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 1.085	€ 1.173	€ 1.267	€ 1.274	€ 1.360	€ 1.450
€ 696.000,00						
OZB	€ 711	€ 711	€ 711	€ 947	€ 947	€ 947
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 185	€ 228	€ 228
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 1.187	€ 1.275	€ 1.370	€ 1.410	€ 1.496	€ 1.586
€ 796.000,00						
OZB	€ 813	€ 813	€ 813	€ 1.083	€ 1.083	€ 1.083
Rioolheffing	€ 180	€ 223	€ 223	€ 185	€ 228	€ 228
Afvalstoffenheffing	€ 295	€ 341	€ 435	€ 278	€ 321	€ 410
Totaal	€ 1.289	€ 1.377	€ 1.472	€ 1.546	€ 1.632	€ 1.722

In de volgende tabel worden de woonlasten 2023 ook vergeleken met de woonlasten 2022 in absolute bedragen voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden.

Omschrijving	Stijging in € in 2023 bij:		
	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
WOZ Waarde € 296.000			
OZB	101	101	101
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	88	86	81
WOZ Waarde € 396.000			
OZB	134	134	134
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	121	120	114
WOZ Waarde € 496.000			
OZB	168	168	168
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	155	154	148
WOZ Waarde € 596.000			
OZB	202	202	202
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	189	188	182
WOZ Waarde € 696.000			
OZB	236	236	236
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	223	222	216
WOZ Waarde € 796.000			
OZB	270	270	270
Rioolheffing	4	5	5
Afvalstoffenheffing	-17	-20	-25
Totaal	257	255	250

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één, twee of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2021 en 2022. Voor 2023 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2023

Gemiddelde woonlasten regio ¹	Eigenaar-bewoner Woonlasten éénpersoonshuishouden		Eigenaar-bewoner Woonlasten meerpersoonshuishouden	
	2021	2022	2021	2022
Landelijke WOZ-waarde	€ 309.000	€ 315.000	€ 309.000	€ 315.000
Katwijk	€ 648	€ 776	€ 752	€ 884
Noordwijk	€ 791	€ 958	€ 920	€ 1.097
Zoeterwoude	€ 834	€ 1.006	€ 845	€ 1.024
Leiden	€ 683	€ 875	€ 944	€ 1.172
Teylingen	€ 594	€ 763	€ 614	€ 782
Leiderdorp	€ 799	€ 944	€ 982	€ 1.132
Oegstgeest	€ 930	€ 1.061	€ 1.096	€ 1.244
Voorschoten	€ 1.058	€ 1.289	€ 1.125	€ 1.372
Wassenaar	€ 1.081	€ 1.323	€ 1.302	€ 1.561
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 738	€ 819	€ 824	€ 913
Gemiddeld in Nederland	€ 737	€ 826	€ 811	€ 904

1) Bron: Coelo atlas lokale lasten 2021/2022

4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Risiconummer	Risico	Financieel gevolg Max *1000 (€)	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 6,8 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 3,6 miljoen	3.475	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	27.79%
R132	Risico prijsstijgingen binnen de grondexploitatie	900		50%	14.44%
R133	Prijsstijgingen van bouwmaterialen, vervoerskosten en energie Prijsstijgingen komen door corona-pandemie (reductie productie), stijging hout door importheffingen hout USA die zich toen op Europese markt hebben gestort, staal door Europese importheffing, vervoerskosten door sluitingen van diverse havens in de wereld.	1.000	Actief - Bij een aanbesteding afspraken maken over een evenwichtiger formulering van een risicoregeling of afspreken of een clausules wenselijk is. Het opstellen van risicoregelingen en clausules vergt maatwerk om discussie achteraf te voorkomen	90%	12.44%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	5.150	Actief - Actief. De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	10%	11.17%
R20	Oegstgeest aan de Rijn (VOF) Risico geschat € 700.000 (aandeel VOF)	700	Actief - De gemeente en de ontwikkelaar delen de risico's, maar ook de projectsturing. Binnen de kaders van het contract wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	50%	4.22%
R84	Volume groei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen -Effecten van abonnementstarief op volume/kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen. Als daadwerkelijk sprake is van volumegroei moet d.m.v. lobby richting Rijk gestuurd worden op extra rijksmiddelen.	70%	4.20%

Risiconummer	Risico	Financieel gevolg Max *1000 (€)	Maatregelen	Kans	Invoerd
R116	De corona-crisis heeft gevolgen in het sociaal domein. Voor een deel van de mogelijke financiële gevolgen is rekening gehouden in onze begroting (waaronder een toename van het aantal bijstandsgerechtigden). Voor overige corona-gerelateerde kosten wordt in het sociaal domein voor diverse onderdelen compensatie geboden vanuit het Rijk (noodopvang kinderen, TOZO, TONK, etc.) . Mogelijk zijn er echter ook onvoorziene kosten die niet (volledig) gecompenseerd worden door het Rijk.	250	Actief - -Om de onvoorziene kosten voor de corona-crisis in het sociaal domein te beperken is het van belang om lokaal en regionaal zicht te houden op de ontwikkelingen en tijdig te anticiperen om financiële schade in te perken door beleidsmaatregelen. -Zicht houden op de ministeriële regelingen. -Lobby richting het Rijk vanuit de regio om voldoende middelen beschikbaar te houden/ stellen voor het inperken van de financiële gevolgen van de corona-crisis.	70%	3.60%
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdzorg (m.n. duurdere specialistische jeugdzorg; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	250	Actief - 1. permanente monitoring budget om actie te kunnen ondernemen 2. zorgdragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo 4. samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio, bijv. bij financiële gevolgen incidenten jeugdzorg 5. juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen bekostigingssystematiek 6. bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk 7. Het kostenbewustzijn van de JGT's wordt verhoogd. Daarnaast wordt ingezet op normalisering. 8. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdzorg	50%	3.20%
R105	Het blijft als relatief kleine organisatie voor de gemeente Oegstgeest lastig om alle functies met vaste medewerkers ingevuld te krijgen en ingevuld te houden. Door deze gehele situatie blijft het risico bestaan dat relatief duurdere inhuur nodig is of dat arbeidsmarkttoelagen moeten worden betaald om de organisatie qua bezetting voldoende op niveau te houden. Het betreft de meerkosten boven de begrote salariskosten en de begrote inhuur.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	2.99%
R86	Decentralisatie maatschappelijke zorg gaat gepaard met onvoldoende rijksmiddelen en/of er is onvoldoende wooncapaciteit (t.b.v. BW, MO) om doelgroepen te laten uitstromen naar reguliere woningen met hogere kosten als gevolg.	250	Actief - -Ten behoeve van het voorkomen van tekorten wordt nu in de Leidse regio op basis van het uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Zorg beoordeeld wat de inhoudelijke en financiële consequenties zijn voor Oegstgeest. In het uitvoeringsprogramma worden maatregelen opgenomen. -Oegstgeest is een kleine gemeente en om die reden wordt ingezet op subregionale samenwerking, teneinde financiële risico's in te perken. -Tevens moet worden ingezet op het realiseren van voldoende woonruimte (regulier, beschermd wonen, MO) om doorstroom en uitstroom te realiseren.	50%	2.38%

Overzicht Risico's

Bedrag x € 1.000

Totaal 10 grootste risico's:	12.425
Overige risico's:	2.236
Totaal alle risico's:	14.661

Veranderingen in top 10 van risico's

1. Vervallen: R3 Als gevolg van indexering en specifieke keuzes en beslissingen bestaat de kans dat er geen grip is op het budget van de verbonden partijen met als gevolg dat de hoogte van de bijdrage onbeheersbaar wordt (was € 200.000);
2. Nieuw: R132 Risico op prijsstijgingen binnen de grondexploitatie ad € 900.000;
3. Nieuw: R133 Risico op prijsstijgingen van bouwmaterialen, vervoerskosten en energie ad € 1.000.000;
4. Gewijzigd: R129 Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden-West, risico verhoogd naar maximaal € 5.150.000;
5. Gewijzigd: R20 Oegstgeest aan de Rijn (VOF) is afgenomen met € 375.000 (was € 1.075.000);
6. Gewijzigd: R105 Het risico op duurdere inhuur. Het betreft de meerkosten bovenop de begrote salariskosten en inhuurkosten. Deze is verlaagd met € 50.000 (was € 250.000);
7. Vervallen: R96 Invoering Wet kwaliteitsborging per 1-7-2022 voor het bouwen met als gevolg lagere legesopbrengsten (was € 305.000).

Benodigde weerstandscapaciteit

Op de geïdentificeerde risico's hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Dit doen we omdat 100% dekking van alle risico's niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie hebben we gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Het resultaat is dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken met een benodigde weerstandscapaciteit van € 4.660.000. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de langlopende voorzieningen, de begrotingspost 'Onvoorzien' en aanwezige stille reserves. Stille reserves worden gevormd door het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van materiële vaste activa.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden, het onbenutte deel van de belastingcapaciteit en de post Onvoorzien. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 11.791.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag x € 1.000
1. Onbenutte belastingcapaciteit	0
2. Risicoreserve grondexploitatie	1.850
4. Algemene reserve	8.791
6. Reserve Wmo/3D *	1.150
7. Bodembedrag **	0
Totale weerstandscapaciteit	11.791

* dit is het risicogedeelte van de reserve

** besloten in de financiële verordening 2020

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moeten we een relatie leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten staat hieronder.

ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{beschikbareweerstandscapaciteit}}{\text{benodigdeweerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{\text{€ 11.791.000}}{\text{€ 4.660.000}}$	= 2,53
----------------------------------	---	---	--	--------

Met een ratio van 2,53 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de Universiteit Twente 'uitstekend is > 2'.

5. Kengetallen

We hanteren conform het Besluit Begroting en Verantwoording vijf financiële kengetallen. Naast deze kengetallen beoordelen we ook de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk en op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling.

Beoordeling

De beoordeling van de onderlinge verhouding van de financiële kengetallen geeft het volgende beeld:

Kengetallen	Realisatie		Begroting			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1a. Netto schuldquote	73,2%	92,8%	91,4%	118,4%	134,6%	159,8%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	69,4%	89,2%	88,2%	115,0%	131,2%	156,3%
2. Solvabiliteitsratio	27,5%	19,8%	18,8%	18,2%	18,5%	16,7%
3. Grondexploitatie	-5,1%	-1,7%	-0,6%	-0,7%	-0,7%	-0,7%
4. Structurele exploitatieruimte	3,6%	-1,2%	3,3%	5,5%	6,2%	0,2%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	141,2%	153,3%	153,9%	153,9%	153,9%	153,9%

Signaleringswaarden kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%

Beoordeling kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Het gemeenschappelijk toezichtkader geeft hiervoor signaleringswaarden, geen normering. De netto-schuldquote heeft tot 2025 de signaleringswaarde neutraal, daarna wordt de waarde als risicovol ingeschat. De toename wordt veroorzaakt door de investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte. Het is belangrijk de schuldquote beheersbaar te houden. De solvabiliteit heeft van 2023 tot en met 2026 de signaleringswaarde van 'risicovol'. De omvang van de netto schuldpositie en de mate van solvabiliteit houden verband met elkaar. Een hoge schuld betekent een lagere solvabiliteit. Het kengetal grondexploitatie is vanuit risico-oogpunt prima. De omvang van de grondexploitaties ten opzichte van de totale gemeentelijke baten is zeer beperkt door het aflopen van grondexploitaties en niet meer opstarten van nieuwe grondexploitaties. De structurele exploitatieruimte is vanaf 2023 voldoende en valt in de signaleringswaarde minst risicovol.

De kengetallen tonen in totaliteit in 2023 een gedegen financiële positie, die in de komende jaren onder spanning komt te staan mits alle investeringen via de vastgestelde plannings (MJOP, IHP, vervangingsinvesteringen) tot uitvoering worden gebracht. De ruimte die hierin nog zit is beperkt. Een behoedzaam financieel beleid blijft het uitgangspunt voor de komende jaren.

Wanneer we voorzichtig naar de toekomst kijken, worden de cijfers in 2027-2030 iets minder zeker, maar geven wel een indicatie weer van de trend van de kengetallen.

Kengetallen	2026	2027	2028	2029	2030
1a. Netto schuldquote	159,8%	160,4%	155,7%	148,6%	147,0%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	156,3%	156,9%	152,2%	145,1%	143,5%
2. Solvabiliteitsratio	16,7%	16,2%	16,0%	16,1%	15,8%
3. Grondexploitatie	-0,7%	-0,7%	-0,7%	-0,7%	-0,7%
4. Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	153,9%	153,9%	153,9%	153,9%	153,9%

Toelichting op financiële kengetallen 2023-2026

Netto-schuldquote

Het kengetal 'netto-schuldquote', ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. De netto-schuldquote geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De netto-schuldquote valt in de signaleringswaarde neutraal.

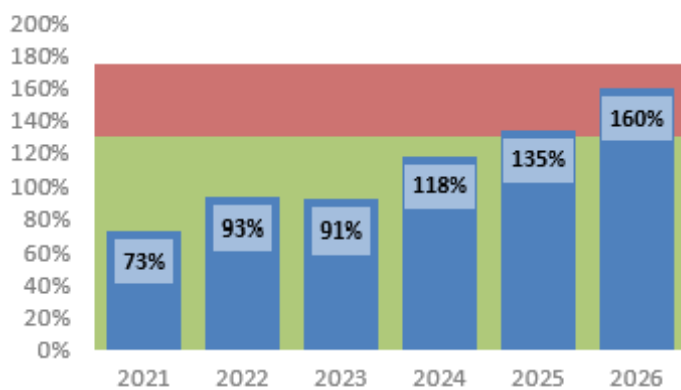
Berekening:

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie (onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva +/- langlopende uitzettingen +/- kortlopende vorderingen +/- overlopende activa) / totale baten voor bestemming. (Bedragen x € 1.000)

1. Netto schuldquote		Realisatie		Begroting			
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Vaste schulden	+	41.807	60.737	62.936	75.430	87.112	99.063
B. Netto vlottende schuld	+	8.797	3.823	8.363	7.730	7.726	7.791
C. Overlopende passiva	+	4.224	4.224	4.224	4.224	4.224	4.224
Totale bruto schuld		54.828	68.785	75.523	87.384	99.062	111.078
D1. Financiële activa (excl. kapitaalverstr., leningen)	-	498	492	487	481	475	470
D2. Financiële activa (verstreckte leningen)	-	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183	2.183
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	7.984	7.984	7.984	7.984	7.984	7.984
F. Liquide middelen	-	293	0	0	0	0	0
G. Overlopende activa	-	3.523	3.523	3.523	3.523	3.523	3.523
Totale netto schuld		42.530	56.785	63.529	75.396	87.080	99.101
Totale netto schuld gecorrigeerd voor alle verstreckte leningen		40.347	54.602	61.346	73.213	84.897	96.918
H. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	58.109	61.222	69.539	63.685	64.703	62.015
Netto schuldquote		73,2%	92,8%	91,4%	118,4%	134,6%	159,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstreckte leningen		69,4%	89,2%	88,2%	115,0%	131,2%	156,3%

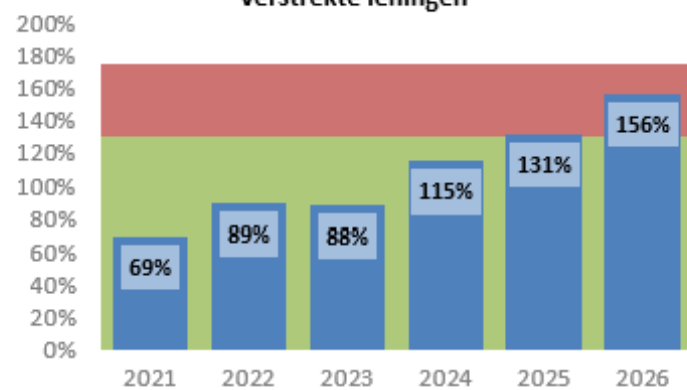
Door de investeringen in onderwijshuisvesting en het Meerjarenonderhoudsprogramma loopt de netto-schuldquote op. Over het laatste zal eerst de raad nog een oordeel vellen. De komende jaren zullen we zeer scherp het verloop van onze schuldpositie moeten monitoren. Deze mag in principe niet boven de 130% uitkomen. Bij de beoordeling van nieuwe investeringen zal het gevolg voor de schuldpositie een steeds belangrijkere rol gaan spelen.

1a. Netto schuldquote

■ Onder streefwaarde ■ Boven streefwaarde

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstreckte leningen

■ Onder streefwaarde ■ Boven streefwaarde

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente.

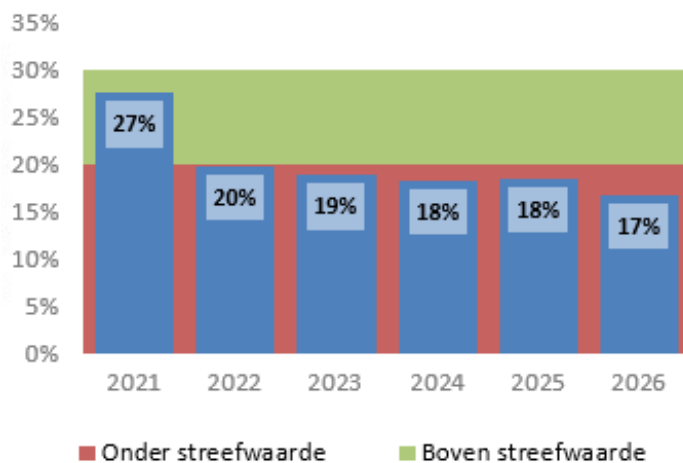
Berekening:

Eigen vermogen / totaal vermogen (Bedragen x € 1.000)

2. Solvabiliteitsratio		Realisatie	Begroting				
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Eigen vermogen	+	23.442	18.761	19.179	21.192	24.277	23.902
B. Totaal passiva	/	85.349	94.960	102.039	116.414	131.518	143.137
Solvabiliteit		27,5%	19,8%	18,8%	18,2%	18,5%	16,7%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. De streefwaarde voor solvabiliteit is minimaal 20% eigen vermogen. De solvabiliteit daalt in 2023 naar 18,8% en komen we net binnen de signaleringswaarde 'risicovol'. Dit komt door investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte.

2. Solvabiliteitsratio

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een voorbeeld: wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, is er veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht terwijl de vraag naar woningen is gestagneerd.

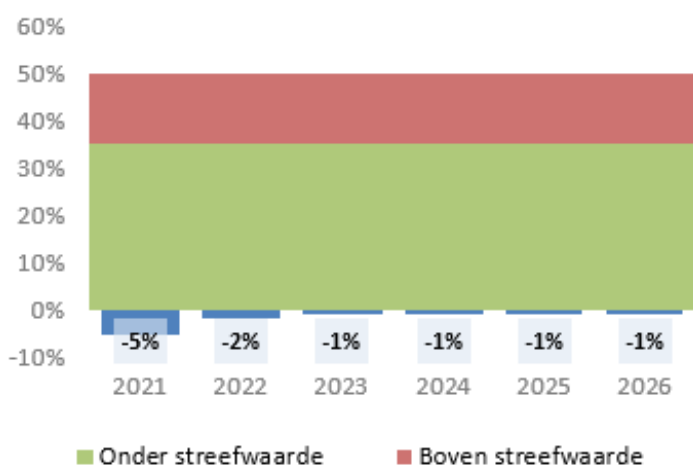
Berekening:

Boekwaarde in exploitatie genomen gronden / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000)

3. Grondexploitatie		Realisatie		Begroting			
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Bouwgronden in exploitatie	+	-2.937	-1.049	-438	-438	-438	-438
Totale bouwgronden		-2.937	-1.049	-438	-438	-438	-438
B. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	58.109	61.222	69.539	63.685	64.703	62.015
Grondexploitatie		-5,1%	-1,7%	-0,6%	-0,7%	-0,7%	-0,7%

Een norm bepalen voor het kengetal 'grondexploitatie' is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel het aantal vierkante meters bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of vierkante meters bedrijventerrein zijn gepland, van welk type en op welke plek? Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld moet de gemeente namelijk ook nog terugverdienen.

3. Grondexploitatie

Structurele exploitatieruimte

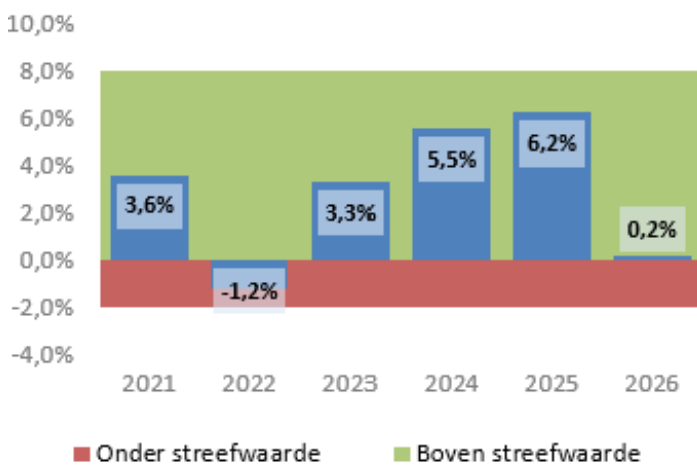
Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of we in staat zijn om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Onze structurele exploitatieruimte schommelt rond de signaleringswaarde neutraal in de jaren 2023 t/m 2026.

Berekening:

Structurele baten -/- structurele lasten / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000).

4. Structurele exploitatieruimte		Realisatie		Begroting			
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Totale structurele lasten	-	52.671	58.519	60.423	60.608	60.856	62.090
B. Totale structurele baten	+	55.132	56.830	62.266	63.685	64.703	62.015
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	1.022	381	56	56	56	56
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	652	1.340	500	500	235	235
Totale structurele resultaat		2.091	-730	2.287	3.521	4.026	105
E. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	58.109	61.222	69.539	63.685	64.703	62.015
Structurele exploitatieruimte		3,6%	-1,2%	3,3%	5,5%	6,2%	0,2%

4. Structurele exploitatieruimte

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit (de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen) wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met de gemiddelde WOZ-waarde. Dit kengetal bereken je door de totale woonlasten van een gemiddeld meerpersoonshuishouden van Oegstgeest van 2023 te vergelijken met het landelijk gemiddelde 2022.

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. In onze gemeente bevonden de woonlasten zich in 2022 op 153%, waarmee ze 'onvoldoende' zijn. Deze score is te verklaren doordat de gemiddelde WOZ-waarde in Oegstgeest hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

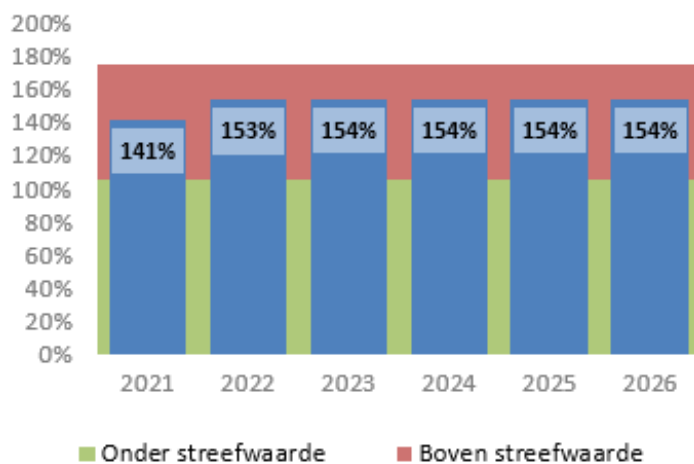
Berekening:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorgaande jaar (t-1). (Bedragen x € 1.000)

Tot en met 2022 zijn de cijfers ontleend aan de COELO atlas. De prognose in 2023 is gebaseerd op een gemiddelde WOZ-waarde van € 496.000.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit		Realisatie		Begroting			
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	494	584	752	752	752	752
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	212	223	228	228	228	228
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	+	390	437	412	412	412	412
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	0	0	0	0	0	0
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		1.096	1.244	1.392	1.392	1.392	1.392
E. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	/	776	811	904	904	904	904
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor		141,2%	153,3%	153,9%	153,9%	153,9%	153,9%

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

4.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte verstaan we wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, verlichting etc. Dit noemen we kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners.

Het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. In de afgelopen jaren waren we onvoldoende in staat om het werk goed weg te kunnen zetten. Inmiddels is en wordt de organisatie versterkt om het noodzakelijke groot onderhoud en de herinrichting/ vervanging te kunnen realiseren.

Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we er overigens zelf ook gebruiker van. Bij het uitvoeren van onze taken maken we bijvoorbeeld gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

2. Beleid

In 2019 hebben we de meerjarenonderhoudsplannen voor het gemeentelijk vastgoed geactualiseerd. Voor elk object hebben we de huidige staat van onderhoud onderzocht. Ook hebben we een overzicht gemaakt van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende twintig jaar. Door het op planmatige wijze uitvoeren van beheer en onderhoud worden investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uitgesteld. Het kapitaalgoed behoudt daarmee zijn waarde en kapitaalvernietiging wordt voorkomen.

In de beheerplannen van 2021 is het kwaliteitsniveau voor alle onderdelen bepaald op onderhoudsniveau B, als het economisch optimale beheerniveau dat voldoet aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Bij herinrichting wordt gekozen voor een sober en doelmatige inrichting.

In het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) zijn alle benodigde onderhouds- en vervangingsactiviteiten opgenomen voortkomend uit de wettelijk verplichte inspecties en opgestelde beheerplannen (2021). Door realisatie van deze werken voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht.

In 2023 wordt gewerkt aan alle projecten die in het MJOP onder fase A en onder Groot Onderhoud zijn opgenomen. Dit betekent dat een aantal projecten in voorbereiding zijn en een aantal projecten in uitvoering zijn dan wel gaan. De projecten onder fase B en C worden opgepakt zodra hier de financiële middelen voor beschikbaar zijn.

3. Overzicht van beheerplannen

Nr.	Omschrijving beheerplan (jaar van vaststelling)	Frequentie actualisatie areaal /planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap			
1	Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
2	Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
3	Water/baggeren (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			
4	Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
5	Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
6	Riolering Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) (2022)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
7	Verkeersregelinstallaties (2012)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	in beheer Leiden
8	Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 3 Wonen en economie			
9	Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
Programma 4 Sociale infrastructuur			
10	Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
11	Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
12	Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
13	Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
14	Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
15	Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur			
	Hier zijn geen beheerplannen		
Programma 6 Bedrijfsvoering			
16	Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
17	Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
18	Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
19	Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023

4. Korte toelichting op de beheerplannen

1. Groenvoorzieningen

In 2021 is het Groenbeheerplan vastgesteld. In dit beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud van al het openbaar groen dat ons eigendom is. Het gaat hierbij om bomen, gazons, bos, heesters, vaste beplanting, bermen, hagen, plantenbakken en wateroevers. Het areaal is inclusief het opgeleverde areaal van Nieuw-Rhijngest. In dit beheerplan is uitgegaan van meer ecologisch groenbeheer, verhogen van de biodiversiteit en robuust groen bij renovaties. In het kader van het verhogen van de leefbaarheid faciliteert de gemeente inwoners bij zelfbeheer.

Elk jaar inspecteert een onafhankelijk bureau het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte en voeren we jaarlijks boomveiligheidscontroles uit om aan onze juridische zorgplicht als boombeheerder te voldoen. De dotatie in de voorziening is bijgesteld naar het benodigde bedrag voor het onderhoud en vervangen van bomen/groen, zoals het beheerplan voorschrijft.

Achterstallig onderhoud: in het onderhoud en de vervanging van bomen en het overig groen is achterstand ontstaan.

2. Speelplaatsen

In het beheerplan Speelplaatsen staan de maatregelen beschreven voor het beheer en onderhoud van de speelplekken in Oegstgeest. De wettelijke verplichtingen voor de veiligheid van speeltoestellen zijn geregeld in het warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. In dit besluit wordt verwezen naar de Europese normen voor speeltoestellen en die van valdempende ondergronden. Jaarlijks inspecteren we alle toestellen en valondergronden. Bij renovatie van een speelplaats maken we in overleg met omwonenden een herinrichtingsplan. In veel gevallen werken we met combi-toestellen in plaats van meerdere kleinere speelobjecten. Op deze manier wordt bij een beperkte beschikbare ruimte maximaal speelgelegenheid gerealiseerd.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

3. Water/baggeren

Het beheerplan Baggeren (uit 2015) zorgt ervoor dat de water kwaliteit van het oppervlaktewater in Oegstgeest op peil blijft. Het hoogheemraadschap van Rijnland inspecteert jaarlijks de wateren en bepaalt aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) hoeveel we moeten baggeren. We hebben profielen en volumes beschikbaar en ook een 3D-model van de baggerlaag en de waterbodem. Verder hebben we een voorziening ingesteld, zoals het plan voorschrijft.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

4. Rationeel wegbeheer

Het uitvoeren van wegbeheer is een zorgplicht van de gemeente. In het beheerplan Wegen uit 2015 staan de maatregelen waarmee we onze wegen op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen houden. Op basis van de weginspectie blijkt dat ons wegenareaal er steeds slechter bij ligt. De afgelopen jaren hebben we te weinig groot onderhoud en vervanging gedaan wat heeft geleid tot een matig kwaliteitsbeeld, waarmee we niet voldoen aan onze wettelijke zorgplicht. Zoals het beheerplan Wegen voorschrijft, hebben we een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan de verhardingen. Het verzorgend onderhoud van de wegen (bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil) en gladheidsbestrijding maken geen onderdeel uit van het beheerplan. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd en de financiële gevolgen van de actualisatie zijn verwerkt.

- Achterstallig onderhoud: er is sprake van noodzakelijk onderhoud. Aanpak van dit noodzakelijk onderhoud is opgenomen in het MJOP.

5. Openbare verlichting

We verlichten de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de verkeers- en sociale veiligheid. In 2015 hebben we de beleidsnota Verduurzamen van openbare verlichting vastgesteld. Deze beleidsnota/beheerplan is in 2021 bijgesteld. In dit plan is naast beheer- en onderhoudsaspecten, ook de vervanging van de openbare verlichting opgenomen. Om energie te besparen zijn we begonnen met het plaatsen van ledverlichting met dimmers.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

6. Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Sinds 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw) van kracht. In deze wet staan, naast de traditionele zorgplicht voor het afvalwater, specifieke gemeentelijke zorgtaken. Het gaat hierbij om de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Het doel hiervan is het op peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam beschermen van natuur en milieu.

In de afgelopen jaren zijn we samen met de regionale partners aan het werk geweest om het beheer conform het Integraal waterketenplan (IWKP) uit te voeren. Het actualiseren van het basis rioleringsplan is afgerond. Daarna zal een geactualiseerd programma voor de komende jaren worden opgesteld. Dit zal samen vallen met de maatregelen die komen uit de risico dialoog voorkomend uit de stresstest. Vooruitlopend op het plan zijn een aantal bekende benodigde werkzaamheden opgenomen in het MJOP.

Het onderhoud van de gemalen is voor 2 jaar opnieuw aanbesteed met mogelijke verlenging van twee jaar. In het onderhoud programma is opgenomen dat we risicogestuurd beheren. Na de inspectieronde voor preventief onderhoud wordt gekeken naar een nieuw vervangings- en investeringsschema.

- Achterstallig onderhoud: groot onderhoud en vervanging zijn opgenomen in het MJOP.

7. Verkeersregelinstallaties

In 2018 zijn we aangesloten op de Leidse verkeerscentrale en is zowel het verkeerskundig als het technisch beheer van de VRI's overgedragen aan de gemeente Leiden. Daarmee vervalt de noodzaak voor een eigen beheerplan.

- Achterstallig onderhoud: de vervanging is opgenomen in het MJOP.

8. Civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, tunnels, duikers, etc.)

Civiele kunstwerken horen bij de wegen-, fietspaden- en voetpadenstructuur in Oegstgeest. In het beheerplan Civiele Kunstwerken staan alle inspectieresultaten van de staat van de kunstwerken en een overzicht in van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende zeven jaar. Vanwege de slechte staat van een aantal bruggen hebben we voor deze bruggen een maximaal toegestaan gewicht of aslastbeperking opgelegd. De financiële gevolgen van het geactualiseerde beheerplan (2021) zitten in het MJOP verwerkt.

- Achterstallig onderhoud: Diverse bruggen zijn toe aan groot onderhoud dan wel vervanging. De planning van dit onderhoud c.q. de vervanging is opgenomen in het MJOP.

9. Overig vastgoed

Onder Overig vastgoed vallen de volgende gebouwen: het marktgebouw, de molen en een dienstwoning bij de gemeentewerf. Er zijn geen woningen/gebouwen meer in tijdelijk beheer. Waar mogelijk, stoten we vastgoed af.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

10. Sporthal De Cuyl

Sinds 2009 beheren en exploiteren we de sporthal op sportpark De Voscuyl. Sporthal De Cuyl is te verdelen in drie zalen, door middel van scheidingswanden. De skybox op de eerste verdieping is permanent verhuurd aan een fysiotherapiepraktijk.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

11. Sportvelden

Het beheerplan Sportvelden uit 2021 gaat over de sportvelden die worden onderhouden door de gemeente Oegstgeest. Deze sportvelden zijn gelegen op sportpark De Voscuyl en het scoutingterrein aan de Abtspoelweg. De geldende normen van NOC*NSF vormen het uitgangspunt voor de beheerkwaliteit. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd en de financiële gevolgen van de actualisatie zijn verwerkt.

- Achterstallig onderhoud: veld 6 zit in het MJOP.

12. Kleedaccommodaties sport

Het gaat hier om de kleedaccommodatie bij Fiks. De andere kleedaccommodaties zijn afgestoten.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

13. Gymnastieklokalen

De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) van de gymnastieklokalen zijn vastgesteld in 2019. Het gaat hier om de gymnastieklokalen bij de Montessorischool, Leo Kannerschool, Openbare Basisschool De Vogels, de basisscholen aan de Jan Wolkerslaan en Het DOK.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

14. Multifunctionele accommodaties

In een multifunctionele accommodatie zitten allerlei wijkvoorzieningen onder één dak. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kinderopvanglocaties aan de Frans Halslaan, Jac. P. Thijsselaan, Jan Wolkerslaan, Lange Voort en het Rustenburgerpad (Het DOK). In de Mozaïekzaal (aula) in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan vinden ook verschillende activiteiten plaats.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

15. Beeldende kunstwerken

Alle kunstwerken bevinden zich in de openbare ruimte, met uitzondering van het beeld Nel met hoed, dat staat in de hal van de bibliotheek. Merendeel van deze werken in ons eigendom, waardoor de zorg- en onderhoudsplicht van deze kunstwerken dus ook bij ons ligt.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

16. Gemeentehuis

Het gemeentehuis heeft een publieksbalie en aangiftebalie (met werkplekken voor de politie) en is ook een officiële trouwlocatie. Het gemeentehuis is sinds 1997 een rijksmonument. Het in 2019 geactualiseerde MJOP van het gemeentehuis is naast het noodzakelijk onderhoud op onderdelen uitgebreid met een aantal extra duurzaamheidsaspecten (quick-wins, onder andere ledverlichting). Het pand heeft energielabel G. We hebben van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een subsidie gekregen die gedurende zes jaar wordt ingezet voor het instandhoudingsonderhoud.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

17. Gemeentewerf

Op de gemeentewerf werkt een groot deel van het team Beheer en onderhoud. Ook staat hier veel van het materieel van dit team en de zoutinstallatie (gladheidsbestrijding). Daarnaast hebben we er voor inwoners een milieustraat, waar we het afval gescheiden in ontvangst nemen. Er vindt een onderzoek plaats naar de optimalisatie van de gemeentewerf.

- Achterstallig onderhoud: in 2023 starten we met de plan van aanpak optimalisatie gemeentewerf.

18. Brandweerkazerne

eerste kwartaal 2023 starten we met de verkoop van de brandweerkazerne.

19. Carp-gebouw

Het gebouw voldoet niet (meer) aan de gestelde eisen in het kader van luchtkwaliteit en veiligheid (COVID-gerelateerd). Een plan van aanpak en kostenbegroting worden voorbereid. Het CJG heeft dit pand in 2018 in gebruik genomen. Het gebouw wordt onderhouden conform het opgestelde MJOP.

- Achterstallig onderhoud: in 2023 zal een besluit moeten worden genomen hoe we verder gaan met het Carp-gebouw.

5. Overzicht budget per beheerplan

Begroting (bedragen x €1.000)		2023	2024	2025	2026
A. Wegen prog. 2	Kapitaallasten	392	435	450	542
	Jaarlijks onderhoud	402	413	423	434
	Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	946	406
	Subtotaal	1.741	1.794	1.819	1.383
B. Openbare verlichting prog. 2	Kapitaallasten	79	113	125	140
	Jaarlijks onderhoud	119	122	121	127
	Subtotaal	198	235	246	266
C. Civieltechnische kunstwerken prog. 2	Kapitaallasten	128	268	493	644
	Jaarlijks onderhoud	99	107	89	103
	Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	97	97
	Subtotaal	325	473	680	844
D. Verkeersregelinstallaties prog. 2	Kapitaallasten	83	102	100	99
	Jaarlijks onderhoud	70	70	70	70
	Subtotaal	152	171	170	169
E. Speelplaatsen prog. 1	Kapitaallasten	25	24	24	24
	Jaarlijks onderhoud	94	94	94	94
	Subtotaal	118	118	118	117
F. Waterwegen prog. 1	Jaarlijks onderhoud	156	156	156	156
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	131	131
	Subtotaal	287	287	287	287
G. Groen incl. sportvelden prog. 1 & 4	Kapitaallasten	237	278	268	283
	Jaarlijks onderhoud	619	619	628	619
	Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	372	372
	Subtotaal	1.228	1.269	1.268	1.274
H. Riolering prog. 2	Kapitaallasten	1.015	1.038	1.052	1.098
	Jaarlijks onderhoud	351	316	316	316
	Subtotaal	1.367	1.355	1.368	1.415
I. Accommodaties diverse prog.	Kapitaallasten	2.397	2.378	2.430	3.083
	Jaarlijks onderhoud	197	197	197	197
	Groot onderhoud / storting voorziening	632	632	632	632
	Subtotaal	3.226	3.207	3.258	3.911
J. Kunstwerken prog. 4	Jaarlijks onderhoud	3	3	3	3
	Groot onderhoud / storting voorziening	18	18	18	18
	Subtotaal	21	21	21	21
Totaal		8.662	8.929	9.235	9.687

6. Overzicht kerncijfers

Overzicht met kerncijfers¹

Peildatum 25 augustus 2022

Omschrijving

Oppervlakteverhardingen: 1.113.929 m²

waarvan elementen 797.924 m²

waarvan asfalt 270.332 m²

waarvan onverhard/beton 883 m²

waarvan overige 29.032 m²

waarvan nog niet gedefinieerd (nieuw) 15.758 m²

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten 4.485 st

Verkeersregelinstallaties 10 st

Riolering

Riolering: aantal aansluitingen ca. 10.004 st

Riolering: lengte riolering 117 m¹

Riolering: aantal gemalen 59 st

Groen

Groen: aantal bomen 13.064 st

Groen: oppervlakte opgaande heesters 48.819 m²

Groen: oppervlakte bos 47.551 m²

Groen: oppervlakte bosplantsoenen 189.088 m²

Groen: lengte hagen 516 m²

Groen: oppervlakte blokhagen 23.146 m²

Groen: oppervlakte bermen/gazon 154.556 m²

Water

watervlakte oppervlakte (o.a. Klinkerbergplas) 336.836 m²

waterloop oppervlakte (o.a. sloten) 125.625 m²

Spelen

Speelplaatsen: aantal 69 st

Speeltoestellen: aantal 313 st

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed 38 st

Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed Circa 30.960 m²

1) Deze kerncijfers zijn afkomstig van de diverse beheerplannen/meerjarenonderhoudsplannen. Bij elke actualisatie van een beheerplan actualiseren we ook dit overzicht.

2) Omgezet aan de blok aan

4.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In de paragraaf Financiering zetten we de financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2023-2026. In het paragraaf Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen in de wet- en regelgeving aan de orde. In de paragraaf Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest geven we een toelichting op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Door de voortdurende oorlog in Oekraïne en de daaruit volgende schaarste aan bijvoorbeeld energie, staan de economieën in Nederland en de ons omringende landen onder druk. De inflatie is in 2022 flink gestegen en de ECB probeert met rentemaatregelen deze inflatie te beteugelen. Dit betekent dat de rente op de kapitaalmarkt naar alle waarschijnlijkheid ook zal stijgen. Lenen kost dan meer geld. De ECB doet er alles aan om de kredietverlening door banken door te laten gaan. Zij verwacht dat in 2024 de inflatie weer is gedaald naar een acceptabel niveau (2,3%). Ook de andere Centrale Banken hebben uitgebreide steunpakketten om de economie te ondersteunen.

Naast het beleid van de Centrale Banken zijn ook andere macro-economische effecten van belang voor de renteontwikkeling. Het effect van deze macro-economische ontwikkelingen op de marktrente laat zich moeilijk voorspellen.

We verwachten dat de marktrentes voor de middellange termijn (2023-2024) beperkt zullen gaan stijgen. Hieronder zijn de rentepercentages weergegeven waarmee we hebben gerekend voor de nieuw aan te trekken leningen.

Renteontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Rente kapitaalmarkt	2,50%	2,50%	3,00%	3,50%	3,50%

Op basis van een lening met een looptijd van 30 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen.

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2021: € 5,3 miljoen
- Kasgeldlimiet 2022: € 5,8 miljoen
- Kasgeldlimiet 2023: € 6,0 miljoen

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2022	2023	2024	2025	2026
1	Begrotingstotaal	67.841	70.927	64.985	65.725	62.024
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1x2)	13.568	14.185	12.997	13.145	12.405
4	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5	Aflossingen	6.070	6.595	6.870	7.516	6.555
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	6.070	6.595	6.870	7.516	6.555
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	7.498	7.590	6.109	5.611	5.830

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2022 bedroeg € 42 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks zal toenemen.

Ontwikkeling Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	41.802	60.732	62.931	75.424	87.107
Nieuwe leningen	25.000	8.794	19.382	19.217	18.526
Reguliere aflossingen	6.070	6.595	6.888	7.534	6.575
Stand per 31 december	60.732	62.931	75.424	87.107	99.057
Rentelasten huidige en nieuwe leningen	1.047	1.092	1.342	1.814	2.303

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan + of - 0,5%, moeten we de gehanteerde omslagrente aanpassen.

Renteresultaat op taakveld Treasury		2023	
a	De externe rentelasten	1.092	
b	De externe rentebaten	-45	
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.046
c1	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	16	
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	0	
c3	De rentebaait van doorverstrekte leningen richting het taakveld	0	
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		16
d1	Rente over eigen vermogen		-
d2	Rente over voorzieningen		-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.062
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.144
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		-81

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2023 bedraagt de omslagrente 1,4%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde voordeel van € -81.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente hoger is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus meer rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (onderdeel 5. kengetallen).

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2022	2023	2024	2025	2026
Netto Schuldpositie	56,8	63,5	75,4	87,1	99,1

4.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Shared Service

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio: we maken steeds meer gebruik van elkaars expertise. Vanaf 2023 doen we dat op bedrijfsvoeringsgebied via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. De dienstverlening die Servicepunt71 uitvoerde zal de gemeente Leiden vanaf 2023 uitvoeren. Voor onze gemeente is het hierbij van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever. De transitiefase geeft ons hier de tijd voor, zodat we na afloop van de dienstverleningsovereenkomsten per 1 januari 2025 goede nieuwe afspraken hebben die invulling geven aan de doelen van de andere vorm van samenwerking. We betrekken de raad hier nadrukkelijk bij.

Organisatiecapaciteit

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. We blijven focussen om zowel een goede mix tussen jong en oud, ervaring en talent te vinden en vast te houden.

De organisatie krijgt bij goed onderbouwde voorstellen de ruimte door te ontwikkelen naar een efficiënte, wendbare organisatie, waarbij regionale samenwerking, interessante projecten en mooie ervaringstrajecten het werk voor medewerkers aantrekkelijk maken.

Informatievoorziening

De informatietaken zijn belegd bij de Centrumregeling. De focus van informatievoorziening in de komende jaren ligt op het verbeteren van de strategische aansluiting tussen business (de gemeentelijke taken) en informatievoorziening. Op basis van een strategisch portfolio wordt per jaar bepaald waar de regio de prioriteiten op het gebied van de ontwikkeling van informatievoorziening legt.

Informatiebeveiliging en privacy

Deze taken zijn bij de Centrumregeling belegd. Ook in 2023 werken we aan de uitvoering van de strategie digitale veiligheid, meer specifiek aan het vergroten van cyberweerbaarheid en privacybewustzijn, voldoen we aan landelijke eisen voor informatieveiligheid en privacy, goede beveiliging van systemen en snel herstel bij calamiteiten. Directie is hiervoor regelmatig in gesprek met de functionaris gegevensbescherming en de chief information officer.

Wet open overheid

In 2023 werken we samen met de partners in de Centrumregeling aan de implementatie van de Wet open overheid. Op basis van een regionaal uitvoeringsplan werken we in 2023 aan bewustwording bij collega's rondom openbaarheid en aan de implementatie van randvoorwaarden om openbaarheid te faciliteren. In lijn met de wettelijke planning tot 2027 werken we stap voor stap aan de openbaarmaking van de informatiecategorieën.

Communicatie

We informeren inwoners en organisaties actief, inhoudelijk goed en in begrijpelijke taal over onze dienstverlening en de plannen en projecten die hen aangaan. Met een uitnodigende boodschap en heldere omschrijving van de wijze waarop zij mee kunnen denken, betrekken we hen waar dat kan. We kiezen daarbij steeds voor een mix tussen digitale kanalen, zoals het Doe Mee Platform, en andere opties zoals bijeenkomsten.

In 2023 gaat extra aandacht naar prioriteiten uit het coalitieakkoord, zoals verduurzaming en de eerste wijkuitvoeringsplannen, de MJOP-projecten die nu van start gaan en de mogelijkheden voor woningbouw. Daarnaast zullen we in 2023 zeker aandacht besteden aan de thema's uit Samen Oegstgeest zoals inclusie en financiële zelfredzaamheid. Goede communicatie ondersteunt de zichtbaarheid en benaderbaarheid van het college in het dorp. Een goed voorbeeld hiervan zijn de collegespreekuren.

Collegeonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

Bij de vaststelling van de Financiële verordening 2023 heeft de raad bepaald dat in de begroting jaarlijks een planning van de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken die het college uitvoert wordt opgenomen. In de Jaarrekening doen we verslag van de onderzoeken. Voor 2023 staan de volgende onderzoeken op de rol:

- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP). Afronding medio 2023;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Afronding medio 2023;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Afronding medio 2023;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Afronding medio 2023;
- Clienttevredenheidsonderzoek Wmo. Afronding medio 2023.

4.2.6 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Verbonden partijen zijn gemandateerd om taken namens de gemeente uit te voeren. We houden de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- We vergroten sturing aan de voorkant en controleren minder aan de achterkant. Dit doen we door te werken aan de transparantie van de samenwerkingsverbanden en de inzichtelijkheid in de processen te vergroten.
- We realiseren de ambities en opgaven van de toekomstvisie Leidse regio 2027 door samen te werken met gemeenten binnen de Leidse regio.
- Regionaal zetten we in op samenwerking met andere gemeenten voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. Deze samenwerking vindt primair in en met de Leidse regio plaats. Ons kader voor het evalueren van bestaande en het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden is de Nota verbonden partijen.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad van Oegstgeest. We dringen in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen.

3. Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Begroot 2022	Begroot 2023
1. Hecht (voorheen RDOG)	1.607	1.668
2. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	455	334
3. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	n.v.t.	n.n.b.
4. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	526	550
5. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.375	1.421
6. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	65	n.n.b.
7. Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	355	376
8. Centrumregeling (voorheen Servicepunt71)	4.456	n.v.t.
Totaal	9.240	4.349

4. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisissomstandigheden.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 22 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Eén lid komt uit de gemeente Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	6.281	9.298
	Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet de GGD, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		
2	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerplicht)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor 13 gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio. Dit gebeurt in de domeinen Economie, Duurzaamheid, Leefomgeving, Energie en Maatschappij.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur heeft 26 leden, waarvan twee afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het college van B&W is in elk portefeuillehoudersoverleg vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	3.105	1.668
	Vreemd vermogen	51.622	58.808
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Het regionaal investeringsfonds loopt in 2023 af en zal hierna door ons geëvalueerd worden. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl . Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 1 Natuur en landschap ■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur ■ Programma 3 Wonen en economie ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ) (nieuw)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerde jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.
	Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.
	Resultaat		n.n.b.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De SOZ is vanaf 2023 een nieuwe GR. De taken werken eerder binnen Holland Rijnland door de TWO gedaan.		

Deze GR heeft een relatie met:

- Programma 4 Sociale infrastructuur

4 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningverlening-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuvast advies aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur; het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. Die stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder geen leden uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	1.318	2.079
	Vreemd vermogen	7.500	7.500
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Meer informatie: www.odwh.nl Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 1 Natuur en landschap ■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur		

5

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het dagelijks bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, waaronder onze eigen burgemeester.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognoseerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	5.037	5.037
	Vreemd vermogen	58.541	73.258
	Resultaat		-
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Elke 4 jaar wordt er een actueel regionale risicoprofiel VRHM ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraad en vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRHM. Dit vormt vervolgens de basis voor het regionaal beleidsplan VRHM. Deze zal na consultatie van de gemeenteraad door het Algemeen Bestuur van de VRHM worden vastgesteld. Het risicoprofiel en het beleidsplan zijn de kaders voor de korpsplannen voor de brandweer en jaarlijkse uitvoeringsplannen van de VRHM. Door de uitvoering van de taak Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) is er een relatie tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden (beleid) en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (uitvoering). Meer informatie: www.vrhm.nl Deze GR heeft verder een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 4 Sociale infrastructuur 		

6

Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB)

Vestigingsplaats	Voorhout.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert het KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Het Rijk betaalt een bedrag per geïndiceerde WSW-deelnemer aan de gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt vanuit de gemeente doorbetaald aan de Sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal.		
Financieel belang	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de gemeenschappelijke regeling.		
Geprognoseerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	4.596	4.596
	Vreemd vermogen	2.700	2.574
	Resultaat		-2.310
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Per 2018 heeft er een reorganisatie bij de GR plaatsgevonden. Inzet is een omvorming op termijn van een SW bedrijf naar een toeleidingsbedrijf. Ter ondersteuning van de overgang zijn modules geïntroduceerd. De gemeente Oegstgeest heeft besloten alleen deel te nemen aan de module WSW-oud (hetzelfde geldt voor Wassenaar). De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 4 Sociale infrastructuur 		

7

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	480	695
	Vreemd vermogen	5.854	5.643
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren, en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'.</p> <p>Bij de ontwikkelingen en groei moet in gedachten gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die dienend is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 5 Bestuur ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen 		

8

Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio (voorheen SP71)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (lichte vorm zonder rechtspersoonlijkheid)		
Doelstelling/publiek belang	Vanaf 1 januari 2012 verzorgde Servicepunt71 de interne bedrijfsvoering van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Met ingang van 1 januari 2023 is deze gemeenschappelijke regeling omgezet in de Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio. Binnen deze regeling worden producten en diensten op het gebied van ICT, HRM, financiën, juridische zaken en inkoop geleverd.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.		
Jaarlijkse bijdrage	De deelnemers betalen een jaarlijkse bijdrage op basis van een verdeelpercentage. Het verdeelpercentage is gebaseerd op het aandeel in het totaal van de overgedragen formatie en de overgedragen materiële budgetten.		
Financieel belang	De centrumgemeente is aansprakelijk voor de eventueel ontstane tekorten. Ter dekking van dit risico betalen de afnemende gemeenten een risico-opslag.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Resultaat		n.v.t.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>www.servicepunt71.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting(vpb) 		

Vennootschappen

9	Nv Bank Nederlands Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is voor 0,08% aandeelhouder en heeft 46.059 aandelen in de BNG. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Over 2021 bedroeg dit € 105.015. De BNG is een NV. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2021	31-12-2021
	Eigen vermogen	5.097.000	5.062.000
	Vreemd vermogen	155.262.000	143.995.000
	Resultaat		236.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

10	Alliander nv		
Vestigingsplaats	Arnhem.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 en het relatieve aandeel is 0,36386%. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in bezit zijnde aandelen. Over 2021 bedroeg dit € 367.867. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een reverse converteerbare hybride lening verstrekt van € 2.183.181 ter versterking van de kapitaalstructuur van Alliander om de grote investeringen in het energienet tegen betere condities te kunnen financieren. Op termijn kan de lening door Alliander in aandelen worden omgezet. We ontvangen voor deze lening een rentevergoeding.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2021	31-12-2021
	Eigen vermogen	4.328.000	4.470.000
	Vreemd vermogen	5.094.000	5.730.000
	Resultaat		242.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

11	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,3 miljoen klanten in het westelijk deel van Zuid-Holland goed en betrouwbaar drinkwater.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is met het aantal aandelen van 73.286 voor 1,83% aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd. De winst wordt intern benut voor de financiering van investeringen.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2021	31-12-2021
	Eigen vermogen	236.753	245.294
	Vreemd vermogen	364.190	366.902
	Resultaat		8.541
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.dunea.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

12**Vof Oegstgeest aan de Rijn**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma.		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner Bouwfonds op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2021	31-12-2021 (conceptcijfers)
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	19.462	5.895
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. Uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie 		

Stichtingen**13****Stichting Leiden Bio Science Park**

Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Stichting.
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter)nationale bedrijven.
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting. De wethouder neemt hieraan tijdelijk deel. In januari 2023 gaan de leden van het bestuur over naar de Raad van Toezicht.
Jaarlijkse bijdrage	De stichting ontvangt een jaarlijkse subsidie van € 50.000.
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.
Overige informatie	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie

4.2.7 Paragraaf Grondbeleid

1. Visie en beleid

De nota Grondbeleid hebben we vastgesteld in maart 2012; onze grondprijzennota is op 1 maart 2011 in werking getreden. Deze nota is inmiddels vervangen door de grondprijzenbrief 2022-2024. We wachten op de nieuwe Omgevingswet voordat we de nota Grondbeleid herzien.

Grondtransacties en grondexploitaties (ook grex genoemd) voeren we uit volgens dit beleid. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten die we afsluiten op grond van de Wro (Wet ruimtelijke ordening). Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten en heeft er daarom ook een grote invloed op. De ambities in deze programma's en projecten resulteren altijd in een vraag naar ruimte en daarmee in een vraag naar verdeling van grond.

Het grondbeleid richt zich op waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. Er is in het verleden gekozen faciliterend grondbeleid. Onderzocht gaat worden of een actief grondbeleid de positie van de gemeente kan versterken. Economische conjunctuurbewegingen maken projectgerichte oplossingen gewenst. Daarom moeten we altijd alle mogelijke vormen van partnerships en samenwerkingsverbanden overwegen.

Doelstellingen

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties gelden de volgende doelstellingen:

- In onze grondpolitiek zijn we ondersteunend. Door kaders te stellen bewaken we het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzenbrief.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de grondprijzenbrief 2022-2024, waarbij we bij definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen voor zover niet gestort in de risicoreserve grondexploitatie.

De activiteiten in 2023

Jaarlijks stellen we een werkbudget Grondzaken beschikbaar om het grondbeleid te kunnen uitvoeren dat niet onder een grondexploitatie valt. Dit budget wenden we onder andere aan voor taxaties, informatiebetrekking van het kadaster, incidentele inschakeling van externe deskundigen, bodemonderzoeken en exploitatie en beheer van vastgoed dat tijdelijk in onze vastgoedportefeuille zit.

2. Financiële prognose

De eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties is bij de jaarrekening 2022. Er zijn geen ontwikkelingen die een eerdere actualisatie noodzakelijk maken. Onderstaande cijfers en toelichting komen dan ook overeen met de cijfers zoals die gepresenteerd zijn in de jaarrekening 2021.

In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) dat de gemeenteraad in juni 2022 heeft vastgesteld, gaan we specifiek in op de ontwikkeling van de grondexploitaties en de voortgang van de verschillende projecten. De grondexploitaties naderen hun einde. In 2023 zullen de laatste woningen worden gebouwd en een aanvang worden gemaakt met het woonrijp maken.

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de begin 2022 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2021	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-2.938.000	9.921.000	7.422.000	439.000	600.000
Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2023):			-2.499.000		
Stand van de voorziening					
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngceest Restgebieden op eindwaarde:				0	
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngceest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde:				0	
Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang:					1.850.000
Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 52.000					700.000

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties bedraagt circa € 440.000 (positief) op eindwaarde. De resterende risico's zoals die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen ramen we op € 600.000. Voor de deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn is de risicopositie van Oegstgeest geraamd op € 700.000. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een risico op prijsstijgingen over beide grondexploitaties van in totaal € 900.000.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw Rhijngceest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's zijn nog: hogere saneringskosten door verspreid asbest, het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en extra kosten door het ontstaan van knelpunten in de planning van de ontwikkelingen rondom de sloepenhaven.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk omdat de meeste grondverkoop gecontracteerd zijn, en daarmee het marktrisico afneemt. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp maken van de laatste plandelen en marktrisico op te behalen grondprijzen. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's.
- De voorgaande risico's zijn normale projectrisico's. Daarnaast zijn op dit moment de prijsstijgingen onvoorspelbaar. Op korte termijn wordt een hoge inflatie verwacht door stijgende energieprijzen en schaarste aan materialen. We hebben een schatting gedaan, maar de inzichten veranderen snel en zijn mede afhankelijk van het verloop van de situatie in Oekraïne.

De stand in de Risicoreserve Grondexploitaties is € 1.850.000. De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ten dele ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% voorgesteld. Wegens de situatie in Oekraïne regelen we nog een extra dekking van 10% prijsstijging over de nog te maken kosten in de grondexploitaties boven op de normale projectrisico's.

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 2,5 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

3. Stand van zaken uitvoering per deexploitatie

Voor gedetailleerde informatie per deexploitatie verwijzen we naar het meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) 2022.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van lasten en baten

5.1.1 Overzicht van lasten en baten

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.477	7.182	6.428	6.467	6.466	6.459
	Baten	-3.747	-4.147	-3.913	-3.913	-3.913	-3.913
Saldo		3.730	3.035	2.516	2.554	2.553	2.546
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	6.717	5.626	5.910	6.010	6.145	6.361
	Baten	-2.475	-2.560	-2.647	-2.647	-2.647	-2.647
Saldo		4.242	3.066	3.263	3.363	3.498	3.714
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.388	5.777	9.731	2.582	2.564	2.551
	Baten	-1.841	-4.654	-9.208	-2.131	-2.131	-2.131
Saldo		2.546	1.123	524	451	433	421
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	30.756	32.632	32.395	31.878	31.822	32.225
	Baten	-7.451	-7.005	-6.328	-6.135	-6.135	-6.135
Saldo		23.305	25.627	26.067	25.743	25.687	26.090
5 BESTUUR	Lasten	3.731	4.853	4.444	4.382	4.103	4.060
	Baten	-463	-354	-186	-186	-186	-186
Saldo		3.267	4.499	4.258	4.196	3.917	3.874
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.073	9.615	10.100	10.046	9.942	9.880
	Baten	-154	-18	-18	-18	-18	-18
Saldo		8.919	9.597	10.082	10.028	9.924	9.862
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	602	218	113	307	577	855
	Baten	-41.978	-42.484	-47.239	-48.656	-49.673	-46.986
Saldo		-41.376	-42.267	-47.126	-48.349	-49.096	-46.131
Totaal	Lasten	62.743	65.903	69.121	61.672	61.618	62.390
Totaal	Baten	-58.109	-61.222	-69.539	-63.685	-64.703	-62.015
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		4.634	4.681	-418	-2.013	-3.084	375
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	441	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.086	-464	-66	-66	-66	-66
Saldo		-645	-464	-66	-66	-66	-66
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	2.700	250	1.345	2.852	3.446	49
	Onttrekking	-540	-540	-576	-576	-576	-36
Saldo		2.160	-290	769	2.276	2.870	13
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	0	104	0	0	0	0
	Onttrekking	-3.621	0	0	0	0	0

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Meerjarenraming		
					2024	2025	2026
Saldo		-3.621	104	0	0	0	0
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	184	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-790	-183	-183	-133	-133	-133
Saldo		-607	-127	-127	-77	-77	-77
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	150	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-545	-685	-265	-265	0	0
Saldo		-395	-685	-265	-265	0	0
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	225	125	0	0	0	0
	Onttrekking	-363	0	0	0	0	0
Saldo		-138	125	0	0	0	0
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	2.404	1.404	405	405	605	5
	Onttrekking	-8.808	-4.747	-298	-259	-248	-249
Saldo		-6.405	-3.343	107	146	357	-244
Totaal	Toevoeging	6.103	1.939	1.805	3.312	4.107	110
Totaal	Onttrekking	-15.753	-6.619	-1.388	-1.299	-1.023	-484
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-9.650	-4.681	418	2.013	3.084	-375
Begrotingstotaal	Lasten/Toev.	68.846	67.841	70.927	64.985	65.725	62.499
Begrotingstotaal	Baten/Ontr.	-73.863	-67.841	-70.927	-64.985	-65.725	-62.499
GERAAMD RESULTAAT		-5.016	0	0	0	0	0

5.1.2 Grondslagen voor de begroting

De begroting 2023-2026 is als volgt opgebouwd:

1. De meerjarenbegroting 2022-2025 van de gemeente Oegstgeest na wijziging.
2. De structurele effecten van de Najaarsrapportage 2022.
3. De effecten van de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds.
4. Effecten van tussentijdse besluitvorming en nieuwe ontwikkelingen.

Voor de begroting 2023-2026 zijn de volgende uitgangspunten verwerkt:

Nr	Onderwerp	Financieel kader	Bron
1	Algemene uitkering	Meicirculaire 2022 op basis van constante prijzen	Meicirculaire 2022
2	Loonontwikkeling	3,6% in 2023	Loonvoet sector overheid uit Meicirculaire 2022
3	Prijsontwikkeling	5,2% in 2022 2,4% in 2023	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2023 uit Meicirculaire 2022
4	Onroerende Zaakbelasting	15% stijging in 2023 bovenop de prijsindex en de € 750.000 dekking precario voor de eigenaren woningen	Coalitieakkoord 2022 – 2026
5	Toeristenbelasting	23% stijging in 2023	Coalitieakkoord 2022 – 2026
6	Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en bouwleges	Streven: Kostendeekkende tarieven	Coalitieakkoord 2022 – 2026
7a	Leges publiekszaken	2,4% in 2023 rekening houdend met vastgestelde maxima	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2023 uit meicirculaire 2022
7b	Overige belastingen en heffingen	2,4% in 2023	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2023 uit meicirculaire 2022
8	Rente	Te berekenen op basis van begroting 2023 paragraaf Financiering. De omslagrente kan in 2023 op 1,4% blijven staan. De rentepercentages van aan te trekken geldleningen zijn geprognosticeerd op: 2023 2,5% 2024 3,0% 2025 3,5% 2026 3,5	Besluit Begroting en Verantwoording (Omslagrente 2023)

Meerjarenraming

We stellen de meerjarenraming 2023-2026 op in constante prijzen.

5.1.3 Structureel en reëel evenwicht

In deze paragraaf geven we inzicht in de structurele begrotingspositie.

Conclusies:

- Deze begroting is sluitend.
- Deze begroting is structureel in evenwicht in de jaren 2023 t/m 2026.
- Deze begroting is reëel in evenwicht.

Het sluitend zijn van de begroting blijkt uit onderdeel 5.1.1 in het overzicht van baten en lasten. In onderstaande tabel staan deze conclusies samengevat. In de tekst onder deze tabel lichten we achtereenvolgens het reëel en structureel evenwicht nader toe.

Structureel evenwicht

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Er wordt vanuit gegaan dat in principe alle baten en lasten structureel van aard zijn. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering en worden toegelicht. Uitzondering hierop zijn de reservemutaties. In de BBV is gesteld dat in principe alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Alle mutaties aan reserves maken daarom in principe onderdeel uit van het overzicht van incidentele baten en lasten. Structurele mutaties van reserves zijn in principe alleen mogelijk bij reserves waaruit kapitaallasten van investeringen worden gedekt. Ze zijn de uitzondering en zijn opgenomen in het overzicht Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Het structureel evenwicht wordt voor elk jaar als volgt bepaald:

Resultaat na bestemming

-/- incidentele lasten programma's en toevoegingen aan de reserves

+ incidentele baten programma's en onttrekkingen uit de reserves
= totaal structureel begrotingssaldo

Voor alle jaren van het meerjarenbeeld is sprake van een structureel evenwicht: structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Af: Incidentele lasten	8.698	1.064	762	300
Bij: Incidentele baten	-7.273	0	0	0
Af: Incidentele toevoegingen aan reserves	1.750	3.257	4.051	54
Bij: Incidentele onttrekkingen aan reserves	-888	-799	-788	-249
Structureel saldo van de begroting	-2.287	-3.521	-4.026	-105
Structureel evenwicht	Ja	Ja	Ja	Ja

Reëel evenwicht

In het BBV staat dat we bij het begrip 'reëel evenwicht' moeten stellen hoe realistisch de ramingen zijn en dat we die moeten motiveren. Op basis van de volgende argumenten en bevindingen vinden we dat de begroting reëel in evenwicht is:

- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de meicirculaire 2022 inclusief verwachte negatieve effecten uit de herverdeling.
- Bij de berekening van de onroerende zaakbelastingen houden rekening met de verwachte uitbreiding van het areaal.
- Het areaal en verwachting bouwleges is aangepast aan de laatst bekende woningprognose.
- We hebben reële budgetten voor jeugdzorg opgenomen conform de laatste SOZ prognoses.

5.1.4 Incidentele lasten en baten

Resultaat na bestemming (incl. reservemutaties) ¹	2023	2024	2025	2026
Programma				
Incidentele lasten				
2 Verkeer en Infrastructuur	501	357	238	119
3 Wonen en Economie	7.195	36	24	12
4 Sociale Infrastructuur	628	444	340	110
5 Bestuur	117	50	42	-
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	241	177	118	59
7 Algemene dekkingsmiddelen	16	-	-	-
Saldo incidentele lasten	8.698	1.064	762	300
Incidentele baten				
3 Wonen en Economie	-7.079	-	-	-
4 Sociale Infrastructuur	-194	-	-	-
Saldo incidentele baten	-7.273	-	-	-
Saldo incidentele lasten en baten	1.425	1.064	762	300
Incidentele toevoegingen aan de reserves				
2 Verkeer en Infrastructuur	1.345	2.852	3.446	49
7 Algemene dekkingsmiddelen	405	405	605	5
Saldo incidentele toevoegingen aan de reserves	1.750	3.257	4.051	54
Incidentele onttrekkingen aan de reserves				
2 Verkeer en Infrastructuur	-540	-540	-540	-
4 Sociale Infrastructuur	-50	-	-	-
7 Algemene dekkingsmiddelen	-298	-259	-248	-249
Saldo incidentele onttrekkingen aan de reserves	-888	-799	-788	-249
Saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen	862	2.457	3.264	-195
Totaal incidenteel	2.287	3.521	4.026	105

1) Bedragen x € 1.000

Toelichting incidentele bedragen vanaf € 50.000:

Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Wegen, straten en pleinen

Momenteel hebben we energie contracten lopend tot en met 2022, vanwege de ongunstige situatie veroorzaakt door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland zal de leveringsprijs met grote waarschijnlijkheid rond de 250% toenemen. Deze contracten zijn echter nog niet vastgelegd. Omdat er onzekerheid is tot wanneer deze situatie zich zal voor doen is het niet structureel opgenomen. Voor 2023 is hiervoor € 376.000 opgenomen.

Riolering

Momenteel hebben we energie contracten lopend tot en met 2022, vanwege de ongunstige situatie veroorzaakt door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland zal de leveringsprijs met grote waarschijnlijkheid rond de 250% toenemen. Deze contracten zijn echter nog niet vastgelegd. Omdat er onzekerheid is tot wanneer deze situatie zich zal voor doen is het niet structureel opgenomen. Voor 2023 is hiervoor € 99.000 opgenomen.

Programma 3 Wonen en economie

Grondexploitaties

Onder dit programma vallen ook de grondexploitaties. Per saldo geeft de grex (grondexploitatie) geen resultaat binnen de begroting. De lasten en baten activeren we incidenteel op basis van het vastgestelde meerjarenprogramma Grondexploitaties 2022.

Economische ontwikkeling

Voor 2023 is een bedrag van € 75.000 aan incidentele kosten voor Dorpsmarketing opgenomen.

Programma 4 Sociale Infrastructuur

In 2023 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderzoekskosten ten behoeve van het Integraal Huisvestingsplan € 120.000 en voor handhaving € 52.600 voor piekbelasting.

Momenteel hebben we energie contracten lopend tot en met 2022, vanwege de ongunstige situatie veroorzaakt door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland zal de leveringsprijs met grote waarschijnlijkheid rond de 250% toenemen. Deze contracten zijn echter nog niet vastgelegd. Omdat er onzekerheid is tot wanneer deze situatie zich zal voordoen is het niet structureel opgenomen. Voor 2023 is hiervoor € 364.000 opgenomen.

Baten € 194.000: het betreft incidentele rijksbijdragen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Programma 5 Bestuur

Bestuursorganen

In 2023 voegen we incidenteel € 25.000 minder aan de voorziening voor de pensioenen van collegeleden toe vanwege een stijgende rekenrente.

Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en Vpb

Momenteel hebben we energie contracten lopend tot en met 2022, vanwege de ongunstige situatie veroorzaakt door de oorlog tussen Oekraïne en Rusland zal de leveringsprijs met grote waarschijnlijkheid rond de 250% toenemen. Deze contracten zijn echter nog niet vastgelegd. Omdat er onzekerheid is tot wanneer deze situatie zich zal voordoen is het niet structureel opgenomen.

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

5.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves dan wel dekkingsreserves van kapitaallasten;
- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader wordt iedere aanwending van de reserves in beginsel beschouwd als een incidentele bate. Onder voorwaarden is het toegestaan om middelen uit een afgezonderde bestemmingsreserve structureel in te zetten om de exploitatie te verlichten. Inzet van die bestemmingsreserve is mogelijk voor een periode die in principe gelijk is aan de termijn van de structurele last. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken, als vooraf in een raadsbesluit is vastgelegd dat aan het einde van de periode structurele middelen zijn aangewezen om de wegvallende inzet van de bestemmingsreserve structureel te compenseren.

Er zijn echter ook reserves waarvan de rendementen of de middelen worden ingezet als dekkingsmiddel. Over de hoofdsom van deze reserves wordt jaarlijks een omslagrente berekend. Dit rentebedrag komt dan ten gunste van de exploitatie. Dit soort reserves wordt meestal gevormd door verkoop van bijvoorbeeld aandelen, waardoor de structurele winst (het dividend) dan komt te vervallen. Door (een deel van) de opbrengst af te zonderen en de renteopbrengst aan de exploitatie toe te rekenen, is er weer sprake van een structurele dekking

Ook zijn er reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Het gaat daarbij meestal om de dekking van kapitaallasten van investeringen met economisch nut. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd van de reserve is gelijk is aan de afschrijvingstermijn van de investering. Qua tijdsfactor hebben we dan dus te maken met structurele dekkingsmiddelen. Belangrijk daarbij is dat een raadsbesluit de aanwending van deze dekkingsreserves afdekt. Dit besluit moet aangeven welke lasten worden gedekt, hoe het jaarbedrag wordt berekend en hoeveel jaar de middelen worden ingezet.

Bedragen x € 1.000	Onderdeel	2023	2024	2025	2026
Structurele stortingen in reserves					
Programma					
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Reserve Wmo/3D	56	56	56	56
Saldo structurele stortingen aan reserves		56	56	56	56
Structurele onttrekkingen aan reserves					
Programma					
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	-66	-66	-66	-66
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Bestemmingsreserve Riolering	-36	-36	-36	-36
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Reserve Wmo/3D	-133	-133	-133	-133
5 BESTUUR	Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland	-265	-265	0	0
Saldo structurele onttrekkingen aan reserves		-464	-464	-199	-199
Saldo structurele stortingen en onttrekkingen aan reserves		-408	-408	-143	-143

Bij inzet van deze reserves spreken we van structurele dekkingsmiddelen.

5.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	68	62	57	51	45	40
Materiële vaste activa	73.146	81.173	87.652	102.038	117.154	128.784
Financiële vaste activa	3.272	3.266	3.261	3.255	3.249	3.244
Totaal vaste activa	76.486	84.502	90.969	105.344	120.448	132.067
Vlottende activa						
Voorraden	-2.937	-1.049	-438	-438	-438	-438
Uitzettingen	7.984	7.984	7.984	7.984	7.984	7.984
Liquide middelen	293	0	0	0	0	0
Overlopende activa	3.523	3.523	3.523	3.523	3.523	3.523
Totaal vlottende activa	8.863	10.458	11.069	11.069	11.069	11.069
Totaal activa	85.349	94.959	102.038	116.413	131.518	143.137
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	18.426	18.761	19.179	21.192	24.277	23.902
Resultaat boekjaar	5.016	0	0	0	0	0
Voorzieningen	7.079	7.414	7.337	7.838	8.179	8.157
Vaste schuld	41.807	60.737	62.936	75.430	87.112	99.063
Totaal vaste passiva	72.328	86.913	89.452	104.460	119.568	131.122
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	8.797	3.823	8.363	7.730	7.726	7.791
Overlopende passiva	4.224	4.224	4.224	4.224	4.224	4.224
Totaal vlottende passiva	13.021	8.047	12.587	11.954	11.950	12.015
Totaal passiva	85.349	94.960	102.039	116.414	131.518	143.137

5.2.2 Investeringsplan

Meerjaren investeringsplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Te voteren krediet 2023	E/M ¹	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Natuur en landschap	113		113	-	-	-
Beleidsthema Groen en water	113		113	-	-	-
Vervanging tractor	58	E	58	-	-	-
Vervanging tractor TDX-25_K	55	E	55	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur	1.546		529	316	356	345
Beleidsthema Mobiliteit	1.546		529	316	356	345
Vervanging Armaturen 2023	305	M	305	-	-	-
Vervanging Armaturen 2024	305	M	-	305	-	-
Vervanging Armaturen 2025	305	M	-	-	305	-
Vervanging Armaturen 2026	305	M	-	-	-	305
Vervanging Lichtmasten 2023	14	M	14	-	-	-
Vervanging Lichtmasten 2024	11	M	-	11	-	-
Vervanging Lichtmasten 2025	11	M	-	-	11	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	40	E	-	-	-	40
Vervanging personeelsbus V-842-JR	40	E	-	-	40	-
Vervanging straatveegmachine TPT-92-S	210	M	210	-	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur	36.510		950	10.910	14.050	11.095
Beleidsthema Jeugdhulp	36.510		950	10.910	14.050	11.095
Leo Kannerschool Nieuwbouw ²	19.265 ³	E	650	9.860	9.000	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee ²	8.400 ⁴	E	250	1.000	5.000	2.400
Eerste inrichting Het Dok voor 2023	50	E	50	-	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2024	50	E	-	50	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2025	50	E	-	-	50	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	25	E	-	-	-	25
Upgrade Basisschool De Vogels ²	1.830	E	-	-	-	1.830
Nieuw/uitbr Basisschool SO Leo Kanner ²	5.400	E	-	-	-	5.400
Upgrade Basisschool Willibrord ²	1.440	E	-	-	-	1.440
Kostenplaatsen	45		-	-	45	-
Vervanging pick-up V-186-VN	45	E	-	-	45	-
Totaal investeringen	38.214		1.592	11.226	14.451	11.440

- 1) M = investering met maatschappelijk nut; E = investering met economisch nut
2) Het IHP wordt in 2023 herijkt. De investeringsbedragen kunnen nog wijzigen.
3) Huidig krediet € 395.000. Extra te voteren € 19.265.000.
4) Huidig krediet € 500.000. Extra te voteren € 8.400.000.

Cashflowplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Natuur en landschap		568	555	383	103
Beleidsthema Groen en water		568	555	383	103
Multi Groen Rijnzicht- en Rijnsburgerweg	M	8	20	51	103
Multidisciplinair Groen Oudenhof	M	76	180	311	-
Multidisciplinair Groen Geversstraat	M	7	-	-	-
Vervanging tractor	E	58	-	-	-
Multidisciplinair Groen Oudenhof - fase 2	M	50	346	18	-
Multidisciplinair Groen Leebrug	M	7	5	-	-
Multidisciplinair Groen Boonstraat project	M	65	-	-	-
Multidisciplinair Groen Leebrug en Eysingabrug	M	2	4	3	-
Monodisciplinair Groen Achterstand vervanging beschoeiing	M	240	-	-	-
Vervanging tractor TDX-25_K	E	55	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		8.479	6.807	4.619	3.039
Beleidsthema Mobiliteit		7.908	5.453	3.679	2.650
Verv. Sluisbrug Dorpstraat	M	79	202	760	760
Ruimte herinrichting Rijnzichtweg	M	118	296	752	1.500
Geversstraat	M	67	-	-	-
Multi Straatmeubilair Oudenhof	M	7	16	28	-
Multi Straatmeubilair Geversstraat	M	-	-	-	-
Multidisciplinair Wegen Oudenhof	M	145	340	588	-
Mono Civ Kunstwerk Busroute Lange Voort	M	180	-	-	-
Multi Openb Verl Rijnzicht Rijnsburger	M	386	-	-	-
Multidisciplinair Openb Verl Oudenhof	M	150	-	-	-
Multi Openb Verlichting Geversstraat	M	2	-	-	-
Herinrichting winkelstraat Lange Voort	M	-	-	-	-
Multi Straatm Rijnzichtweg en Rijnsb.weg	M	4	9	23	45
Multidisciplinair Openb Verl Oudenhof - fase 2	M	12	86	5	-
Multidisciplinair Straatmeubilair Oudenhof - fase 2	M	4	32	2	-
Multidisciplinair Wegen Oudenhof - fase 2	M	95	655	32	-
Multidisciplinair Civ Kunstwerken Leebrug	M	2.877	2.034	-	-
Multidisciplinair Openb Verl Leebrug	M	6	4	-	-
Multidisciplinair Wegen Leebrug	M	10	7	-	-
Multidisciplinair Straatmeubilair Boonstraat project	M	5	-	-	-
Multidisciplinair Wegen Boonstraat project	M	129	-	-	-
Multidisciplinair Civ Kunstwerken Eysingabrug	M	1.095	1.446	1.125	-
Multidisciplinair Openb Verl Leebrug en Eysingabrug	M	4	6	4	-
Multidisciplinair Wegen Eysingabrug	M	3	4	4	-
Monodisciplinair Civ Kunstwerken Vervanging Kwaakbrug	M	1.491	-	-	-
Vervanging Armaturen 2023	M	305	-	-	-
Vervanging Armaturen 2024	M	-	305	-	-
Vervanging Armaturen 2025	M	-	-	305	-
Vervanging Armaturen 2026	M	-	-	-	305

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2023	2024	2025	2026
Vervanging Armaturen 2027	M	-	-	-	-
Vervanging Lichtmasten 2023	M	14	-	-	-
Vervanging Lichtmasten 2024	M	-	11	-	-
Vervanging Lichtmasten 2025	M	-	-	11	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	E	-	-	-	40
Vervanging personeelsbus V-842-JR	E	-	-	40	-
Vervanging straatveegmachine TPT-92-S	M	210	-	-	-
Kruispunt Abtspoelweg	M	510	-	-	-
Beleidsthema Riolering		571	1.354	940	389
Multidisciplinair Riolering Oudenhof	E	173	405	701	-
Kolkenzuiger	E	-	90	-	-
Multi Riolering Rijnzicht en Rijnsburger	E	30	75	190	379
Multidisciplinair Riolering Geversstraat	E	83	-	-	-
Multi Riolering Verv Sluis- Duikerbrug	E	1	3	10	10
Multidisciplinair Riolering Oudenhof - fase 2	E	113	781	39	-
Multidisciplinair Riolering Boonstraat project	E	171	-	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur		950	10.910	14.050	13.195
Beleidsthema Jeugdhulp		950	10.910	14.050	13.195
Uitbreiding Het Dok School	E	-	-	-	-
Huisvestingsonderzoek Leo Kanner School	E	-	-	-	-
Leo Kannerschool Nieuwbouw	E	650	9.860	9.000	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2022	E	-	-	-	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	E	250	1.000	5.000	2.400
Gevers Deutz Terwee Gymzaal en BSO	E	-	-	-	2.100
Eerste inrichting Het Dok voor 2023	E	50	-	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2024	E	-	50	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2025	E	-	-	50	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	E	-	-	-	25
Upgrade Basisschool De Vogels	E	-	-	-	1.830
Nieuw/uitbr Basisschool SO Leo Kanner	E	-	-	-	5.400
Upgrade Basisschool Willibrord	E	-	-	-	1.440
Verduurzaming Rijnlands Lyceum	E	-	-	-	-
Verduurzaming J. de Witte/ Dalton	E	-	-	-	-
Teylingen college	E	-	-	-	-
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)		192	-	-	-
Beleidsthema Overhead		192	0	0	0
Vv. verwarmingsinstallaties 226 KW	E	42	-	-	-
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2022	E	150	-	-	-
Kostenplaatsen		-	-	45	-
Vervanging pick-up V-186-VN	E	0	0	45	0
Totaal cashflow investeringen		10.189	18.272	19.097	16.337

1) M = investering met maatschappelijk nut; E = investering met economisch nut

Multi:

Multidisciplinaire projecten MJOP (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Geversstraat ¹	159	-	-	-
Duikerbrug Dorpsstraat	80	205	770	770
Oudenhof fase 1	551	941	1.628	-
Rijnzichtweg West en Rijnsburgerweg	546	400	1.016	2.027
Oudenhof fase 2 ²	274	1.900	96	-
Leebrug	2.900	2.050	-	-
Boonstraat	370	-	-	-
Eysingabrug	1.104	1.460	1.136	-
Totaal cashflow multidisciplinaire projecten MJOP	5.984	6.956	4.646	2.797

1) Dit betreft de projecten welke in januari 2022 zijn gevoteerd inclusief bestedingen die in voorgaande jaren hebben plaatsgevonden.

2) Betreft kredieten coalitieakkoord, welke middels de najaarsnota nog dienen te worden gevoteerd.

5.2.3 Reserves

Op basis van artikel 43 lid 1 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheiden we de reserves in:

- De algemene reserve. Deze is beschikbaar voor incidentele zaken. In het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's.
- Bestemmingsreserves. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden. Bij bestemmingsreserves heeft de gemeenteraad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen.
- Overige bestemmingsreserves.

Overzicht reserves bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1/1/2023	Begroting mutaties 2023	Begroting mutaties 2024	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroot Stand 31/12/2026
Algemene reserves						
1 Algemene reserve	8.791	0	0	0	0	8.791
Totaal algemene reserve	8.791	0	0	0	0	8.791
Bestemmingsreserves						
2 Reserve sociale woningbouw	1.319	0	0	0	0	1.319
3 Reserve Wmo/3D	2.090	-127	-77	-77	-77	1.732
4 Res. investeringsstr. Holland Rijnland	806	-265	-265	0	0	276
5 Egalisatiereserve WABO	0	0	0	0	0	0
6 Risicoreserve grondexploitaties	1.850	0	0	0	0	1.850
7 Reserve organisatieontwikkeling	100	0	0	0	0	100
8 Reserve frictiekosten	424	0	0	0	0	424
9 Reserve onderhoud Klinkenbergerplas	302	-66	-66	-66	-66	37
10 Reserve omgevingswet	0	0	0	0	0	0
11 Reserve groenvoorziening	378	0	0	0	0	378
12 Reserve OegstFeest	25	0	0	0	0	25
13 Reserve Duurzaamheid	59	0	0	0	0	59
14 Reserve middeldure huur/koop tot NHG	35	0	0	0	0	35
15 Reserve financiering beheerplannen	714	107	146	357	-244	1.079
16 Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	1.620	-540	-540	-540	0	0
17 Bestemmingsres. t.b.v. MJOP projecten	0	1.095	2.602	3.446	49	7.192
18 Bestemmingsreserve riolering	250	214	214	-36	-36	606
Totaal bestemmingsreserves	9.970	418	2.013	3.084	-375	15.111
Totaal reserves	18.761	418	2.013	3.084	-375	23.902

Toelichting op de reserves

Algemene reserve

1. Algemene reserve

Doel reserve	Dit is een dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten.
Voeding	Via het batig saldo van de jaarrekening, incidentele baten en verkoop van grond.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen. De exploitatieoverschotten 2023-2026 worden tijdens deze coalitieperiode gestort in de bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten. Onttrekkingen: geen

Bestemmingsreserves

2. Reserve sociale woningbouw

Doel reserve	Om de sociale woningbouw te bevorderen verstrekken we vanuit de reserve bijdragen in de (grond)kosten en financieren we startersleningen tot maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans als uitgeleend geld. Om mogelijke risico's van terugbetaling te dekken, blokkeren we in de reserve Sociale woningbouw een bedrag van € 300.000.
Voeding	Via exploitatie, opbrengsten via het antispesulatiebeding en diverse grondexploitaties.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve	Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2023 bepaald op € 1.150.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.
Voeding	Via exploitatie en overschotten van de Wmo, jeugd en participatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 56.000 Onttrekkingen: 2023 € 183.000, 2024 t/m 2026 € 133.000

4. Reserve investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve	Met het Regionaal Investeringsfonds (RIF) zet Holland Rijnland een concrete stap om de bereikbaarheid en de leefbaarheid van de regio te verbeteren. Het fonds is een belangrijke motor voor cofinanciering van specifieke regionale projecten. Dit zijn de Rijnlandroute, de RijnGouwewijn, de noordelijke verbinding tussen de N206 en de A44 of A4, het regionale groenprogramma en het Offensief van Teylingen voor versterking van de Greenport. In de periode 2008 tot en met 2024 storten de samenwerkende gemeenten in totaal 142,5 miljoen euro in dit fonds.
Voeding	Eenmalig vanuit de besteding van de Nuon-gelden en een storting uit de algemene reserve.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2023 en 2024 € 265.000

5. Egalisatiereserve WABO

Doel reserve	Het opvangen van de jaarlijkse schommelingen in de WABO-leges
Voeding	Exploitatie
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

6. Risicoreserve grondexploitaties

Doel reserve	Het opvangen van tegenvallers die voortvloeien uit toekomstige verliezen.
Voeding	Vrijval voorziening Nieuw-Rhijngest en Poelgest en stortingen vanuit eventueel vrijvallende middelen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

7. Reserve organisatieontwikkeling

Doel reserve	Het ondersteunen van de verdere kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie.
Voeding	Exploitatie 2014 en 2015.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

8. Reserve frictiekosten

Doel reserve	Om de kosten te dekken van bestaande of toekomstige fricties.
Voeding	Stortingen vinden vanaf 2017 plaats vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

9. Reserve onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve	Groot onderhoud van de Klinkenbergerplas.
Voeding	Saldo van opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid Holland.
Meerjarige mutatie	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2023 t/m 2026 € 66.000

10. Reserve Omgevingswet

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld om incidentele budgetten t.b.v. implementatie omgevingswet beschikbaar te houden i.v.m. vertraging invoering Omgevingswet.
Voeding	Eenmalige storting vanuit de incidentele middelen 2018.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

11. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve	De reserve is in 2013 ingesteld als compensatiefonds voor groenvoorzieningen.
Voeding	De opbrengsten uit de verkoop van snippergroen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

12. Reserve Oegstfeest

Doel reserve	Een bijdrage te leveren aan de lokale verbondenheid en zo een positieve impuls te geven aan de Oegstgeester samenleving. De organisatie van een dergelijk feest vindt plaats vanuit het dorp. De gemeente speelt een initiërende en aanzwengelende rol door paktijken met elkaar te verbinden, te faciliteren waar nodig en een eenmalige financiële bijdrage te leveren aan een Dorpsfeest.
Voeding	Eenmalige storting uit het jaarrekeningresultaat 2019.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld en is bestemd voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.
Voeding	Niet bestede budgetten.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

14. Reserve middelduren huur/koop tot NHG

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld en wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting zoals vastgesteld in de Woonvisie. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.
Voeding	Een eenmalige storting van € 35.000 uit jaarrekeningresultaat 2021
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

15. Reserve Financiering Beheerplannen

Doel reserve	De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen. Einddatum van de reserve wordt verlengd van 31 december 2021 naar 31 december 2025.
Voeding	Eenmalige storting uit de exploitatie 2019 en vanaf 2022 stortingen voor de te verwachten kosten die voortvloeien uit het MJOP.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 en € 405.000, 2025 € 605.000 en 2026 € 5.000 Onttrekkingen: 2023 € 298.000, 2024 € 259.000, 2025 € 248.000 en 2026 € 249.000

16. Bestemmingsreserve groot onderhoud wegen

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld ter dekking van de storting in de voorziening groot onderhoud wegen
Voeding	Eenmalige storting bij Najaarsnota 2021
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2023 t/m 2025 € 540.000

17. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve	De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.
Voeding	Storting vanuit de begroting in de jaren 2023 t/m 2025.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 € 500.000, 2024 € 1.500.000, 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) Stortingen: 2023 € 595.000, 2024 € 1.102.000, 2025 € 2.346.000 en 2026 € 49.000 (resultaatbestemming mjb 2023 conform coalitieakkoord) Onttrekkingen: geen, separate voorstellen worden voorbereid

18. Bestemmingsreserve riolering

Doel reserve	Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.
Voeding	In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 en 2024 € 250.000 Onttrekkingen: 2023 t/m 2026 € 36.000

5.2.4 Voorzienen

	Overzicht voorzieningen bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1-1-2023	Begroting mutaties 2023	Begroting mutaties 2024	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroot Stand 31/12/2026
Voorzienen ter egalisatie van kosten							
A	Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen	906	106	44	4	-56	1.004
B	Voorziening groot onderhoud gem. huisvest.	460	172	69	-103	141	739
C	Voorziening onderhoud sporthal	478	66	56	-42	59	615
D	Voorziening onderhoud gymlokalen	447	62	64	21	43	638
E	Voorziening onderhoud Mozaïekzaal	96	0	5	-13	4	93
F	Voorziening vervanging bomen	351	-43	-43	-43	-43	178
G	Voorziening groot onderhoud wegen	1.469	-519	316	396	-284	1.378
H	Voorz. groot onderh. water/ baggeren	434	-72	-145	26	26	271
I	Voorz. gr. onderh. kunst openb. ruimte	37	-2	-7	9	12	50
J	Voorz. gr. onderh. bruggen/civ. Kunstw.	120	-2	12	-19	-5	106
K	Voorziening afvalstoffenheffing derden	34	0	0	0	0	34
L	Voorziening riolering derden	0	0	0	0	0	0
	Totaal voorzieningen ter egalisatie van kosten	4.833	-232	371	237	-102	5.106
Voorzienen met een verplichting							
M	Voorziening pensioenverplichting wethouders	2.580	155	130	105	80	3.050
N	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	0	0	0	0	0	0
	Totaal voorzieningen met een verplichting	2.580	155	130	105	80	3.050
	Totaal voorzieningen	7.414	-77	501	342	-22	8.157

Toelichting:

Voorzienen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 228.000 Onttrekkingen: 2023 € 121.883, 2024 € 184.247, 2025 € 224.473 en 2026 € 284.033

B. Voorziening groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de gemeentewerf en het gemeentehuis hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 254.000 Onttrekkingen: 2023 € 82.373, 2024 € 184.637, 2025 € 356.521 en 2026 € 113.459

C. Voorziening onderhoud sporthal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud volgens het meerjarenonderhoudsplan aan sporthal De Cuyl en de inventaris ervan.
Voeding	Op basis van het meerjarenonderhoudsplan hebben we een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 82.826 Onttrekkingen: 2023 € 17.190, 2024 € 27.308, 2025 € 125.189 en 2026 € 24.267

D. Voorziening onderhoud gymlokalen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de gymlokalen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de gymlokalen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 100.000 Onttrekkingen: 2023 € 37.925, 2024 € 35.891, 2025 € 78.904 en 2026 € 56.755

E. Voorziening onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplan voor de Mozaïekzaal hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Als de voorziening te laag is, doen we een dotatie ten laste van de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 10.000 Onttrekkingen: 2023 € 9.623, 2024 € 4.860, 2025 € 22.800 en 2026 € 5.610

F. Voorziening bomen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Dit is voor een egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen, boomgroepen of groenvoorzieningen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 372.000 Onttrekkingen: 2023 t/m 2026 € 415.094

G. Voorziening groot onderhoud wegen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de wegen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang van het onderhoud jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 946.320 Onttrekkingen: 2023 € 1.465.792, 2024 € 630.039, 2025 € 550.000 en 2026 € 1.230.000

H. Voorziening groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de waterkwaliteit voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is. Dit geldt vooral voor de kosten van het baggeren.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 131.300 Onttrekkingen: 2023 € 203.000, 2024 € 276.000, 2025 € 105.000 en 2026 € 105.000

I. Voorziening groot onderhoud kunst in openbare ruimte

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 17.580 Onttrekkingen: 2023 € 19.185, € 2024 € 24.449, 2025 € 8.884 en 2026 € 5.126

J. Voorziening groot onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de civiele kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Eenmalig is in 2016 € 437.499 toegevoegd, uit de voorziening onderhoud bruggen Haarlemmertrekvaart, ten behoeve van de Kwaakbrug.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 t/m 2026 € 97.441 Onttrekkingen: 2023 € 99.795, 2024 € 85.818, 2025 € 115.990 en 2026 € 102.282

K. Voorziening afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van de afvalstoffenheffing.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 en de vraag antwoord rubriek van de Commissie BBV is de egalisatiereserve voor de afvalstoffenheffing in 2015 opgeheven. Het bedrag dat in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product reiniging wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen en/of onttrekkingen vinden deze plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven.

L. Voorziening riolering derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van riolering.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 is de reserve voor de Riolering in 2014 opgeheven. Het bedrag dat nog in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product riolering wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen en/of onttrekkingen vinden plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven

M. Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdragers 2002.
Voeding	Uit de jaarlijkse herziene actuariële berekeningen volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie. Jaarlijks wordt de voorziening aangevuld tot het maximale risico.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2023 € 155.000, 2024 € 130.000, 2025 € 105.000 en € 2026 € 80.000 Onttrekkingen: afhankelijk van de uitkomsten van de actuariële berekening

N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder een beroep doet op de wachtgeldregeling.
Voeding	Storting vanuit de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Geen

5.2.5 EMU-saldo

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-saldo. Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen.

Het EMU saldo van de gemeente Oegstgeest draagt bij aan het totale EMU saldo van het Rijk en alle mede-overheden. De berekening van het EMU saldo gaat uit van ontvangsten en uitgaven en wijkt daarom af van het saldo van baten en lasten zoals dat in deze begroting is gepresenteerd. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Onderstaande tabel toont de opbouw van het EMU saldo op basis van het hiervoor opgestelde CBS schema.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)			Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-4.681	418	2.013	3.084	-375
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	8.021	6.473	14.381	15.110	11.625
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	335	-77	501	342	-22
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.888	612	0	0	0
5.	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-14.255	-6.744	-11.866	-11.684	-12.021

5.3 Taakveldenoverzicht

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, schrijft het BBV een uniforme indeling in taakvelden voor. De bijbehorende baten en lasten worden aan die taakvelden toegerekend.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	0	1.848
	0.2	Burgerzaken	186	1.041
	0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	18	10.099
	0.5	Treasury	540	-36
	0.61	Onroerendezaakbelasting (ozb) woningen	7.582	123
	0.62	Onroerendezaakbelasting (ozb) niet-woningen	3.155	7
	0.64	Belastingen overig	147	21
	0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	35.333	0
	0.8	Overige baten en lasten	18	-2
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1
	0.10	Mutaties reserves (980)	1.388	1.805
Subtotaal			48.367	14.907
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.422
	1.2	Openbare orde en veiligheid	35	528
Subtotaal			35	1.950
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en wegen	55	4.189
	2.5	Openbaar vervoer	0	63
Subtotaal			55	4.251
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	0	363
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	57	70
	3.4	Economische promotie	464	0
Subtotaal			520	433
Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	67	549
	4.2	Onderwijshuisvesting	32	2.426
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	258	1.311
Subtotaal			357	4.286
Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	103	144
	5.2	Sportaccommodaties	350	1.254
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	108
	5.5	Cultureel erfgoed	8	45
	5.6	Media	0	784
	5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	0	2.449
	Subtotaal			462
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	318	1.809
	6.2	Wijkteams	0	1.240
	6.3	Inkomensvoorzieningen	5.055	6.710
	6.4	Begeleide participatie	0	899
	6.5	Arbeidsparticipatie	0	449
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	711
	6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	146	4.708

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	1.212
	6.72A	Jeugdhulp begeleiding	0	961
	6.72B	Jeugdhulp behandeling	0	80
	6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	0	779
	6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	154
	6.73A	Pleegzorg	0	149
	6.73B	Gezinsgericht	0	113
	6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	947
	6.74A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	17
	6.74B	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.439
	6.74C	Gesloten plaatsing	0	85
	6.82A	Jeugdbescherming	0	253
	6.82B	Jeugdreclassering	0	33
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0
Subtotaal			5.518	22.749
Volksgesondheid en milieu	7.1	Volksgesondheid	0	1.954
	7.2	Riolering	2.592	1.811
	7.3	Afval	3.899	2.971
	7.4	Milieubeheer	0	1.493
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	1
Subtotaal			6.491	8.231
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	26	454
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.067	7.067
	8.3	Wonen en bouwen	2.029	1.816
Subtotaal			9.122	9.337
Totaal			70.927	70.927

6 Bijlagen

6.1 Samenstelling bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Oegstgeest kent 21 zetels, die als volgt zijn verdeeld:

Zetelverdeling	Zetels
Progressief Oegstgeest (PrO)	5
Democraten 66 (D66)	5
Hart voor Oegstgeest (HvO)	4
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	3
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2
Belang van Nederland (BVNL)	1
Fractie Spaargaren	1
Totaal	21

Griffier F. (Fred) Kromhout

College van burgemeester en wethouders

Burgemeester E.R. (Emile) Jaensch

Portefeuilles

- Communicatie en voorlichting; Dienstverlening; Integrale handhaving; Integriteit; Openbare orde en veiligheid; Personeel en organisatie; Representatie en externe betrekkingen.

Dossiers

- Opvang vluchtelingen Oekraïne

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Veiligheidsregio Hollands Midden q.q..

Wethouder T.I.M. (Tim) van Tongeren - 1e locoburgemeester

Portefeuilles Sociaal beleid en Duurzaamheid

- Duurzaamheid en energietransitie; Inclusiviteit; Jeugdzorg; Maatschappelijke ondersteuning; Onderwijs; Participatie; Sociale zaken en werkgelegenheid; Sport en recreatie; Vluchtelingen.

Dossiers

- Verkabelen; Scheve huisjes.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- GR HECHT; GR Kust-Duin-en Bollenstreek (KDB); Energie +; Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ).

Wethouder E. (Elfred) Bus - 2e locoburgemeester

Portefeuilles Ruimte en Wonen

- Afvalbeleid; Beheer en onderhoud openbare ruimte (MJOP); Dierenwelzijn; Economie; Groenbeleid; Ruimtelijke ordening; invoering Omgevingswet; Wonen en volkshuisvesting.

Dossiers

- Schiphol; Evenementenbeleid.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Stichting Leiden Bio Science Park (LBSP); GR omgevingsdienst West Holland (ODWH).

Wethouder T.A.M. (Dick) de Groot - 3e locoburgemeester

Portefeuilles Financiën en Bestuur

- Bedrijfsvoering; Burgerparticipatie; Cultuur, monumentenzorg en cultureel beleid; Financiën; Grondzaken en grondexploitatie; Maatschappelijk vastgoed inclusief onderwijshuisvesting; Regiozaken; Verkeer en mobiliteit.

Dossiers

- Gemeentelijke deelnemingen (Alliander, BNG, Dunea).

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Belastingamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR); Servicepunt71; GR Holland Rijnland.

Gemeentesecretaris J. (Jeffrey) Versluis

Portefeuilles

- Adviseur van het college van burgemeester en wethouders; Algemeen directeur ambtelijke organisatie; WOR-bestuurder; Opdrachtgever van bestuursprojecten namens het college.

6.2 Beleidsindicatoren

Programma 1

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Fijn huishoudelijk restafval	Kg/inwoner/ jaar	2022	2019	166	161	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV
		2023	2020	169	170		

Programma 2

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Hernieuwbare elektriciteit ¹	%	2022	2019	5,6%	20,1%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	BBV
		2023	2020	9,6%	26,8%		

1) *Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.*

Programma 3

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Demografische druk ¹	%	2022	2021	82,6%	70,1%	CBS -Bevolkingsstatistiek	BBV
		2023	2022	83,6%	70,3%		
Nieuw gebouwde woningen ²	Aantal per 1.000 woningen	2022	2020	13,6	8,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	BBV
		2023	2021	4,2	8,9		
Functiemenging ³	%	2022	2020	43,2%	53,2%	LISA	BBV
		2023	2021	44,6%	53,3%		
Vestigingen (van bedrijven) ⁴	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2022	2020	147,3	158,4	LISA	BBV
		2023	2021	155,9	165,1		

1) *Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.*

2) *Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.*

3) *De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.*

4) *Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.*

Programma 4

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Aantal per 1.000 inwoners	2022	2020	16	11	Bureau Halt	BBV
		2023	2021	3	7		
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21- jarigen	2022	2019	1	1	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2023	2020	1	1		
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2022	2020	0,8	2	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2023	2021	0,4	1,8		
Geweldsmisdrijven ¹	Aantal per 1.000 inwoners	2022	2020	3,2	4,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2023	2021	3,4	4,3		

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2022 2023	2020 2021	2,6 1	1,8 1,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2022 2023	2020 2021	3 3	6,2 6,1	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2022 2023	2020 2021	540,9 577,3	795,9 805,5	LISA	BBV
Netto arbeidsparticipatie ²	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2022 2023	2020 2020	70,7 70,7	68,4 68,4	CBS - Arbeidsdeelname	BBV
Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2022 2023	2019 2020	1 1	2 2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2022 2023	2020 2021	243,2 259,5	459,7 431,2	CBS - Participatiewet	BBV
Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2022 2023	2020 2020	203 203	202 202	CBS - Participatiewet	BBV
% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2022 2023	2020 2021	0,4 1,2	1,7 1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV
% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2022 2023	2020 2020	41 41	49,3 49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV
Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2022 2023	2019 2021	1,7 1,8	2,4 2,5	Ingrado	BBV
Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2022 2023	2019 2021	6 7	26 19	Ingrado	BBV
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2022 2023	2020 2021	460 490	700 n/b	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV
Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2022 2023	2019 2020	3 3	6 6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2022 2023	2020 2021	12,3 13,9	11,9 12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2022 2023	2020 2021	0,6 0,6	1,2 1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2022 2023	2015 2021	0,3 N/B	0,5 0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV

1) Hieronder vallen onder andere de gevallen van eenvoudige en zware mishandeling, bedreiging en stalking, de seksuele misdrijven, de levensdelicten moord en doodslag, gijzeling en mensenhandel.

2) Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

3) Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

4) Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

5) Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

6) Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.

7) Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.

8) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op het aantal deelnemende gemeentes.

9) Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Programma 6

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Formatie ¹	Fte per 1.000 inwoners	2022	2021	6,25	n/b	Decade/Beaufort	BBV
		2023	2022	6,01	n/b		
Bezetting ¹	Fte per 1.000 inwoners	2022	2021	4,78	n/b	Decade/Beaufort	BBV
		2023	2022	5,15	n/b		
Organisatiekosten	Kosten per inwoner	2022	2021	474,89	n/b	Begroting	BBV
		2023	2022	485,00	n/b		
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2022	2021	6%	n/b	Begroting	BBV
		2023	2022	6%	n/b		
Overhead	% van totale lasten	2022	2021	15%	n/b	Begroting	BBV
		2023	2022	14%	n/b		

1) Uitgaande van 25.146 inwoners.

Programma 7

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Gemiddelde Woz-waarde ¹	Duizend euro	2022	2020	429	270	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	BBV
		2023	2021	465	290		
Gemeentelijke woonlasten Eenpersoonshuishouden ²	Euro	2022	2021	930	733	COELO, Groningen	BBV
		2023	2022	1061	N/B		
Gemeentelijke woonlasten Meerpersoonshuishouden ³	Euro	2022	2021	1096	810	COELO, Groningen	BBV
		2023	2022	1244	N/B		

1) De gemiddelde Woz-waarde van woningen.

2) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

